L'ESTRATÈGIA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL PARTICIPATIU DEL CONSORCI GRUP D'ACCIÓ LOCAL NOGUERA - SEGRIÀ NORD, EN EL MARC DEL PERÍODE DE PROGRAMACIÓ 2023-2027.

ÍNDEX

1. ANÀLISI DEL MARC TERRITORIAL D'ACTUACIÓ 3
1.0. PRESENTACIÓ DEL CONSORCI GRUP D'ACCIÓ LOCAL NOGUERA SEGRIÀ NORD.... 3
1.1. ÀMBIT D'ACTUACIÓ 3
1.2. INDICADORS DE CONTEXT..... 10
1.3. ANÀLISI FARO 21
2. REFLEXIÓ ESTRATÈGICA 27
2.1. ANÀLISI DE LES ESTRATÈGIES TERRITORIALS A L'ÀMBIT TERRITORIAL D'ACTUACIÓ 27
2.2. ALTRES PLANS, PROJECTES I PROGRAMES 34
2.3. MAPA D'ACTORS I DE RELACIONS ENTRE EL GAL I ELS AGENTS LOCALS 35
2.4. REFLEXIÓ SOBRE EL MODEL DE GOVERNANÇA DEL GAL 40
2.5. DESCRIPCIÓ DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA REALITZAT..... 40
3. REDACCIÓ DE L'ESTRATÈGIA 42
3.1. DEFINICIÓ DE L'ESTRATÈGIA 42
3.2. MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DE L'ESTRATÈGIA 42
3.3. OBJECTIU CENTRAL, OBJECTIUS ESPECÍFICS I OBJECTIUS OPERATIUS 43
3.4. LÍNIES D'ACTUACIÓ 44
3.5. PLA D'ACCIÓ..... 45
3.6. ELEMENTS D'INNOVACIÓ DE L'ESTRATÈGIA 53
3.7. ELEMENTS TRANSVERSALS DE L'ESTRATÈGIA 53
3.8. COMPLEMENTARIETAT AMB LES ESTRATÈGIES TERRITORIALS I SINERGIES I/O COL·LABORACIONS PREVISTES AMB ALTRES AGENTS LOCALS 55
3.9. ESTRUCTURA DEL GRUP D'ACCIÓ LOCAL 56
3.10. PARTENARIAT I ASSOCIACIÓ GAL NOGUERA-SEGRIÀ NORD 58
3.11. FONS DE FINANÇAMENT I COL·LABORACIÓ ENTRE FONS..... 60
3.12. PLA DE COMUNICACIÓ DE L'ESTRATÈGIA 61
4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA 62

1. ANÀLISI DEL MARC TERRITORIAL D'ACTUACIÓ

1.0. PRESENTACIÓ DEL CONSORCI GRUP D'ACCIÓ LOCAL NOGUERA-SEGRIÀ NORD

El Consorci Grup d'Acció Local Noguera- Segrià Nord és un ens públic constituït al 2008, amb la funció d'aplicar les estratègies de desenvolupament local (en endavant, EDL) i la realització d'actuacions per impulsar la promoció econòmica i social dels municipis del seu territori.

En data 17/06/2022, el Consorci presentà sol·licitud a l'empara de l'Ordre ACC/115/2022, de 17 de maig, per la qual es fa pública la convocatòria per a la selecció de grups d'acció local, es dicten les normes per a la presentació i els criteris de selecció d'estratègies de desenvolupament local per a l'aplicació a Catalunya del desenvolupament local participatiu en el marc del Pla estratègic nacional de la política agrària comunitària (PEPAC) 2023-2027, i s'aproven les bases reguladores dels ajuts per a la preparació de les estratègies de desenvolupament local (DOGC núm. 8672 publicat el 20/05/2022). La sol·licitud fou acceptada el 21/07/2022 per part del Comitè de Selecció de grups d'acció local i estratègies, previst a l'art. 7 de l'Ordre ACC/115/2022, acordant-ne l'aprovació provisional, ratificada amb la resolució de selecció provisional de data 27/07/2022.

Figura 1. Logotip i àmbit comarcal del Consorci Grup d'Acció Local Noguera/ Segrià Nord.

El GAL tindrà com a objectiu específic assolir, gestionar i optimitzar les actuacions, mesures i recursos econòmics assignats al seu àmbit territorial d'acord amb el PDR de Catalunya 2023-2027, orientades a fomentar el desenvolupament local de les zones rurals. El Consorci gestiona ajuts destinats a empreses que transformen i/o comercialitzen productes agroalimentaris no inclosos a l'Annex I del Tractat de Funcionament de la UE, a empreses no agroalimentàries i ajuts destinats a entitats públiques.

1.1. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

L'àmbit territorial del GAL integra 36 municipis, en concret, els 30 municipis de la comarca de la Noguera i sis municipis del nord de la comarca del Segrià: Alfarràs, Alguaire, Almenar, Corbins, la Portella i Vilanova de la Barca.

Taula 1 . Característiques de l'àmbit territorial del GAL Noguera- Segrià Nord (2021).

Municipis	Comarques	Superfície total	Habitants	Densitat
36	Noguera, Segrià	1.967,1 Km^2	51.711	26,28 hab./ Km^2

Font: Idescat.

La matriu principal de l'àmbit, la comarca de la Noguera, ocupa la part central de la Ribera del Segre i s'estén pels territoris de l'antic Comtat d'Urgell, de la Serra del Montsec fins a la plana d'Urgell essent, en extensió, la més gran dels Països Catalans. El Segre travessa l'àmbit i n'esdevé element central i cohesionador. Al llarg del seu curs hi ha les tres ciutats més poblades, la capital Balaguer, Artesa de Segre i Ponts, principals centres comercials, de serveis i nusos de comunicació.

L'àmbit del GAL es pot dividir en 2 unitats geogràfiques i geomorfològiques diferenciades:

a) El terç sud, planer i gairebé íntegrament regat per les aigües del Canal d'Urgell, el Canal Algerri Balaguer, el Canal de Pinyana... circumscrit paisatgísticament a la plana de l'Urgell i de Lleida de la qual en constitueix una part del límit nord. S'hi corresponen plenament 7 municipis i els 6 del Segrià Nord; altres 6 municipis, en participen de manera significativa.

Figura 2. Mapa municipal de l'àmbit d'actuació.

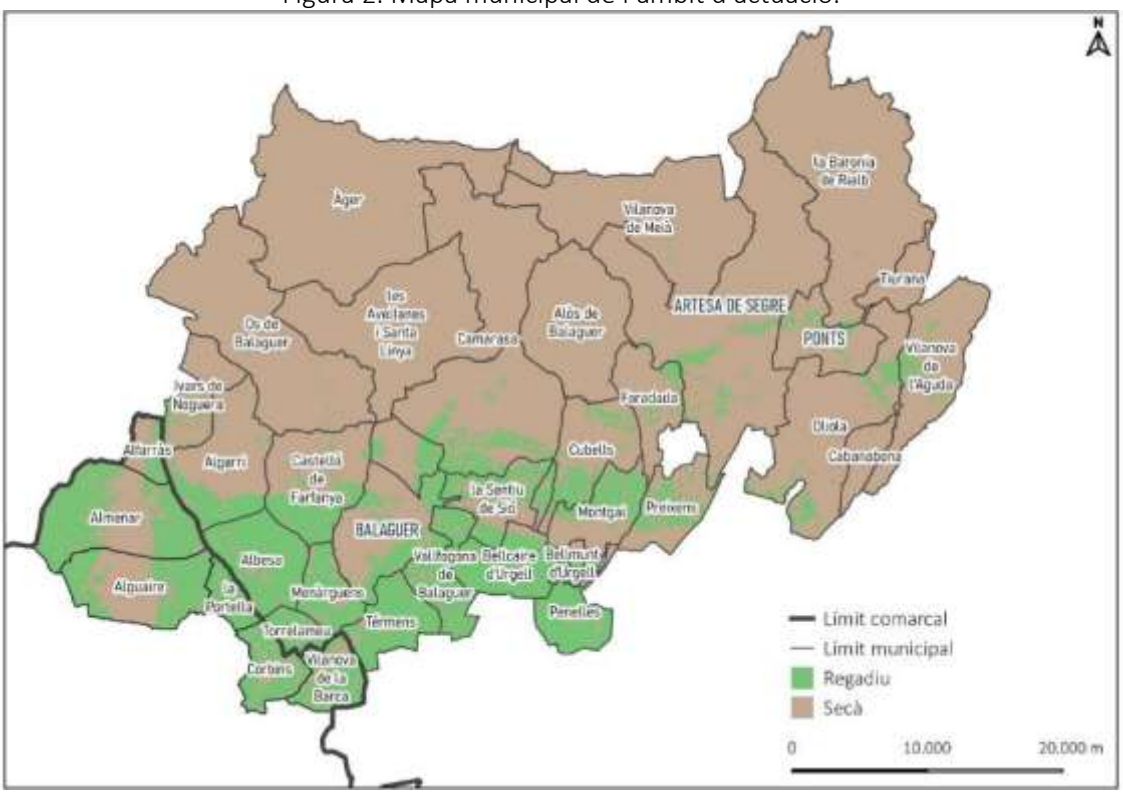

Font: pròpia.

b) La part nord, molt més extensa, de relleu irregular, comprèn des dels primers contraforts del Prepirineu, els anomenats Aspres, fins a la serra del Montsec, element culminant i més notori de la unitat. S'hi corresponen 15 municipis, de ple o gairebé,

amb el benentès que en aquest sector, els termes són molt grans en extensió. Cal dir que vuit d'ells (Àger, Os de Balaguer, les Avellanes i Santa Linya, Camarasa, Vilanova de Meià, Alòs de Balaguer, la Baronia de Rialb i Tiurana) estan declarats zona de muntanya segons la Llei 2/1983, amb limitacions naturals (Annex XI PDR).

Aquesta heterogènia estructura territorial i física es pot simplificar amb la dualitat muntanya-plana i incideix en les possibilitats de desenvolupament de l'àmbit. En resulta l'existència de quatre àmbits de relació, polaritats o rodalies amb objectius i realitats diferents o no coincidents:

- Polaritat Balaguer: aglutina 16 municipis, incloent la vall d'Àger (que per alguna questió també té vincles amb Tremp). Amb més expansió cap al nord que vers el sud i est. Competència amb Lleida i més lleument amb Tàrrega, i durant uns anys, ara a la baixa, amb Mollerussa. Total rodalia: 27.540 habitants.
- Polaritat Artesa de Segre: inclou 5 municipis (Alòs de Balaguer, Foradada, Vilanova de Meià i Cubells, que és a cavall amb Balaguer) i els nombrosos petits agregats d'Artesa, fins a 24. Artesa és un municipi amb cert pes industrial (Mobles Ros, cooperativa d'Artesa..) i agrícola (subzona "Artesa" de la DOP Costers del Segre, desplegament del Canal Segarra-Garrigues). La construcció de la variant de la carretera C-14 n'ha perjudicat fortament el sector serveis. Competència amb Balaguer i més lleument amb Tàrrega i Agramunt. Total rodalia: 4.713 habitants.

Figura 3. Mapa de les polaritats o àmbits relacionals de l'àmbit.

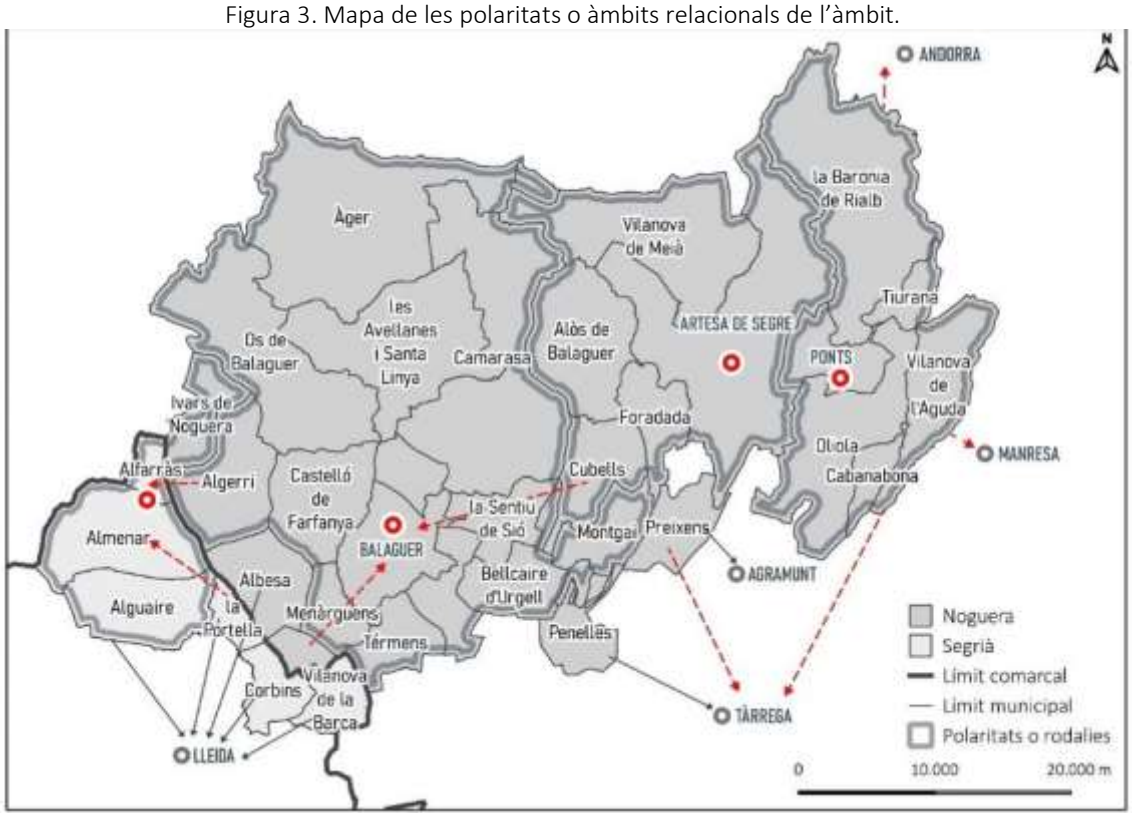

Font: pròpia.

- Polaritat Ponts: inclou 6 municipis (Baronia de Rialb, Cabanabona, Oliola, Tiurana i Vilanova de l'Aguda). Ponts és un municipi amb fort pes dels serveis ("Ponts, parada i fonda") atesa la situació intermèdia cap a Andorra. Poca competència amb Balaguer situat pràcticament a igual distància que Tàrrega (40 km) i inclús cert flux cap a Igualada i Manresa. Total rodalia: 3.482 habitants.
- Polaritat Almenar-Alfarràs. Inclou 4 municipis (Ivars de Noguera, Alguaire que també és a cavall amb Lleida, i no inclou Algerri, a cavall de Balaguer). Per història, Alfarràs podia haver estat seu de la rodalia (mercat antic..) però en adscriure's a la comarca del Segrià, al 1987, ha cedit part del lideratge a Almenar, més equidistant i amb més habitants. Competència amb Lleida i molt lleument amb Balaguer. Total rodalia: 9.524 habitants.

Dins dels esmentats àmbits de relació, polaritats o rodalies cal fer notar que el grau d'atracció del nucli principal és màxim en el cas de Ponts o Artesa de Segre i la part nord de Balaguer (a diferència de la part sud i en els municipis segrianencs, més poblats), atès que els municipis circumdants pràcticament no disposen de cap comerç o servei.

Cal dir que per la gran extensió de la comarca, afegit al cas dels muncipis que basculen entre dos rodalies, n'hi ha que s'adscriuen totalment o gairebé a nuclis de polaritats excèntriques a l'àmbit:

- Preixens s'adscriu a Agramunt i a Tàrrega.
- Albesa, s'adscriu a Lleida, i Torrelameu, que així i tot manté vincle amb Balaguer.
- La Portella, Vilanova de la Barca i Corbins s'adscriuen a Lleida.

Finalment, cal no perdre de vista la forta influència i l'efecte distorsionador que suposa la ciutat de Lleida i llur entorn sobre totes les polaritats de l'àmbit del GAL, en el sentit que capten una part de les dinàmiques de serveis i compres. A un nivell molt inferior, també exerceixen aquest efecte el sistema de ciutats estructurat a l'eix de l'autovia A-2, bàsicament, Tàrrega i Mollerussa.

En resum, per la seva heterogeneitat, a l'àmbit del GAL Noguera- Segrià Nord no hi ha un element únic o simbòlic que faci d'aglutinador de tots els municipis. Balaguer és la ciutat que es troba en un espai més central o de transició, a cavall de la zona plana d'Urgell i els anomenats Aspres[1], però aquest mateix fet connota una certa indefinició a l'hora d'adscriure la ciutat a un únic paisatge. De fet, històricament Balaguer ha estat una ciutat de transició, ciutat de raiers i porta d'entrada dels materials procedents de la muntanya (i fusta en particular, origen de l'extinta empresa Inpacsa). D'altra banda, Balaguer, per la gran diferència demogràfica i de massa crítica respecte la resta de municipis, en alguns

[1] El Catàleg de Paisatge de les Terres de Lleida, instrument bastant fidel a la toponímia més acceptada utilitza les denominacions Montsec (Unitat 1) i Aspres de la Noguera (Unitat 18).

aspectes té una visió urbana i una dinàmica endògena que li permet funcionar sense el concurs de la resta de comarca.

En els darrers anys, el sector econòmic que s'ha desenvolupat amb més força ha estat el turisme, en bona part, al voltant de la serra del Montsec, primera gran serralada del Pre-pirineu, atractiu turístic més important de l'àmbit. El Montsec és marc per a la pràctica de gran varietat d'activitats de turisme actiu: el congost de Mont-rebei, campionats internacionals de vol lliure, centre homologat de BTT que fa part de la Xarxa de Centres BTT de Catalunya, rutes de senderisme, parets verticals molt conegudes en el camp de l'escalada, així com atractius culturals i patrimonials i jaciments arqueològics declarats Patrimoni de la Humanitat. Inclou jaciments paleontològics i una part del Geoparc Orígens de la UNESCO, establert el 2018.

Particularment, destaca la consolidació de l'astroturisme, producte turístic basat en el coneixement i gaudi del cel, amb seu al Parc Astronòmic del Montsec. L'astroturisme és l'etiqueta que aglutina més municipis de l'àmbit LEADER: des de 2013, 5 municipis disposen de la Certificació "Reserva Turística Starlight" (Àger, Vilanova de Meià, Avellanes i Santa Linya, Alòs de Balaguer i Camarasa); i 14 disposen de la Certificació "Destinació turística Starlight" (Ivars de Noguera, Algerri, Ós, Castelló, Balaguer -part nord, sense el nucli urbà-, la Sentiu, Cubells, Montgai, Foradada, Artesa, Ponts, Oliola, Tiurana i Baronia). Aquesta Certificació és la que aglutina major superfície de l'àmbit i només deixa fora una part del terç sud "urgellenc" i dos termes a l'extrem de llevant.

Figura 4. Municipis "Reserva Starlight" (blau fort) o "Destinació turística Starlight" (blau cel).

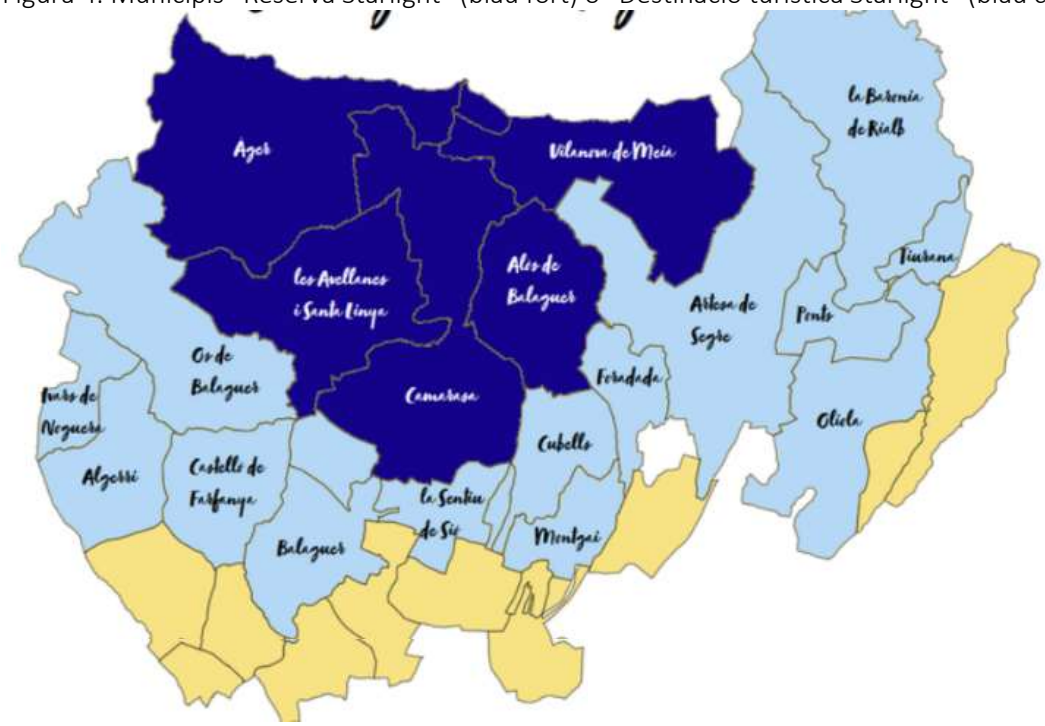

Font: GAL Noguera- Segrià Nord.

Així, es pot dir que a l'àmbit GAL Noguera- Segrià Nord hi ha un grup de municipis, tots ells a la banda més septentrional, que han fet del turisme el seu principal o quasi principal motor econòmic. Es tracta dels següents, agrupats per importància en termes del propi municipi:

- Àger: des dels anys 90, aquesta població ha esdevingut referència internacional en l'àmbit del vol en ala delta i parapent. Posteriorment, va afegir l'atractiu del congost de Mont-rebei i els esports nàutics al pantà de Canelles i des de 2013, amb l'aparició del Centre d'Observació de l'Univers, ha esdevingut referència en l'astroturisme. Montrebei també constitueix un lloc únic per a l'escalada de via llarga esport que cal dir que és més aviat minoritari.
- La Baronia de Rialb: aquest municipi de poblament dispers en masies a primers dels 2000 va fer una aposta pel turisme rural mitjançant l'habilitació de moltes masies tradicionals en cases rurals. Al seu moment, en va arribar a haver 25, vàries amb estada per bé que avui predomina l'habitatge vacacional d'escàs valor afegit. Arran de la presència del pantà de Rialb també hi ha 2 empreses de turisme actiu (Pica dreams i Serrallímpia). El Consorci Segre-Rialb (junt amb Oliana, Bassella i Peramola) també treballa per la dinamització turística (5 restaurants que van provar d'impulsar "la Cuina de la Tòfona"). Ara es promou un "Parc geològic- miner".
- Camarasa: municipi molt extens que disposa de diferents atractius, principalment el pantà de Sant Llorenç, centre important d'activiats nàutiques, amb el Càmping de Sant Llorenç (un dels més gran de la província). També fa part del Geoparc origen i és un lloc popular per a l'escalada i els bany al riu, inclús amb sobrefrequentació (s'hi ha prohibit l'acampada lliure i autocaravanes). El municipi cobra directament la taxa turística.
- Foradada: en aquest petit municipi hi ha hagut una agència de viatges receptiva que des de fa anys ha treballat paquets turístics al voltant de la temàtica medieval i especialment del turisme ornitològic. Un dels nuclis, Montsonís, està declarat "Poble amb encant" per Turisme Catalunya.
- Alòs de Balaguer: municipi escassament poblat que ha impulsat diferents iniciatives relacionades amb turisme actiu (senderisme, escalada..), cases rurals, pesca.
- Vilanova de Meià: l'encara fort protagonisme del sector primari a la conca de Meià es combina amb presència del turisme. Hi ha iniciatives al voltant del turisme de vols, hi ha el Centre interpretació del Montsec de Meià i hi és important la pràctica cinegètica.
- Balaguer: no és municipi turístic en el sentit que en sigui un dels motors però té elements de gran potencial i un equip de guies estable. Tanmateix, la ciutat presenta una estratègia turística amb 2 relats històrics medievals diferents: Balaguer andalusí-musulmà al Pla d'Almatà, ciutat fundada *ex novo* per musulmans que a penes

conserva vestigis, versus el Balaguer gòtic, capital comtal d'Urgell, època que crea més fascinació a la nostra societat. El municipi cobra directament la taxa turística.

Figura 5. Mapa dels principals municipis turístics de l'àmbit.

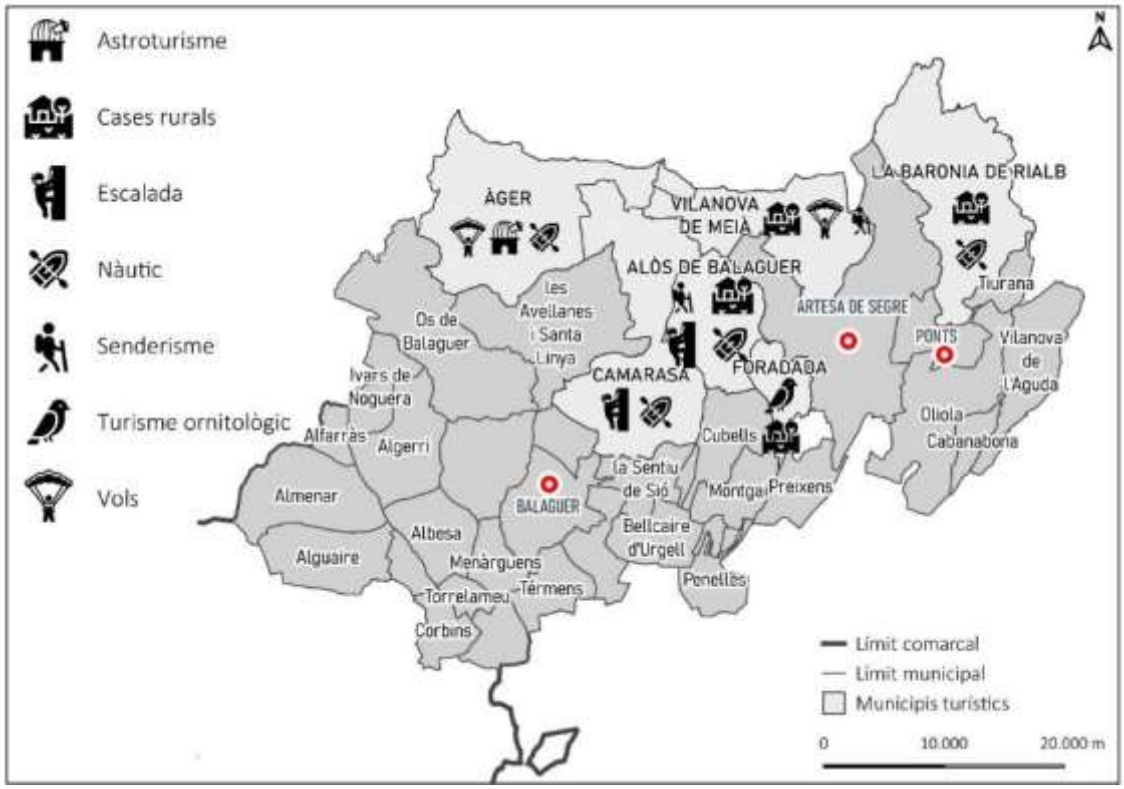

Font: pròpia.

Figura 6. Mapa de les principals comunicacions de l'àmbit.

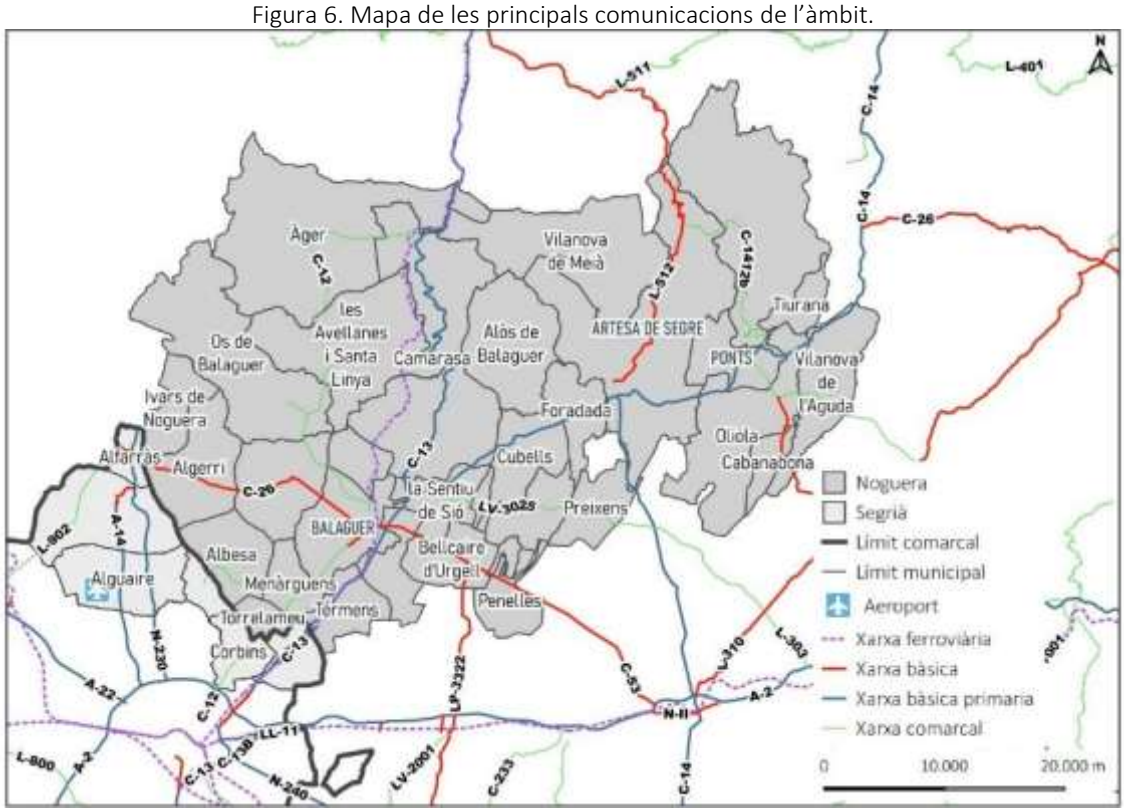

Font: pròpia.

En l'àmbit hi ha cinc pantans (Santa Anna, Canelles, Sant Llorenç, Camarasa i Rialb), l'àrea amb una major oferta d'aquest tipus a Catalunya, on es combina l'ús hidroelèctric, de regadiu (tots excepte Camarasa), d'activitats nàutiques i inclús d'abastament (Santa Anna). Al cas de Rialb, presenta làmines en línia recta de més de 4 km que permeten esports nàutics amb aquest requeriment (piragüisme..), la pràctica de la vela sense arrossegament a la riba, etc.

Pel que fa a la xarxa de comunicacions, l'àmbit GAL Noguera- Segrià Nord està travessat per carreteres de la xarxa bàsica catalana, i disposa de dos trams d'autovia incomplerts: A-14, Lleida- Almenar) i C-13, Térmens- Vilanova de la Barca. Té comunicació ferroviària amb Lleida i disposa de l'aeroport d'Alguaire.

Pel que fa al patrimoni, sobretot a la meitat nord, hi ha nombroses edificacions religioses i defensives en bona mesura associades a la barrera natural que constituí el Montsec i degut a la xarxa hidrogràfica. Així doncs, els Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN) i els BCIL es concentren als municipis del nord i nord-est (Baronia de Rialb, Àger, Balaguer i Ponts). Altrament, els municipis de Balaguer, Os de Balaguer, Camarasa i Foradada apareixen en comentaris de l'aplicació Trip advisor des del punt de vista patrimonial.

1.2. INDICADORS DE CONTEXT[2]

A continuació, es realitza la diagnosi de l'àmbit d'estudi en base a 26 indicadors dels camps demogràfic, socioeconòmic i territorial-ambiental.

1.2.1. Demografia

Tret de Balaguer amb tendència sostinguda a augmentar, i algun cas concret (Corbins, Torrelameu o Vilanova de la Barca), tots els municipis comparteixen una dinàmica regressiva i en especial, aquells municipis i nuclis rurals més petits i allunyats (Cabanabona, Vilanova de l'Aguda, Alòs de Balaguer...). I així i tot, en un grau menys sagnant la pèrdua de població en els darrers anys també ateny nuclis més grans com Alfarràs i Artesa de Segre. Ergo, el risc de despoblament afecta pràcticament tot l'àmbit.

El territori GAL Noguera-Segrià Nord suposa un 6,13% del territori català i sols aglutina el 0,67% de la seva població. No en va, la densitat de població del territori és de 26,3 habitants/km^2 en relació a la mitjana catalana de 241,79 hab./km^2. Només Balaguer, capital de comarca, supera la mitjana catalana al costat de municipis com la Baronia de Rialb i Alòs de Balaguer amb 1,6 i 1,8 hab./km^2. De fet, descomptant Balaguer la densitat de població, baixaria a 18 hab./km^2. En tot cas, la major densitat es concentra al terç sud de l'àmbit.

[2] Els valors dels diferents indicadors a escala municipal en format de gràfics, taules, mapes, figures... que serveixen per documentar i il.lustrar aquest apartat es recullen en l'Annex 1 del present document.

A nivell de grandària predominen els micropobles (<500 habitants) que ho són un 44% dels municipis. Si comptem fins a 1000 habitants, representen fins al 66% del total.

Figura 7. Distribució dels municipis segons nombre d'habitants.

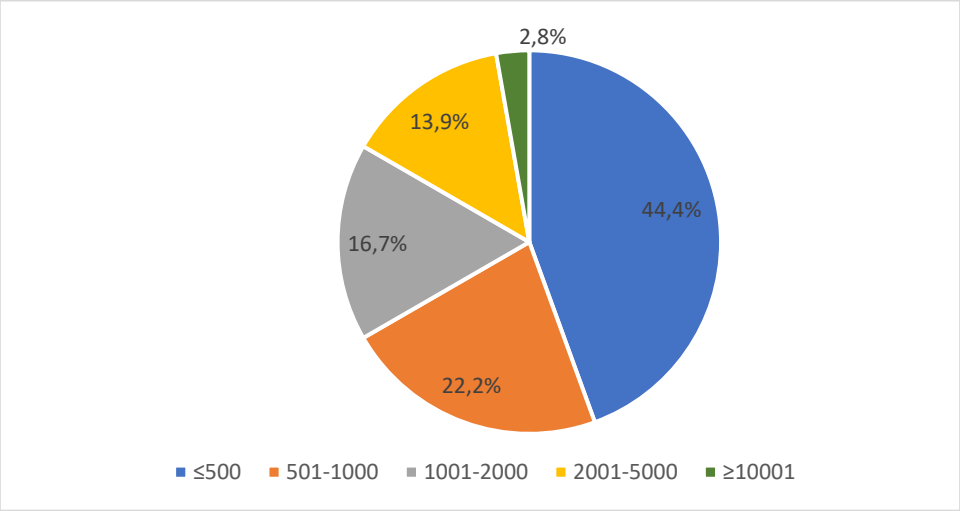

Font: pròpia.

En el període 2016-2021, l'àmbit GAL Noguera-Segrià Nord ha registrat un saldo positiu irrisori (0,25) que, de fet, cal atribuir al creixement de Balaguer. A la pràctica, això fa que la majoria dels municipis (25) hagin sofert una variació negativa, essent el valor mig de variació de -2,55%, i destacant-ne dos que sobrepassen el 10% de saldo negatiu (Cabanabona i Térmens). Altrament, a part de Balaguer, vuit municipis van registrar un saldo positiu (destacant Foradada amb un creixement del 13%) i tres s'han mantingut sense variació (Algerri, Ponts i Tiurana).

A nivell de taxa de població juvenil, el valor mitjà és de 13%. La majoria de municipis (26) es situen a cavall del 10-15%. Tanmateix, quatre municipis registren valors inferiors al 10%, i per contra, 6 presenten superen el 15% destacant Bellmunt d'Urgell amb un 17,6%.

Pel que fa a l'índex d'envelliment, 14 municipis es situen per sota el 2%, essent Balaguer el quin registra el valor més baix (1%). Altres 18 municipis es troben entre 2% i 4%, i finalment n'hi ha 4 municipis per sobre el 4%, destacant Cabanabona, on hi ha una residència privada, amb el 20%.

Pel que fa a l'índex de sobreenvelliment, 32 municipis, és a dir la majoria, es troben entre 0,1 i 0,3. Tanmateix, en 4 municipis es supera el 0,3 i inclús a Cabanabona s'arriba al 0,5.

Respecte a la taxa de feminitat, a gairebé tot l'àmbit les dones es troben per sota del 50% de la població, excepte en dos municipis on aquestes superen lleument el 50%.

1.2.2. Economia

D'acord a l'indicador de síntesi que mesura el dinamisme socioeconòmic dels municipis, en el període 2019-2020, un 69% dels municipis (25) de l'àmbit Noguera-Segrià Nord presentaven un dinamisme positiu mentre que la resta (11 municipis) registra un

dinamisme negatiu essent el valor mitjà de l'índex és de 1,31. En aquest sentit, cal subratllar que 8 municipis registraven un dinamisme alt (> 3) i només un municipi registrava un dinamisme baix (-3). Es pot afirmar doncs, que el context de pre-pandèmia era de certa bonança.

En general i sobretot, en relació al context català, l'àmbit i sobretot al terç sud, presenta un pes elevat del PIB vinculat al sector primari degut al fort pes de l'agricultura, la ramaderia i l'elaboració i transformació dels productes agropecuaris. No en va, a data de 2018, les 3 empreses més importants en facturació eren les agroindustrials Pinsos del Segre, CETOSA- Torremorell d'Alguaire i Cooperativa Sant Isidre de Bellcaire d'Urgell. A hores d'ara, el sector primari està en creixement, degut al desplegament del Canal Segarra-Garrigues i la modernització dels regs històrics, i per la intensificació de les explotacions ramaderes. Quant a conreus, predominen els herbacis extensius, tant en zona de secà com en zona regadiu, tret de l'entorn del riu Noguera Ribagorçana on dominen els fruiters de regadiu. A l'àmbit figuren dues Denominacions de Origen Protegida, la DOP Pera de Lleida i la DOP Costers del Segre.

A l'àmbit s'hi comptabilitzen 132 indústries agroalimentàries convencionals distribuïdes en 28 municipis. Hi ha tres municipis amb una xifra igual o superior a 10: Balaguer (15), Artesa de Segre (14) i Vallfogona de Balaguer (10). Altrament, hi ha fins a 52 indústries agroalimentàries de tipus ecològic ubicades en 17 municipis destacant Artesa de Segre i Almenar i Alguaire, amb 13, 8 i 7 respectivament.

Pel que fa a la indústria, dins de la comarca de la Noguera, l'assentament industrial més rellevant i diversificat és el polígon Campllong de Balaguer d'unes 30 Ha d'extensió al peu de la carretera C-13, actualment quasi colmatat. També a Balaguer, al peu de la carretera C-12 hi ha el polígon del Corb pertanyent a Sorigué. A Térmens, al peu de la mateixa via hi ha el polígon Tossal de la Bassa-Eral Sud-Oest, d'unes 25 Ha bàsicament logístic. A Artesa de Segre hi ha el polígon el Pla d'unes 18 Ha, a prop també de l'emplaçament de Mobles Ros. A Ponts, al peu i llarg de la carretera C-1412, hi ha una àrea industrial de 9 Ha. A Camarasa hi ha el petit polígon de Sant Jordi, de 3 Ha. Pel que fa a la part de l'àmbit situat a la comarca del Segrià, hi ha el polígon Vilapark a Vilanova de la Barca de 25 Ha, urbanitzat però amb poca implantació encara, i una petita àrea a Corbins de 2,5 Ha. A Alguaire i Almenar, al peu de la carretera N-230 hi ha diferents naus industrials però no s'articulen en una àrea o polígon específic. Altrament, quasi a tots els municipis, incloent els anteriors, hi ha emplaçaments industrials dispersos de consideració molt diversa. Tanmateix, en el cas dels municipis inferiors a 1000 habitants els assentaments industrials es corresponen amb el sector agroalimentari. En una part important dels casos, aquesta indústria agroalimentària s'ha vertebrat a partir de cooperatives, molt presents arreu de l'àmbit, i en especial a la zona sud i el mig Segre[3].

[3] Recentment també s'ha creat una entitat cooperativa, Ponent Coopera, que opera en el conjunt de les sis comarques de les Terres de Lleida.

Cal remarcar l'existència d'un grup d'empreses de Balaguer i voltants força dinàmiques: Gea energia crio, Vilart logistic, Pigot, Ous Baldomà, Canoa Quebrada (1988), comercialització de tèxtil, esport, calçat..; pneumàtics i vulcanitzats Diaz Subias; Vialpe Finestres i Tancaments; Tallers Ignasi (camions), Check Events... Al 2018, les 3 més importants en facturació: Pinsos del Segre a Balaguer i CETOSA- Torremorell a Algerri i Cooperativa Sant Isidre de Bellcaire d'Urgell. També és important Mobles Ros i Càrniques Pijoan a Artesa, cal marxant i CUNIPIC a Vallfogona de Balaguer, Maquinaria agrícola Gili a Montgai, Ponsfils a Ponts i Actel (Térmens). Al Segrià Nord: Benitó Arnó, Indulleida, MJ Gruas, Ferros Rafart S.L, Tolmet.. Cal dir que en petits municipis, més enllà de l'import de facturació, hi ha un grup d'empreses dinàmiques: Olis Castelló, Mel i torrons Alemany, Càmping de Sant Llorenç, Monestir de les Avellanes, Sergi de Meià (president Fundació Institut Català de la Cuina i la Cultura Gastronòmica), empreses de turisme actiu a Àger...

Taula 2. Polígons industrials de l'àmbit GAL Noguera- Segrià Nord.

Comarca	Municipi	Polígon	Superficie aprox. (ha)	Grau ocupació	Promotor
Noguera	Balaguer	Campllong	30	>90%	Incasòl
	Balaguer	El Corb	45		Sorigué
	Térmens	Tossal de la Bassa	25	50-75%	Privat
	Artesa de Segre	El Pla	18	70-80%	Privat
	Ponts	Carretera 14-12	9	>80%	Privat
	Camarasa	Sant Jordi	3	>80%	Privat
Segrià	Vilanova de la Barca	Vilapark	25	50-60%	Privat
	Corbins	De Corbins	2,5	40-60%	Privat

Font: pròpia.

Taula 3. Principals empreses en facturació de la comarca de la Noguera, a data de 2013.

Nom de l'empresa	Localitat	Ingressos declarats (mil €)
PIENSOS DEL SEGRE SA	*BALAGUER*	104441
CEREALES TORREMORELL SA	*ALGERRI*	88095
AGROPECUARIA D ARTESA DE SEGRE SCCL	*ARTESA DE SEGRE*	55938
ROS-1 SA	*ARTESA DE SEGRE*	20114
NARTAL PONENT SA	*ARTESA DE SEGRE*	19520
GANLLOVERA SL	*BALAGUER*	18440
PIGOT-DIS SL	*BALAGUER*	18433
GRANOS LA UNION SA	*BELLCAIRE D'URGELL*	17929
JOSE VIOLA RIBA SL	*LA SENTIU DE SIO*	16321
VILLART LOGISTIC SL	*BALAGUER*	16047
VOLTES SL	*TERMENS*	14614
COMPAÑIA CANOA QUEBRADA SL	*BALAGUER*	14122
ESTISANER SL	*PONTS*	12143
SCF SL	*TORRELAMEU*	10066

CRISTEC VIPLA SL	*BALAGUER*	9644
ALEXAN ARTESA SL	*ARTESA DE SEGRE*	9453
FERTILIZANTES ILERDENSES SL	*BALAGUER*	9060
TOMAS CIRERA SL	*ARTESA DE SEGRE*	8018
LA ROURERA SL	*ARTESA DE SEGRE*	7918
GANADOS BARO SA	*VALLFOGONA DE BALAGUER*	7252

Font: Estratègies de desenvolupament local de la comarca de la Noguera, 2013. Robert Pané, Treball fi de grau de Geografia, UdL, a partir del SABI (Sistema de Análisis de Balances Ibéricos).

Encara en el camp industrial cal ressenyar els aprofitaments energètics existents. Al marge dels aprofitaments hidroelèctrics esmentats (pantans de Santa Anna, Canelles, Sant Llorenç, Camarasa i Rialb), a l'àmbit GAL hi ha 13 parcs solars de potència superior a 100 kw principalment concentrats a la zona sud-oest. La seva implantació és anterior a l'aprovació del Decret 16/2019.

A la part més septentrional de l'àmbit, molt menys poblada, tant a la zona del Montsec com en l'entorn del pantà de Rialb, s'hi concentra la zona forestal. En els darrers vint anys, el ric patrimoni històric i natural d'aquesta zona hi ha convertit el turisme en un dels sectors principals més dinàmics. Això no obstant, en altres parts de la comarca, el turisme hi ha guanyat pes.

A nivell d'allotjament turístic, cal destacar que n'hi ha d'algun tipus a tots els municipis excepte a 4 (la Portella, Vilanova de la Barca, Menàrguens i Térmens). Per volum de places, destaquen els 4 càmpings de manera que els municipis amb més places turístiques es corresponen amb aquells on s'ubiquen càmpings: 2 a Camarasa, 1 a Àger i un de recent implantació a Alòs de Balaguer. També hi ha 19 municipis que compten amb allotjaments rurals, destacant Àger amb 98 places i la Baronia de Rialb, Artesa de Segre i Vilanova de l'Aguda amb 50 o més places. Quant a places hoteleres, se'n ofereixen en 14 municipis destacant Balaguer i Ponts amb 188 i 157 places respectivament. Finalment, pel que fa a habitatges d'ús turístic (HUT), de moment presenten xifres moderades, i només tres municipis superen els 20: Àger, Balaguer i Camarasa (els tres municipis que gestionen la taxa turística).

L'oferta comercial es concentra a Balaguer i en menor grau a Ponts, Artesa de Segre i l'eix Almenar-Alfarràs, amb sengles associacions de comerciants actives. Aquestes associacions, especialment de Balaguer, Artesa de Segre i Alfarràs, coincideixen a apuntar la importància dels mercats setmanals com a factor d'atracció de compradors al municipi.

Actualment, només hi ha un viver d'empreses actiu, el CEI de Balaguer, amb 12 empreses allotjades. Altrament, a Artesa de Segre hi ha un espai de co-working d'iniciativa privada també amb vocació de viver. En el moment de redacció de l'anterior EDL, s'havia creat un CEI a Almenar, actualment sense cap empresa allotjada.

Taula 4. Associacions de comerç i empresa de l'àmbit GAL Noguera- Segrià Nord.

Comarca	Municipi i associació	Núm. associats	Mercat setmanal	Observacions
Noguera	Assoc. de Comerciants de Balaguer 2021	107	Dissabte	Adherit a PIMEC-Sefes. Disposa de dinamitzador
	Assoc. de comerciants del nucli antic de Balaguer	60	Dissabte	
	Assoc. de comerç i serveis d'Artesa de Segre	59	Diumenge	En actiu en grup de wats ap
	Assoc. CEMIS-Comerciants del Mig Segre de Ponts	60	Dimecres	Semiactiva
Segrià	Assoc. de Comerç d'Alfarràs	94	Divendres	Adherit a PIMEC-Sefes. Disposa de dinamitzador
	Assoc. Almenar Comerç i Empresa	51	Dimecres	Creació recent. En fase d'articulació

Font: pròpia.

1.2.3. Treball i empresa

Pel que fa a afiliats al règim general, el 94% del total dels afiliats s'aglutina en el sector no agrari (indústria, construcció i serveis) de manera que només un 6% del total dels afiliats s'ocupa en l'agricultura. Cal dir que l'agroindústria s'engloba en el ram industrial i que el sector primari, de manera habitual, s'afilia en règim d'autònoms. Tanmateix, l'àmbit ha estat objecte del procés de terciarització de l'economia experimentat arreu essent el sector serveis molt majoritari amb un 57% dels assalariats. A molta distància, la indústria és el segon sector amb més assalariats amb un 22% dels afiliats.

Per contra, als treballadors per compte propi o afiliats en règim d'autònoms, emergeix la importància del sector primari essent el segon grup més nombrós amb un 36% del total. Quant a comptes de cotització, a l'àmbit se'n comptabilitzen 1.753 dels quals 540 corresponen a Balaguer. De la resta, destaquen Artesa de Segre i Almenar que superen els 100 comptes. En canvi, a Ivars de Noguera, Alòs de Balaguer i Tiurana n'hi ha menys de 5.

Figura 8. Afiliats a la seguretat social i autònoms segons branca d'activitat.

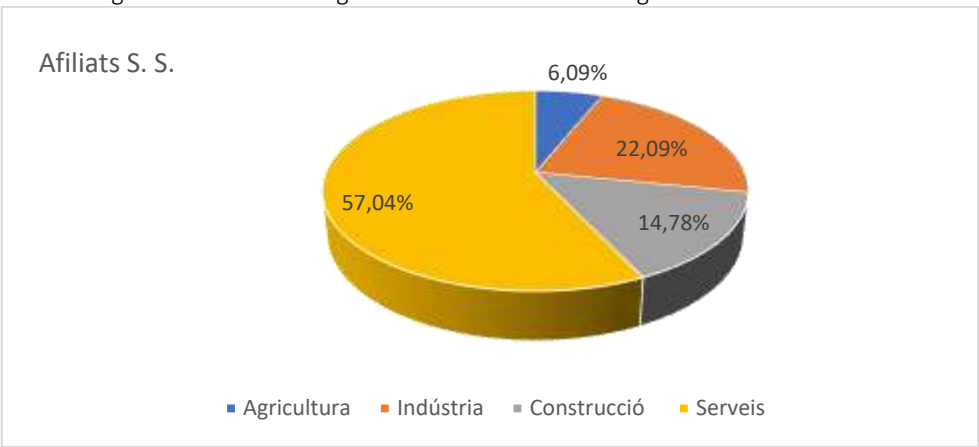

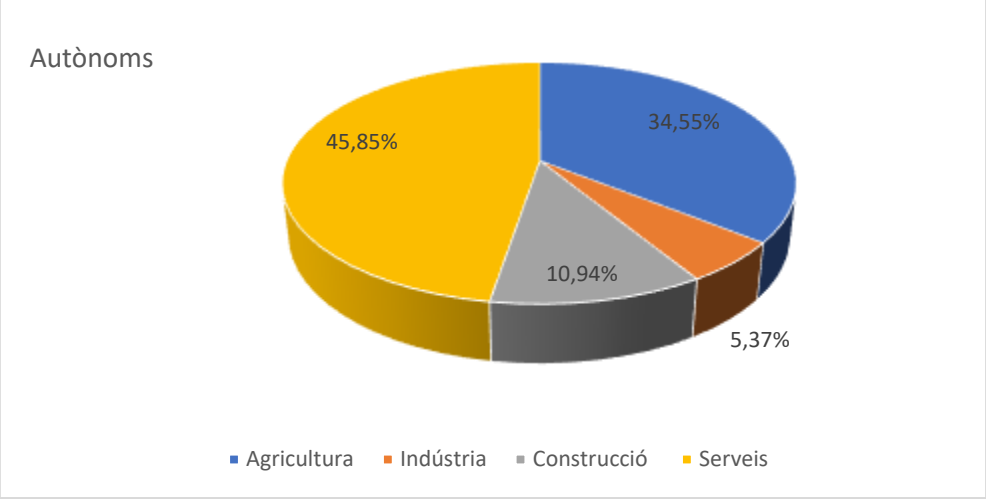

Font: pròpia.

Pel que a l'atur, en l'actualitat, la majoria de municipis (25) es situen per sota del 10%, essent el valor mitjà de 8,5%. Això si, hi ha tres municipis amb una taxa superior al 15%: Balaguer (15,7%), Castelló de Farfanya (18,5%) i Alfarràs (20,2%).

1.2.4. Serveis i qualitat de vida

L'oferta de centres educatius en l'àmbit és àmplia. Dels 36 municipis que conformen l'àmbit GAL Noguera-Segrià Nord, 29 disposen d'escola, és a dir, més del 80%, xifra alta tractant-se d'una zona rural. En total, en el període 2020-2021, es comptabilitzen 38 escoles de primària. Els set municipis que no en disposen són aquells amb la demografia més feble, a la banda del Mig Segre, en concret, dos a la rodalia d'Artesa de Segre i els cinc que envolten la rodalia de Ponts. Altrament, tret de Gerb i Tartareu els nuclis agregats no disposen d'escola de primària.

A més d'escoles, llars d'infants i instituts de secundària destaquen el Centre d'educació Especial l'Estel, l'Escola de Formació d'Adults, el Centre de Formació Acser, tots tres a Balaguer, i les Escoles Agràries de Vallfogona de Balaguer (especialitzada en ramaderia, amb falta de places[4]) i Alfarràs (especialitzada en fruticultura, amb dèficit d'alumnes[5]). A Torrelameu hi ha un centre de recerca i innovació en l'àmbit veterinari de la UdL (Unitat Quirúrgica Docent, Centre de Recerca Biomèdica Aplicada i Centre d'Estudis Porcins).

Quant a atenció i serveis a la gent gran, l'àmbit compta 795 places entre residències i centres de dia de les que un 83% són residències repartides en 11 municipis. De les 665 places en residència, el 52% són de caràcter públic, quasi sempre de tipus municipal (promogudes per l'ajuntament) essent la resta de tipus privat o adscrites al tercer sector (fundacions...). D'altra banda, de les 130 places de centres de dia, el 68% són privades.

[4] CFGM amb 18 places de mitjana sobre 25; i CFGS amb 20 places versus demanda de 60 places.
[5] CFGM Producció Agroecològica i CFGS Paisatgisme i Medi Rural amb uns 50 alumnes en total.

Quant a taxa de cobertura, els 11 municipis presenten gran variabilitat ja que petits municipis com Cabanabona, Vilanova de la Barca i Cubells presenten xifres elevades (205, 47 i 44) en tractar-se de places privades. Àger és el que presenta la major taxa de places públiques.

Taula 5. Residències de gent gran de l'àmbit GAL Noguera- Segrià Nord.

Comarca	Municipi	Tipus	Observacions
Noguera	Àger	Municipal	
	Artesa de Segre	Municipal	
	Balaguer	Tercer sector	
	Balaguer	Tercer sector	
	Balaguer	Privada	
	Cabanabona	Privada	
	Cubells	Privada	
	Os de Balaguer	Municipal	
	Penelles	Tercer sector	Castell del Remei, persones discapacitades
	Ponts	Municipal	
Segrià	Alfarràs		
	Almenar		
	Vilanova de la Barca	Privada	

Font: pròpia.

En relació a l'oferta d'equipaments culturals, es pot dir que en disposen la major part de municipis excepte 8 (22%) que bàsicament es corresponen amb els menys poblats, en concret, tots els que formen la rodalia de Ponts (excepte Ponts), Alòs de Balaguer i Foradada a la rodalia d'Artesa de Segre, i Menàrguens.

Pel que fa a la distància del nucli principal de cada municipi al principal centre de serveis de l'àmbit (Balaguer) es constata que des d'un 80% s'hi pot accedir amb <30 min, és a dir, tots els municipis excepte els de la rodalia de Ponts, i Alòs de Balaguer i Vilanova de Meià. De fet des de 18 municipis, en la meitat de l'àmbit GAL, s'hi accedeix en menys de 17 min.

Figura 9. Percentatge de municipis segons la distància en temps dels principals centres de serveis.

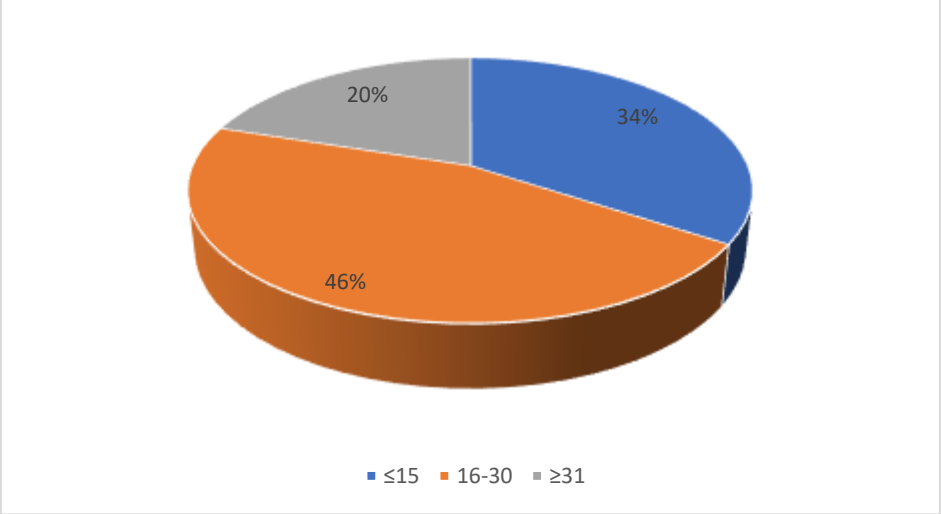

Font: pròpia.

1.2.5. Territori i medi ambient

La superfície agrària útil (SAU) en l'àmbit del GAL Noguera- Segrià Nord té tendència a disminuir. A data de 2020 s'hi comptabilitzaven 87.245 ha que suposa una pèrdua del 12,6% respecte al 2009. La majoria de municipis, fins a 22, segueixen una tònica decreixent, quatre d'ells en especial, ja que aglutinen la major part de superfície: Artesa de Segre, Foradada, Balaguer i les Avellanes. Per contra, 13 municipis van augmentar el conreu, en general sense mai superar les 300 ha, tret d'Oliola que va sumar 1400 Ha, integrades al nou perímetre regable del canal Segarra-Garrigues.

Quant a superfície forestal ordenada, hi ha 11 municipis que tenen forests amb algun tipus de figura d'ordenació per bé que només 4 municipis superen el 5% de la seva superfície forestal ordenada. Entre aquests, la Baronia de Rialb i Tiurana amb el 46% i el 24% del seu terme respectivament. Cap municipi disposa o és adherit a una Associació de propietaris forestals.

Pel que fa a espais protegits es constata gran variabilitat. Un 36% dels municipis no arriben a les 100 ha de superfície protegida. Per contra, un 47% dels municipis superen les 1000 ha i 9 en tenen més de 2500. Si es consideren els percentatges que representen aquestes superfícies sobre els municipis s'observa que 6 municipis tenen més del 50% del seu terme protegit i per contra, 16 municipis no assoleixen el 10% del seu terme. Un únic municipi, Alfarràs, no disposa amb superfície protegida.

Figura 10. Percentatge de municipis segons la seuperfície del terme inclosa en espais naturals protegits.

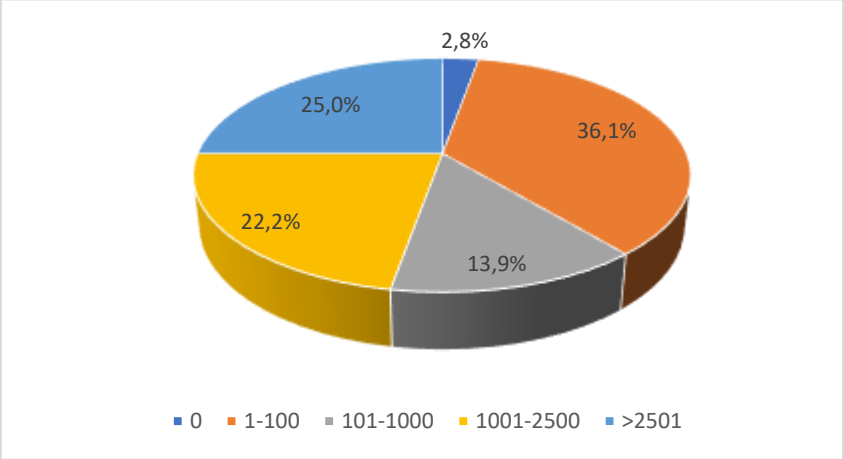

Font: pròpia.

Finalment, en relació a la generació de residus, quasi dos terços dels municipis es troben dins de la mitjana catalana, pel fet que generen entre 350 i 500 kg/persona/any. En canvi, 9 en generen per sota 350 kg, o inclús per sota 300 kg (Tiurana i Alguaire) i per contra, hi ha 5 municipis que superen els 500 kg. Entre aquests darrers, Àger i Camarasa, fet que pot respondre al major nombre de places turístiques i l'afluència de visitants.

Figura 11. Percetatge de municipis segons la quantitat de residus generada per càpita i any (kg).

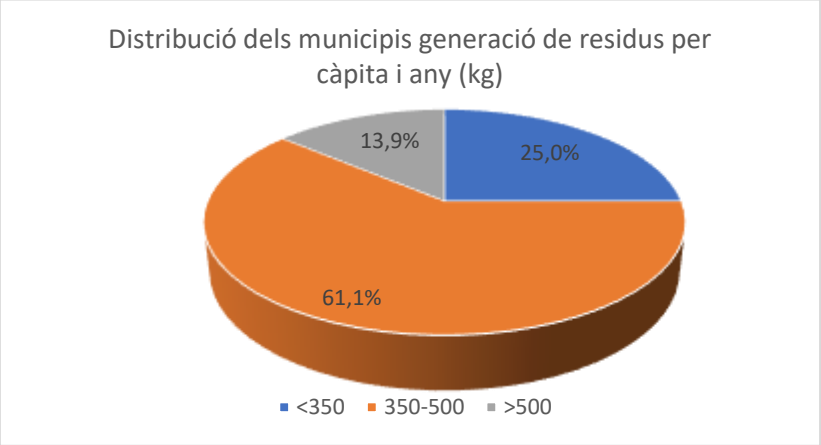

Font: pròpia.

1.3. ÀMBIT D'ACTUACIÓ I INDICADORS DE CONTEXT: IDEES FORÇA

• Tot i la condició de límit nord de la Plana de Lleida i d'Urgell, l'àmbit presenta una gran complexitat física que dificulta la interrelació i les possibilitats de desenvolupament. Aquesta estructura interna es pot simplificar en la dualitat muntanya-plana.

• El potencial de serveis de l'àrea de Lleida i l'eix de l'A-2 tendeixen a conferir un caràcter perifèric a l'àmbit. El gruix dels 7.000 habitants que ha augmentat l'àmbit de Ponent en el període 2016-2022 s'ha produït en l'entorn immediat de Lleida i el dit eix.

• Es tracta d'un territori de pas, amb potencial d'articulació de fluxos i vincles multidireccionals.

• La inserció dels nuclis principals en el sistema de ciutats de Ponent és determinant per incentivar dinàmiques d'equilibri intern i extern.

• Els municipis petits són objecte d'una tendència demogràfica recessiva, amb una estructura de població envellida i de retruc, una activitat econòmica escassa i poc diversificada. No en va, l'índex d'envelliment és d'1,55 (zona Leader: 1,50; zona no Leader: 1,27; Catalunya: 1,30).

• L'envelliment global incideix en la disminució de la força laboral, i la fuita de talent agreuja les dinàmiques d'estancament (sempre amb Balaguer i el Segrià nord com a excepcions relatives). La dinàmica de cercle viciós en l'àmbit demogràfic es fa extensiva a les opcions de creació i/o captació d'activitat econòmica, fora d'aquelles poblacions que ja experimenten cert dinamisme.

• La profusió de micropobles i nuclis agregats de petita dimensió dificulten la viabilitat rural, especialment la dimensió i grau d'allunyament en relació als centres urbans i de serveis (cobertura i capacitat tecnològica, etc.).

- El despoblament duu processos aparellats, com la crisi de determinats sectors, la desertificació, pèrdues patrimonials i la tendència al tancament de determinats serveis.

- L'estructura de poblament ha variat històricament per l'evolució agrària i factors d'accessibilitat, i l'evolució recent tendeix a crear encara major contrast entre els assentaments (els dinàmics tendeixen a ser cada cop més limitats en nombre). El 47,2% de la població s'agrupa en municipis de menys de 2.000 habitants. Balaguer representa una realitat singular en aquest context, front de les 132 entitats singulars de població.

- La zona compta amb 16.227 afiliats a la Seguretat Social. El 62% es concentren en 6 municipis: Balaguer (que en concentra el 29%), Artesa de Segre, Alguaire, Vallfogona de Balaguer, Ponts i Almenar.

- L'activitat agrària, amb 2.439 afiliats (15%), d'antuvi principal ocupació, s'ha mecanitzat, sense alternatives laborals que l'hagin suplantat com a creadores de llocs de treball. La indústria ocupa 2.775 afiliats (17,1%), distribuïts en branques diverses i una gran concentració geogràfica. Altrament, la construcció ocupa 2.229 afiliats (13,7%) i es beneficia, com altres sectors, d'un mercat més ampli. Els serveis agrupen 8.784 afiliats (54,1%), sector relativament limitat per la proximitat de Lleida.

- El territori presenta característiques agrícoles i forestals. La Superfície Agrària Útil és de 87.244,62 Ha (12,6% de retrocés en el període 2009-2020).

- El sector nord presenta un especial potencial de gestió forestal. Àger, la Baronia de Rialb i Os de Balaguer superen les 10.000 ha forestals. Cal dir que prop d'un terç, 60.000 ha, fan part del Pla d'Espais d'Interès Natural (més del 6% de Catalunya).

- En l'apartat assistencial predominen les places de residència -665 places, gairebé a parts iguals entre àmbit públic i privat- per sobre dels centres de dia (130 places).

- L'atractiu del territori ofereix un recorregut encara important en la posada en valor del patrimoni, en llurs diverses facetes. El desenvolupament turístic ha generat 2.500 places turístiques, bàsicament entre Balaguer, Àger i Camarasa.

- 8 municipis (i la majoria d'agregats) no disposen d'equipaments culturals registrats.

- Hi ha més de 100 Béns Culturals d'Interès Nacional, de característiques força diverses.

1.4. ANÀLISI FARO

FORTALESES

1. Important pes de l'activitat del sector primari (porcí, boví, aviram, fruticultura, horticultura, pinsos, vi, oli...) que constitueix un sector més estable i de contenció en períodes de crisi.
2. Els pagesos joves, més dinàmics, arran de la digitalització creixent de les explotacions, estan agafant més protagonisme en les explotacions.
3. Existència d'una ciutat de mida mitjana, Balaguer, amb un ampli ventall de serveis i equipaments al servei de tot l'àmbit.
4. Existència de sòl industrial de bona qualitat: Polígon Campllong de Balaguer, amb un cert gruix d'empreses, i ben comunicat. Avui pràcticament colmatat però de fàcil urbanització en cas de la futura ampliació.
5. Borsa de treball municipal molt activa des de 2020 amb 2 tècnics que fan prospecció d'empreses i perfils disponibles. Hi ha dèficit de perfils tècnics, hi ha molt peonatge. A la Borsa SOC aquest fet s'agreuja pel fet que les persones s'hi afilien a fi i efecte de ser perceptors de pensions no contributives (es calcula que al voltant d'un 10% mostra una intenció real d'incorporar-se al mercat de treball).
6. Existència de la "Mesa d'ocupació de la Noguera" formada per diferents ens i administracions que en breu activarà un "Butlletí d'ocupació" que centralitzarà les ofertes i demandes de tots els agents que actualment disposen de Borsa (Ajuntament, Oficina Jove, SOC, Reintegra, Creu Roja..). En el futur es vol constituir un "Observatori del treball de la Noguera" que faci de paraigües de tot l'àmbit ocupacional.
7. Viver d'empreses (CEI) de Balaguer acull 12 empreses en aquest moment, un gerent, un administratiu, i ara en ampliació amb l'Energy Lab amb una tercera tècnica.
8. Persistència d'una xarxa de comerç al detall, sobretot a Balaguer, Artesa, Ponts i Alfarràs i un petit contingent als municipis mitjans. Així mateix, hi ha 4 agrupacions de comerciants, agents potencialment dinamitzadors i interlocutors per a l'administració: Balaguer (Assoc. de comerciants i Assoc. de comerciants del nucli històric), Alfarràs (amb vocació supralocal) i Artesa de Segre. La primera i la segona són adherides a PIMEC-Sefes i disposen de dinamitzador. Alfarràs inclús ha creat una moneda pròpia. Ponts també compta amb una associació en fase de reactivació i Almenar també té una associació però nova i poc articulada.
9. El Parc Astronòmic del Montsec (PAM) és la principal infraestructura turística de l'àmbit (33.000 visitants/any de mitjana) i instrument tractor de l'astroturisme. La Certificació Starlight és la que aglutina major superfície de l'àmbit LEADER.
10. Existència de mercats que constitueixen un gran factor d'atracció i retenció del comerç local: dissabte a Balaguer (carrers Major i d'Avall), amb més de 800 anys d'història i 130 parades; diumenge a Artesa de Segre; divendres a Alfarràs. El mercat de Ponts és en dimecres, dia laborable, i té tendència negativa.

11. Grup de municipis amb un sector turístic madur (Àger, Camarasa, Baronia de Rialb, Foradada-Montsonís) o emergent (Ós de Balaguer, Alòs de Balaguer, Penelles, Balaguer).
12. Situació de l'àmbit a una distància de l'àrea metropolitana que fa inviable anada/ tornada en una jornada (1,30-2,00 h) i pràcticament porta a pernoctar.
13. Oficina LEADER del GAL Noguera-Segrià Nord, prou activa que concedeix tota la dotació pressupostària i estableix col·laboracions amb altres GAL i amb agents diversos del territori.
14. Increment de la cultura emprenedora:
    - Entre els infants amb el projecte FER: Ensenyant a empendre a les escoles del món rural, dirigit a cicle superior d'eduació primària, coordinat pel GAL Noguera Segrià Nord, implantat a les escoles de Vallgofona de Balaguer, Ponts, Vedruna Balaguer, Bellcaire.
    - Entre els joves amb col·laboració amb l'oficna jove a través del programa Arrenca.
15. Fibra òptica en servei als municipis de la part sud de la comarca.
16. Desplegament de nous regadius i modernització dels regs històrics.
17. Existència d'un grup d'empreses molt dinàmiques a Balaguer i entorn al que cal sumar un cert gruix d'empreses també força dinàmiques en petits municipis.
18. Existència de 27 associacions de joves actives al territori.

ÀREES DE MILLORA

1. Al polígon Campllong predominen activitats de serveis, però hi falta indústria manufacturera intensiva en llocs de treball. Hi ha empreses locals que han ampliat però no se n'ha captat de mida mitjana-gran i gran talment Benito Arnó a Alfarràs (Cristec va tancar i Sorigué, al polígon el Corb té la seu radicada fora de l'àmbit).
2. La fuita de treballadors a altres capitals (Lleida, Tàrrega, Mollerussa..) repercuteix sovint en que aquests treballadors realitzen les compres al lloc on treballen.
3. La oferta de sòl industrial no està clarament identificada (disponibilitat, superfície..).
4. Vivers d'empreses fora de Balaguer: CEI Almenar no ha arrencat, no disposa de cap gestor. Caldria habilitar més espais de co-working.
5. En l'àmbit agroalimentari, predomina la producció, que tot i mobilitzar molta matèria primera, aporta poc valor afegit i és poc intensiva en mà d'obra. Hi ha dèficit d'indústria agroalimentària de transformació i comercialització.
6. Dèficit de formació professional i cicles formatius a l'àmbit. No hi ha oferta d'electricitat i manteniment, soldadura, etc. amb alta demanda a la borsa de treball.
7. Falta d'estructures professionalitzades a les associacions d'empresa, comerç i turisme.

8. Existència de dos associacions de comerciants a Balaguer (Associació comerciants 21 i Associació del nucli antic) que no actuen coordinadament per fer front a la forta crisi del sector i com a lobi únic.
9. Dispersió de l'oferta turística (multiplicitat d'agents..): no hi ha un producte conjunt, l'oferta està desestructurada i no prou ben articulada (elements inaccessibles, o amb mal accés, etc.). La planificació turística en gran part es fa des de l'escala local. Resulta difícil oferir un paquet turístic de cap de setmana.
10. Cal incidir en la comercialització del producte turístic (prioritzant el mercat principal, en un 90%, Catalunya). Els mateixos productors i allotjaments han de ser prescriptors.
11. Balaguer té estratègia turística gestionada pel Museu Històric amb 2 relats històrics que entren en contradicció: Balaguer andalusí- musulmà (ciutat *ex novo* fundada per musulmans però amb vestigis escassos) versus Balaguer gòtic, capital comtal d'Urgell (la temàtica medieval genera més fascinació en la societat).
12. El traspàs de la gestió del Parc Astronòmic del Montsec, des del Consell Comarcal de la Noguera (abans a càrrec del Consorci del Montsec) a Ferrocarrils de la Generalitat (FFCC) ha generat distanciament respecte la gestió i promoció de l'astroturisme. La gestió de la certificació Starlight ha quedat, en precari, a mans del PAM o els Consells.
13. Balaguer no té una fira específica. Té la "Fira Q" que és generalista tot i l'esforç per centrar-la en productes del territori.
14. Congost de Montrebei: la nova passarel·la bàsicament afavoreix l'Aragó (que hi ha invertit) mentre que des de la part catalana (Àger) se'n treu escàs rèdit. Únicament, una de les agències receptives ha dissenyat un pack turístic de cap de setmana.
15. Aparició de punts sobrefreqüentats: Congost de Montrebei i pantà de Canelles, platjetes de sant Llorenç, Pont trencat de Camarasa (pont vell), congost de Mu, forat de Buli.
16. Àger està perdent centralitat en el turisme de vols per la falta de zones òptimes de despegada i aterratge (que per la part de l'aterratge s'estan mirant de resoldre).
17. Producció oleícola de certa entitat però atomitzada i sota cap segell o distintiu.
18. Transport públic intracomarcal deficitari (sobretot a costat d'Àger i Ponts, al polígon de Campllong). Perjudica l'ocupació perquè fa les feines menys atractives per a certes persones (si viuen lluny, restauració que fa jornada parcial o partida, etc.).
19. La falta d'habitatge i d'habitatge de lloguer és un coll d'ampolla greu per a captar nova població en nuclis petits i mitjans (< 500-1000 habitants).
20. Falta de fibra òptica en servei als municipis de la part nord és un handicap seriós per fixar i recuperar població.
21. Balaguer acusa certa falta d'autoestima que en algun cas pot inhibir iniciatives.
22. Progressiva pèrdua de Superfície Agrària Útil (SAU) en especial als termes del nord.

23. Falta d'una marca de territori unívoca. Noguera és un topònim de consens per salvar la heterogeneïtat territorial però no es vincula a un paisatge o element concret (com per ex. la marca Alps, Montseny, Pirineu, Penedès..). Una marca clara seria més útil per tibar d'altres sectors i subàmbits, essent Montsec la menys difusa i comprensiva tot i i una certa ambigüitat en l'aposta per aquesta marca en els darrers anys.

REPTES

1. Dificultats per retenir la població jove i risc de regressió demogràfica en municipis i nuclis de l'est i centre-nord de l'àmbit.
2. Necessitat de millorar les comunicacions regionals amb Balaguer, bàsicament vers l'eix Autovia A-2, amb dues opcions possibles:
   - Autovia Balaguer-Lleida. Per Vilanova de la Barca-Térmens: en zona plana, sense necessitat de cap nova variant i a falta de completar només 15 km[6]. Situaria el polígon de Campllong en una posició òptima (que ara es disputa amb la carretera de Corbins) i amb continuïtat cap a Andorra. Cal dir que Lleida és la gran àrea urbana en la que Balaguer pot créixer en clients i demanda.
   - Autovia Balaguer-Anglesola: caldria realitzar 28 km d'autovia.
3. En poblacions de menys de 500 habitants la taxa d'envelliment és alta i va creixent i cada cop és més difícil mantenir la xarxa de serveis bàsics (botigues, escoles, consultori, bar..). Tot plegat dificulta la fixació, retorn i/o captació de joves, essent un fet determinant l'existència de llar d'infants (que prefigura la continuitat de l'escola).
4. El comerç al detall és en crisi per la falta de relleu generacional (en gran part pels inconvenients horaris del comerç) i la puixança del comerç digital, amb la Covid que ha suposat un cop important. En un escenari de 5-10 anys pot tancar una gran part dels comerços i establiments de proximitat.
5. En botigues històriques i tradicionals, per l'arrelament de la noció de propietat versus el lloguer, prima el concepte de liquidació en detriment d'un possible traspàs que impedeix una eventual continuïtat.
6. Dificultat per cobrir demanda de treball especialitzat a les empreses (oficis), sols hi ha oferta de peonatge sense qualificació. Al sector sociosanitari tot i que hi ha dificultat hi ha més i més assequible oferta de formació i resulta més fàcil cobrir les vacants.
7. El sector d'atenció a la gent gran, en auge i totalment atomitzat, comença a ser intervingut per capital francès i fons d'inversió que posen per davant el benefici per davant del factor humà.
8. Promoure el coneixement de la borsa de treball de Balaguer per identificar més clarament els perfils i demandes i reunir arguments per programar i reclamar una formació reglada i no reglada més ajustada a la realitat.

[6] Hi ha 4,9 km d'autovia entre Térmens i Vilanova de la Barca. Falta completar 9 km de Balaguer-Campllong a l'autovia a Térmens, i 5,1 km des de Vilanova de la Barca a l'enllaç autovia A-2.

9. Reforçar el triangle Viver d'empreses (CEI), Oficina Jove i Oficina LEADER com a agents clau en la promoció de l'emprenedoria entre el jovent.
10. Aprofitar la possibilitat d'obertura comercial de determinats establiments (a peu de carretera) en diumenge matí (en detriment per ex. d'un laborable).
11. Identificar, mobilitzar i activar (via banc d'habitatges, masoveria urbana...) una part de l'habitatge buit o vacant als petits municipis.
12. Cercar un equilibri entre el desplegament i la necessitat ambiental i social de les implantacions d'energies renovables amb els seus impactes ambientals i paisatgístics.
13. Falta de relleu generacional en el sector primari derivat, més que de la rendibilitat, del règim intensiu del treball.
14. Els efectes del canvi climàtic, traduïts en la recurrència de fenòmens meteorològics adversos (pedregades, sequera..) afecten el sector frutícola que combinat amb els baixos preus derivats de la concentració en mans de pocs distribuïdors expulsa molts pagesos cap al model d'explotació extensiva (cereal) i ramaderia.

OPORTUNITATS

1. Desplegament del Canal Segarra-Garrigues i futura modernització dels Canals d'Urgell a 15-20 anys vista (amb reg pressuritzat que posa fi a la feixuga tasca de regar).
2. Auge i creixent notorietat dels productes i serveis de proximitat i "Quilòmetre 0".
3. Irrupció del teletreball com a modalitat laboral que incrementa les possibilitats dels municipis rurals que disposen de fibra òptica.
4. Possibilitat de crear un producte turístic conjunt i crear central de reserves o similar.
5. Capitalitzar una part del gruix de visitants que acudeix al Congost de Mont-rebei.
6. Gran oferta de turisme actiu, segment en creixement, per contraposició al turisme de retorn o de segones residències més estancat.
7. Recent creació i senyalització del Camí de Sant Jaume (ramal d'Osca-San Juan de la Peña) que aporta un nou atractiu als vuit municipis per on transcorre: Penelles, Bellcaire, Vallfogona, Balaguer, Castelló de Farfanya, Algerri, Ivars de Noguera i Alfarràs (que ultima un Alberg de Peregrins).
8. Possible futura declaració del Montsec com a Parc Natural (un cop es formalitzi el PN de Prades), atès que Ponent quedarà com a única vegueria que no disposa de PN i l'únic gran massís de Catalunya que no compta amb cap figura de protecció. Un PN té restriccions similars a les que pot tenir un espai Xarxa Natura però té pressupost, treballadors... (similar al Geoparc del Pallars).
9. Recent creació d'una xarxa d'espais d'interpretació de paleontologia: Tartareu, Vilanova de Meià, Camarasa, Isona.

10. Gran espai de memòria del país, junt amb l'Ebre i el Pallars, pel turisme vinculat a la Guerra Civil (refugis, camps aviació..) pel fet que Balaguer va quedar al bàndol feixista i Camarasa al bàndol roig.
11. Reforçar i ampliar la xarxa de residències de gent gran (intensiva en mà d'obra, quasi 2 treballadors/3 places, ràtio 0,62-0,65).
12. Atesa el gran nombre de residències de gent gran seria bo crear sumar esforços (per ex. centralitzar serveis administratius, etc.) mitjançant una associació o similar.
13. El comerç digital també pot oferir possibilitats al comerç local mitjançant formules com les que s'han assajat a Alfarràs (aparador virtual).
14. Foment del programa *Reempresa* per combatre la falta de relleu del comerç al detall.
15. Potenciar els mercats de cap de setmana com a útil factor d'atracció al comerç local.
16. Treballar per la obtenció de DOP, IGP o altres segells per singularitzar el producte la qual cosa permet afrontar millor les crisis (ex. préssec de Calanda):
    - IGP de la figa d'Alguaire. Conreu en expansió inclús a termes veïns. La Generalitat i l'IRTA han fet un gran esforç però hi ha la dificultat que són pocs productors. Ho hauria de liderar l'ajuntament.
    - Préssec de Pinyana: préssec groc tardà, dolç i de carn dura. Es cultiva a Alfarràs, Almenar, Ivars de Noguera i Castellonroi i Albelda (Osca). Es cull fins a l'octubre, quan la campanya de fruita de pinyol a altres zones productores ja ha acabat.
    - DOP de l'Oli (Montsec) a partir de l'Associació de Molins d'oli de la Noguera per agrupar o coordinar l'atomitzada producció oleícola. Hi ha un petit pol oleícola (10 molins privats i 3 cooperatives) que xafa 7.000-8.000 tn/any: Castelló de Farfanya, Camarasa i en menor grau, Cubells, Algerri, Os de Balaguer, Balaguer, Alfarràs i Ivars de Noguera, per aquest ordre. Per agrupar massa crítica requeriria unir-se amb la banda pallaresa (que de fet, van demanar unir-se a l'associació). La principal dificultat és que els molins de la zona processen olives de fora de l'àmbit.
17. Espais Test Agraris, eina per fomentar el relleu generacional al camp.
18. Vincular els nous projectes de restauració a productes de "Quilòmetre 0".
19. Establir algun tipus de transport públic col·laboratiu i/o transport a la demanda per facilitar la mobilitat vers les principals poblacions de l'àmbit per raons de treball.
20. Establir algun tipus de transport públic per a l'oferta cultural i lúdica (tipus Lo Mussol del Matarranya).
21. A algunes poblacions per on transcorre el riu Segre és un element a potenciar més a semblança de Castella, la Rioja... on els rius són eixos cívics de primera magnitud.
22. Aprofitar i rendibilitzar més la presència dins de l'àmbit de l'aeroport Lleida-Alguaire.

2. REFLEXIÓ ESTRATÈGICA

2.1. ANÀLISI DE LES ESTRATÈGIES TERRITORIALS A L'ÀMBIT TERRITORIAL D'ACTUACIÓ

Més enllà de l'estratègia del GAL per al període 2014-2020, l'àmbit d'estudi actualment no compta amb una estratègia de planificació comarcal específica, si bé a nivell territorial hi incideixen estratègies o eines de planificació en un àmbit més sectorial o pel contrari, d'un àmbit territorial més genèric.

En aquest apartat, es desciruen les estratègies recents o en vigor, amb expressió del seu objectiu i línies principals de treball així com un anàlisi de la complementarietat respecte la nova estratègia del GAL.

Taula 6. Estratègies territorials a l'àmbit territorial d'actuació i complementarietat amb l'EDL Noguera-Segrià Nord 2022-2027.

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
PLA DE REACTIVACIÓ SOCIOECONÒMICA DE LA NOGUERA (2021) *Consell Comarcal de la Noguera*	Implementar mesures orientades a minimitzar les afectacions de la crisi en el teixit empresarial Dinamitzar l'economia de la comarca i recuperar l'activitat empresarial i ocupacional de forma sostenible. Donar suport, orientació i assessorament a les empreses de la Noguera per fer front a l'adaptació per superar els efectes de la crisi. Contribuir a frenar el repte del despoblament, sobretot als municipis més petits i rurals	Eix 1: Model de governança i col·laboració público-privada	Molt alta
		Eix 2: Enfortiment i resiliència empresarial	Molt alta
		Eix 3: Digitalització i connectivitat	Alta
		Eix 4: Ocupació, formació i retenció/atracció de talent	Molt alta
		Eix 5: Sector primari i agroalimentari de qualitat	Molt alta
		Eix 6: Turisme, cultura i patrimoni	Molt alta
		Eix 7: Indústria i comerç	Molt alta
		Eix 8: Economia per la vida	Molt alta
		Eix 9: Economia verda i circular	Alta
		Eix 10: Transició energètica	Alta
PLA ESTRATÈGIC DEL SEGRIÀ. PLA	Impulsar el desenvolupament econòmic del Segrià Rural,	• Territori agrícola: Una agricultura moderna, innovadora i de valor afegit, el motor de l'economia i element central de l'equilibri territorial.	Alta

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
ESTRATÈGIC DE DESENVOLUPAMENT I OCUPACIÓ LOCAL (2018-2022) *Consell Comarcal del Segrià*	mitjançant la valorització dels recursos endògens i la col·laboració entre agents, a fi d'afavorir la creació d'ocupació digna i sostenible i contribuir a aturar la regressió demogràfica i l'equilibri territorial.	▪ Territori innovador: Un Segrià vertebrat, promotor de l'emprenedoria i la innovació, atractiu pel talent, el desenvolupament empresarial.	Molt alta
		▪ Territori atractiu: Un territori atractiu pel visitant, que valora i promou els seus valors culturals i naturals .	Molt alta
		▪ Territori integrador: Un territori integrador i d'acollida, socialment i demogràficament equilibrat i generador d'ocupació digna i sostenible	Alta
		▪ Territori en xarxa: El Consell Comarcal del Segrià, ens transversal i líder de la xarxa impulsora de la transformació econòmica del territori	Mitjana
PROJECTE ESTRATÈGIC PER A LA TRANSFORMACIÓ ECONÒMICA DE LES TERRES DE LLEIDA, PIRINEU I ARAN (2020-2027) *Patronat de Promoció Econòmica*	Frenar i revertir el despoblament que pateix de forma estructural la demarcació, abordant les causes de la problemàtica demogràfica i no tant les conseqüències	▪ Valorització integral de la producció agrícola i ramadera (bioeconomia de base agropecuària) a través d'un nou teixit bioindustrial, vinculat a noves i millorades cadenes de valor en l'àmbit de la bioeconomia circular, que esdevingui motor d'atracció d'innovació, inversió i talent.	Alta
		▪ Millora i digitalització de les cadenes de valor agroalimentàries, des de la producció primària fins a la comercialització, per fer-les més resilients, competitives, segures i eficients en l'ús dels recursos, atractives per a noves inversions, dinamitzadores de serveis auxiliars, atractives per al talent i el relleu generacional.	Molt alta

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
de la Diputació de Lleida		▪ Valorització dels boscos (bioeconomia de base forestal) per generar cadenes de valor i nous models de negoci a l'àmbit agroforestal, que contribueixen a millorar la gestió forestal i minimitzar el risc d'incendi	Alta
		▪ Digitalització. Les noves tecnologies obren un ventall d'oportunitats, en benefici de l'acceleració de les altres oportunitats identificades i com a sector de serveis emergent al territori que cal consolidar i mantenir. Aquesta oportunitat inclou la connectivitat, l'adopció tecnològica per a modernitzar PIMES i Administració Local i el desenvolupament tecnològic per impulsar un sector d'alt valor afegit.	Alta
		▪ Eficiència energètica i generació d'energies renovables per fer possible un model energètic just, descentralitzat i generador de valor.	Alta
		▪ Turisme sostenible i intel·ligent, que posi en valor la riquesa natural, patrimonial i cultural de manera sostenible i incorpori la innovació tecnològica i no tecnològica com a vector de competitivitat.	Molt alta
	1. PERSONES, BENESTAR I REPTE DEMOGRÀFIC: garantir els drets socials, uns serveis dignes i assegurar un món rural viu	▪ Mantenir, atraure i fer créixer la població als municipis rurals davant del repte demogràfic	Molt alta
		▪ Garantir una atenció sanitària de qualitat, i uns serveis innovadors i adaptats a les necessitats del món rural	Mitjana
		▪ Adaptar i enfortir el sistema públic d'educació del món rural	Alta

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
AGENDA RURAL DE CATALUNYA[7] *Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural*		▪ Reforçar els serveis socials i fomentar la cohesió social	Mitjana
		▪ Millorar de les condicions de vida de la gent gran	Alta
		▪ Garantir la cultura com a element vertebrador	Alta
		▪ Garantir el dret a l'habitatge al món rural	Alta
	2. TRANSICIÓ ECOLÒGICA: per una economia circular que faci front al canvi climàtic i faciliti la biodiversitat.	▪ Garantir la gestió integral del cicle de l'aigua	Mitjana
		▪ Promoure la millora i manteniment del sòl, preservar els espais naturals i millorar l'estat de la biodiversitat	Baixa
		▪ Promoure la reducció i gestió sostenible de residus i l'economia circular	Alta
		▪ Planificar i promoure la implantació d'energies renovables	Alta
		▪ Impulsar l'economia circular, entesa com una oportunitat de futur	Alta
	3. TERRITORI CONNECTAT: Una Catalunya equilibrada a nivell de comunicacions	▪ Foment del transport públic i el manteniment de la xarxa viària per una mobilitat sostenible	Mitjana
		▪ Garantir l'accés al món digital a tot el territori	Mitjana
		▪ Millora i manteniment de les xarxes elèctriques	Baixa
		▪ Promoure l'accés als recursos productius i protegir els espais agraris	Mitjana

[7] Per damunt dels objectius generals per àmbits, l'Agenda proposa un objectiu genèric: "Fomentar el desenvolupament socioeconòmic, el creixement i la diversificació econòmica, el benestar social, la protecció de la natura i la cooperació i interconnexió amb les àrees urbanes".

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
	4. SISTEMA AGROALIMENTARI: Avançar cap a la Sobirania Alimentària	▪ Avançar cap a un model productiu més divers i ecològic	Alta
		▪ Donar suport a la petita i mitjana empresa transformadora agroalimentària de proximitat i fomentar infraestructures compartides	Molt alta
		▪ Potenciar circuits curts de proximitat, venda directa i distribució compartida	Molt alta
		▪ Millora de les condicions laborals, el relleu generacional i la formació i transferència agrària	Alta
		▪ Implementar polítiques alimentàries basades en el dret a l'alimentació i educar en la cultura alimentària	Alta
		▪ Impulsar i donar suport a models d'organització cooperatius i participatius al sector agroalimentari i pesquer	Alta
	5. SISTEMA FORESTAL: Impulsar una gestió i aprofitament forestal sostenibles	▪ Facilitar l'accés als terrenys forestals	Mitjana
		▪ Incrementar la sostenibilitat en la gestió forestal	Mitjana
		▪ Millora de condicions laborals, la formació i transferència tecnològica	Alta
		▪ Regulació de l'ús recreatiu dels boscos	Baixa
		▪ Posar en valor la gestió cinegètica i el paper de la caça	Baixa
		▪ Impulsar i donar suport a models cooperatius i associatius al sector	Alta
		▪ Dinamització del mercat de treball amb noves polítiques adaptades al context rural.	Alta

Nom de l'estratègia	Objectiu(s) general(s)	Línies estratègiques	Complementarietat EDL
	6. INNOVACIÓ, DINAMITZACIÓ ECONÒMICA I SOCIAL: garantir serveis econòmics essencials, nous filons d'ocupació, generar oportunitats i innovació en l'economia rural	▪ Dinamització i diversificació l'economia rural	Molt alta
		▪ Redefinició i foment del turisme sostenible en base a la singularitat de cada territori	Molt alta
		▪ Implementar en el món rural infraestructures i serveis de suport a emprenedors i empreses.	Molt alta
		▪ Generar espais i eines innovadores al servei de les empreses del món rural	Molt alta
	7. GOVERNANÇA: Descentralitzar i democratitzar la participació i la presa de decisions	▪ Enfortir la governança i la planificació estratègica des dels municipis	Alta
		▪ Crear i enfortir espais de governança supramunicipal	Alta
		▪ Promoure la participació del món rural en la presa de decisions implementant models de co-governança	Alta

2.2. ALTRES PLANS, PROJECTES I PROGRAMES

A. PROJECTES ESTRATÈGICS EN EL MARC DE L'ÀMBIT DEL GAL NOGUERA- SEGRIÀ NORD

- Astroturisme
- Territori de Valor 2017: incideix en els equipaments dinamitzadors als prescriptors interns (joves i dones).
- Territori de Valor 2018: incideix en el producte agroalimentari davant dels productors agroalimentaris: Distintiu "Noguerament Bo".
- Territori de Valor 2019-2022: incideix en els recursos del territori com a dinamitzadors del turisme familiar.
- PECT Green Circular EnergyHubLab
- PECT "El bosc, primer recurs de l'economia verda"

B. PROJECTES DE COOPERACIÓ AMB ALTRES GRUPS GAL

- Energia, Forest i Canvi Climàtic- ENFOCC.
- ODISSEU- Programa per al retorn i la inserció laboral de joves al medi rural.
- GUSTUM- Productes de la terra.
- Start-Up Rural a Catalunya.
- Cowocat rural.
- Fer.cat: Ensenyant a emprendre a les escoles rurals.
- Leader Natura (Espais Naturals de Ponent) -Desenvolupament i Espais naturals.

C. PLANS ESPECÍFICS I SECTORIALS EN L'ÀMBIT DEL GAL NOGUERA- SEGRIÀ NORD

- Plans Comunitaris de la Noguera
- Pla Estratègic de Cultura de Balaguer 2021-2028.

D. PLANS I PROGRAMES SUPRATERRITORIALS A L'ÀMBIT DEL GAL NOGUERA- SEGRIÀ NORD

- Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (Ris3Cat). Finança el projecte INNO4AGRO en que participen agents del territori del GAL Noguera-Segrià Nord (Indulleida, Castell del Remei).
- Estratègia de la Bioeconomia de Catalunya 2030.

E. PLANS, PROGRAMES I ESTRATÈGIES NO VIGENTS

Altrament, hi ha plans i programes que van ser redactats en el passat i que ja no es troben vigents, com seria les EDL anteriors, junt amb d'altres redactats fa 10 o més anys i que considerem descontextualitzats. Es tractaria dels següents:

- Estratègia de desenvolupament local participatiu del Consorci Grup d'Acció Local Noguera-Segrià Nord, en el marc del període de programació (2014-2020).
- Pla Estratègic del Montsec, 2001.
- Pla de Desenvolupament Sostenible del Turisme del Montsec (2013-2017).
- Pla de màrqueting Destinació turística STARLIGHT. Centre d'Observació de l'Univers. Parc Astronòmic del Montsec (2014-2015).
- Pla estratègic de la Vall d'Àger (2011-2015).

2.3. MAPA D'ACTORS I DE RELACIONS ENTRE EL GAL I ELS AGENTS LOCALS

Elaboració d'un mapa d'actors i de les relacions existents entre el GAL i aquestes agents d'acord amb les indicacions de la Guia.

Taula 7. Mapa d'actors actius i de relacions dels mateixos amb el GAL Noguera-Segrià (vincle i interès estratègic), acció proposada i passos a seguir.

Actor	Objectius, motivació, interessos	Nivell de vincle amb el GAL	Interès estratègic per la EDL	Acció que proposa el mapa d'actors	Passos a seguir
Consell Comarcal de la Noguera	Administració comarcal	Molt alt	Molt alt	Associar	Membre del partenariat
Consell Comarcal del Segrià	Administració comarcal	Molt alt	Molt alt	Associar	Membre del partenariat
Paeria de Balaguer	Administració local	Molt alt	Molt alt	Associar	Membre del partenariat
Ajuntaments	Administració local	Molt alt	Molt alt	Associar	Associar ajuntaments més actius en promoció econòmica
Diputació de Lleida-PROMECO	Administració local	Alt	Alt	Satisfer/Informar	Informar i col·laborar
CEI Balaguer	Promoció econòmica: viver d'empreses per a emprenedors	Alt	Molt alt	Informar	Participar en taules de concertació per alinear projectes
Oficina Jove de la Noguera	Promoció i defensa dels joves en sentit ampli	Alt	Molt alt	Informar	Participar en taules de concertació per alinear projectes
IMPIC-Institut Municipal Progrés i Cultura	Promoció econòmica: organització de fires	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals

Actor	Objectius, motivació, interessos	Nivell de vincle amb el GAL	Interès estratègic per la EDL	Acció que proposa el mapa d'actors	Passos a seguir
SOC- Servei d'ocupació de Catalunya	Promoció econòmica: inserció laboral	Mig	Mig	Monitoritzar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Mesa de treball de la Noguera	Promoció econòmica: inserció i millora de l'entorn laboral	Mig	Alt	Monitoritzar	Participació activa a la mesa
Consorci Segre- Rialb	Promoció econòmica: turisme vinculat al pantà de Rialb	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Delegació de Balaguer de la Cambra de Comerç de Lleida	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa de Balaguer i comarca	Molt alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Cercle de Promoció Econòmica d'Iniciatives de Balaguer	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa de Balaguer i comarca	Molt alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Assoc. Comerciants de Balaguer ACB-21	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa de Balaguer	Molt Alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Assoc. de Comerciants del casc històric de Balaguer	Defensa interessos corporatius del comerç del nucli antic de Balaguer	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Assoc. Comerciants d'Alfarràs	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa d'Alfarràs	Molt Alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Assoc. Comerciants i empresaris d'Artesa de Segre	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa d'Artesa de Segre	Mig	Mig	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals

Actor	Objectius, motivació, interessos	Nivell de vincle amb el GAL	Interès estratègic per la EDL	Acció que proposa el mapa d'actors	Passos a seguir
Assoc. d'empresaris i Comerciants del Mig Segre de Ponts	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa de Ponts	Molt	Mig	Associar	Membre del partenariat
Assoc. Empresaris d'Alguaire	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa d'Alguaire	Baix	Mig	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Assoc. Comerciants d'Almenar	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa d'Almenar	Baix	Mig	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Assoc. empresaris Noguera Alta "Aspres del Montsec" d'Os de Balaguer/Montsec turístic	Defensa interessos corporatius del comerç-empresa-turisme al voltant Os de Balaguer, Montsec	Molt Alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Sindicats agraris (UP, JARC..)	Defensa interessos corporatius del sector primari	Molt alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Assoc. de molins d'oli de la Noguera	Defensa interessos corporatius dels fabricants d'oli de la Noguera	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya-FCAC	Defensa interessos corporatius del sector primari	Molt alt	Mig	Associar	Membre del partenariat
Assoc. de turisme rural de la Noguera	Defensa interessos corporatius del sector turístic de la Noguera	Alt	Molt alt	Informar	A determinar
Cooperatives agrícoles i ramaderes	Transformació i comercialització de la producció agroramadera	Molt Alt	Alt	Associar	Membre del partenariat

Actor	Objectius, motivació, interessos	Nivell de vincle amb el GAL	Interès estratègic per la EDL	Acció que proposa el mapa d'actors	Passos a seguir
Empreses	Fabricació de productes, comercialització de serveis a les empreses i les persones	Molt alt	Molt alt	Monitoritzar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Centre d'activitats de muntanya (CPAM)	Promou el coneixement i defensa del turisme actiu	Molt alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Associacions i fundacions del tercer sector assistencial	Assistència laboral, social i sanitària a gent gran i a persones en risc de vulnerabilitat i/o exclusió	Mig	Alt	Monitoritzar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Ass. Veïns del centre històric de Balaguer	Promoció de la qualitat de vida al nucli antic de Balaguer	Molt alt	Alt	Associar	Membre del partenariat
Universitat de Lleida- Centre adscrit de Torrelameu	Activitat docent de l'ETSEA en l'àmbit de la veterinària	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Parc Astronòmic del Montsec- PAM	Promoció de l'astroturisme i el coneixement de l'astronomia	Mig	Alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals
Mitjans (Noguera TV, Balaguer TV, EMUN ràdio,...	Periodisme de proximitat	Mig	Molt alt	Informar	Col·laborar amb actuacions puntuals

Nota: en groc, administració; en groc fluix, organismes depenents de l'administració; en lila, associacions empresarial i/o de comerciants; en verd, tercer sector assistencial; en blau, empreses i entitats amb ànim de lucre i similars; en blanc, altres.

2.4. REFLEXIÓ SOBRE EL MODEL DE GOVERNANÇA DEL GAL

El GAL Noguera- Segrià Nord agrupa un nombre de 36 municipis que és un nombre relativament reduït en el context dels 12 Grups d'Acció Local de Catalunya. Tanmateix, cal tenir en compte que la Noguera és la comarca més gran de Catalunya en extensió, i que junt al grup de municipis del Segrià Nord, acaba confegint un marc territorial amb quatre àmbits de relació o dinàmiques socioeconòmiques diferents, ja explicades en l'anterior apartat "1.1. Àmbit de relació".

En aquest sentit, cal posar en valor que l'àmbit GAL és un veritable punt de trobada entre les quatre polaritats, i un dels principals espais de relació i coneixement.

D'altra banda, en relació a la governança del GAL, en els darrers temps s'ha fet un esforç per aconseguir la paritat en el partenariat, essent ara el principal repte induir alguns canvis en la composició de la Junta General per millorar i fer créixer la implicació dels seus membres, tot i millorant els canals de comunicació i convocatòria per part del Consorci.

2.5. DESCRIPCIÓ DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA REALITZAT

Per redactar l'EDL del GAL Noguera-Segrià Nord, a més de la recerca bibliogràfica i consulta de fonts diverses, s'ha realitzat un procés de participació ciutadana consistent en 3 nivells: consultes-entrevistes en profunditat; realització de tallers presencials; i enquesta on line. Aquest procés de recollida d'informació, consultes i participació ha estat iteratiu, és a dir, la documentació resultant ha anat progressant i reperfilant-se a partir de les diferents aportacions.

Cal remarcar que el procés de participació s'ha recolzat en una campanya de difusió i comunicació orientada a promocionar els tallers, maximitzar les respostes en l'enquesta, intentar ampliar el nombre d'actors i en general, a fomentar el coneixement del GAL. A aquest fi, s'ha enviat correus a agents clau aprofitant la base de dades disponible, s'ha fet trucades, i s'ha reactivat el butlletí informatiu del GAL. També s'ha creat un codi QR que s'ha distribuït per l'edifici de treball, i a les jornades i tallers participatius.

Taula 8. Mecànica del procés de participació per a la redacció de l'EDL GAL Noguera-Segrià Nord.

Fase	Operativa	Procediment	Resultat
1. Procés de participació preliminar	Consultes a agents clau	Entrevistes en profunditat[8] (40 a 80 min. de durada) a 47 agents clau del territori	FARO- Versió 1 Elaboració del Mapa de fluxos[9] Document d'objectius i subobjectius- Versió 1
2. Procés de participació pública	Realització de 5 tallers presencials deliberatius	Tallers presencials amb expressió dels objectius principals i subobjectius per al debat i deliberació en grup reduït (3-5 persones) de les temàtiques prioritzades pels assistents al principi del taller. En cada cas, els assistents, al principi de la sessió, han prioritzat de més a menys entre els 5 objectius principals (veure taula 2). A cada sessió s'han treballat de 2 a 4 objectius específics en funció del nombre d'assistents	Assistents totals: 46 persones. FARO - Versió 2 Document d'objectius i subobjectius- Versió 2
	Enquesta on line	Obertura d'una enquesta on line entre els dies 03/10/2022 i 27/10/2022 En base a respostes del participant, l'enquesta s'adapta a la idiosincràsia de cada persona i sector econòmic	Obtenció de 138 enquestes respostes d'ens, entitats, empreses i particulars. FARO - Versió 3 Document d'objectius i subobjectius- Versió 3

[8] Veure Taula 2.1. Llistat d'entrevistes realitzades.
[9] Veure annex 5. Mapes: mapa de polaritats.

3. REDACCIÓ DE L'ESTRATÈGIA

3.1. DEFINICIÓ DE L'ESTRATÈGIA

L'Estratègia de Desenvolupament Local ha estat definida amb el concurs de gran nombre d'agents territorials que, a la pràctica, directament o indirecta seran els qui contribuiran en la seva execució. La redacció de l'EDL i la determinació dels indicadors orientats a fer el futur seguiment ha estat a càrrec d'una consultora externa especialitzada en contacte directe amb l'equip tècnic del GAL.

La planificació estratègica del GAL Noguera-Segrià Nord pretén la fixació de població i el desenvolupament local de l'àmbit, mitjançant la creació de riquesa i la consolidació de l'economia i la millora de la qualitat de vida de les persones.

Per a la consecució d'aquesta estratègia o objectiu central, i en base a una visió global i integrada de les casuístiques del territori i llurs dinàmiques, reptes i oportunitats, l'EDL del GAL Noguera-Segrià Nord per al període 2023-2027 defineix un conjunt de cinc objectius específics. A aquests cinc objectius específics se'ls assigna un conjunt d'objectius operatius que, al seu torn, es concretaran en sengles línies d'actuació (o d'acció o treball) sobre les quals se sustentaran les actuacions o mesures concretes encaminades a assolir els esmentats objectius central i els específics.

3.2. MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DE L'ESTRATÈGIA

MISSIÓ

El GAL Noguera-Segrià Nord pretén el **manteniment de la població rural** com a mesura de conservació de l'equilibri territorial, mitjançant la **diversificació i dinamització econòmica** de les zones rurals, donant suport a les **activitats econòmiques** i **l'emprenedoria** que incrementin les rendes en aquests territoris, i contribueixin a la **creació de llocs de treball, i l'arrelament, retorn i desenvolupament econòmic i social dels joves**, així com la defensa contra el canvi climàtic i el clima com a element integral de les estratègies de desenvolupament local.

El GAL Noguera-Segrià Nord es pretén una organització promotora del desenvolupament sostingut del territori, tot i facilitant la promoció i posada en marxa de projectes a totes aquelles empreses i persones emprenedores que, en el marc dels objectius central i específics establerts, tinguin una iniciativa viable econòmica, social i ambientalment.

El GAL Noguera-Segrià Nord és un veritable punt de trobada entre les quatre polaritats o àmbits de relació del seu àmbit territorial.

VISIÓ

El GAL Noguera-Segrià Nord Generar vol consolidar un ecosistema de suport i acompanyament interinstitucional a l'empresa i l'emprenedoria que faciliti emprendre i treballar en el medi rural, assentant-se en el mateix i generant-hi activitat econòmica i ocupació.

L'estratègia del GAL ha de ser capaç de generar expectatives de vida i treball en el territori rural, en especial entre els joves, posant en valor la qualitat de vida i els seus potencials diferenciadors.

VALORS DE L'ESTRATÈGIA

- Millora de la qualitat de vida.
- Consideració central dels joves i les dones emprenedores.
- Discriminació positiva del caràcter rural i els micropobles.
- Confiança en els recursos endògens, la necessitat d'autoestima i el treball en xarxa.
- Predisposició a l'acompanyament i l'assessorament en l'èxit de les iniciatives econòmiques i socials.
- Transversalitat del vector innovació, medi ambient i canvi climàtic.

3.3. OBJECTIU CENTRAL, OBJECTIUS ESPECÍFICS I

OBJECTIU CENTRAL

Fixació de població i el desenvolupament local de l'àmbit territorial, mitjançant la creació de riquesa i la consolidació de l'economia i la millora de la qualitat de vida de les persones.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

OBJECTIU 1. Millora de la transformació i comercialització del producte agroalimentari
Creació i compartició d'infraestructura i recursos
Xarxa de distribució i comercialització
Millora i promoció de la marca

OBJECTIU 2. Creació i consolidació d'empreses
Foment del relleu generacional
Identificació de les oportunitats empresarials
Foment de les empreses TIC
Foment de l'emprenedoria femenina

OBJECTIU 3. Arrelament de joves i repoblament
Foment de la cultura emprenedora
Foment de l'habitatge
Serveis a la població, infants, cures i gent gran

OBJECTIU 4. Dinamització del turisme

Serveis culturals

Descoberta i posada en valor del patrimoni històric i natural

OBJECTIU 5. Economia dels recursos naturals i mitigació del canvi climàtic

Promoció de les energies renovables a escala local

Accions de sostenibilitat o posada en valor dels recursos naturals, la fusta en particular

Millora de l'eficiència energètica

3.4. LÍNIES D'ACTUACIÓ

Taula 9. Línies d'actuació del GAL Noguera- Segrià Nord.

Objectiu específic	Línies d'actuació
1. Millora de la transformació i comercialització de producte agroalimentari	Creació i compartició d'infraestructura i recursos
	Xarxa de distribució i comercialització
	Millora i promoció de la marca
2. Creació i consolidació d'empreses	Foment del relleu generacional a les empreses
	Identificació de les oportunitats empresarials
	Foment de les empreses TIC
	Foment de l'emprenedoria femenina
3. Arrelament de joves i repoblament	Foment de la cultura emprenedora
	Foment de l'habitatge
	Serveis a la població, infants, cures i gent gran
4. Dinamització del turisme	Serveis culturals
	Descoberta i posada en valor del patrimoni històric i natural
5. Economia dels recursos naturals i mitigació del canvi climàtic	Promoció d'energies renovables a escala local
	Accions de sostenibilitat o posada en valor dels recursos naturals, i en particular de la fusta
	Millora de l'eficiència energètica

3.5. PLA D'ACCIÓ

Taula 10. Pla d'Acció. Taula-resum.

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
1. Millora de la transformació i comercialització de producte agroalimentari	Creació i compartició d'infraestructura i recursos	Creació d'obradors compartits, maquinària compartida, contractació conjunta..	Necessitat de crear i ¡/o completar cicles tancats i guanyar economia d'escala en la transformació agroalimentària	Productors locals	Productors locals Administració sectorial	Nombre d'instal.lacions/ xarxes creades
		Promoure la professionalització d'entitats i associacions corporatives	Necessitat de disposar de tècnics que articulin les xarxes de productors i les dotin d'estratègia (pla de treball, finançament...)	Productors locals	Productors locals Administració sectorial	Llocs de treball creats o consolidats
	Xarxa de distribució i comercialització	Promoció de xarxes de distribució i comercialització compartides	Necessitat de crear i ¡/o completar cicles tancats i guanyar economia d'escala en la comercialització agroalimentària	Productors locals Restauradors Comerços	Productors locals Administració sectorial	Nombre de canals de comercialització creats
	Millora i promoció de la marca	Accions de creació i promoció de segells i distintius de qualitat	Necessitat de dotar de notorietat i valor afegit als productes agroalimentaris més singulars del territori	Productors locals Restauradors Comerços Ciutadania	Productors locals Administració sectorial	Nombre de segells o distintius o similar creats
		Promoció dels producte de quilòmetre 0	Lluita contra el canvi climàtic, promoció dels hàbits saludables i necessitat de donar notorietat als productes agroalimentaris locals	Productors locals Restauradors Comerços Ciutadania	Productors locals Administració sectorial Cooperatives de consum	Nombre de campanyes de promoció

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
2. Creació i consolidació d'empreses	Foment del relleu generacional a les empreses	Identificació d'establiments en risc de clausura i/o traspàs	Necessitat de mantenir els establiments en actiu i el teixit empresarial consolidat, en especial als petits municipis (mitjançant promoció dels programes "Reempresa" i/o similars, etc.)	Empresaris en fase de jubilació Emprenedors	Empresaris en fase de jubilació Emprenedors Borsa de treball Àrees de promoció econòmica	Nombre d'establiments que han completat una continuïtat o traspàs
		Fomentar les visites a les empreses i establiments	Promoure el coneixement i posar en valor l'activitat empresarial local entre la població	Ciutadania Escolars, joves i nens Emprenedors	Empreses Àrees de promoció econòmica Ajuntaments Centres docents	Nombre de visites realitzades (núm. de visitants, per municipi...)
	Identificació i promoció de les oportunitats empresarials	Actuacions col.laboratives, de cooperació i foment de la xarxa sectorial	Necessitat de crear sinèrgies entre els agents implicats en la promoció econòmica i rural i en especial, reforçament de les col.laboracions GAL- Oficina Jove- CEI	Empreses Emprenedors Altres	Empreses Àrees de promoció econòmica Associacions corporatives GAL Oficina Jove CEI Altres	Nombre d'accions conjuntes realitzades entre agents de promoció, àrees de l'administració, empreses, etc.
		Identificació sòl i oferta industrial vacant o disponible, activitats	Necessitat de disposar d'informació actualitzada de les oportunitats de negoci per	Empreses Emprenedors	Àrees de promoció econòmica	Nombre de fitxes

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
		econòmiques en traspàs, etc.	millorar i mantenir el teixit empresarial		Ajuntaments	d'oportunitats elaborades
		Accions de competitivitat: millora de la concertació del mercat de treball	Disposar d'un coneixement més precís en nombre i característiques dels perfils demandats per les empreses i l'oferta existent	Empreses en actiu Empreses interessades en implantar-se al territori Treballadors en actiu/ a l'atur	Mesa per l'ocupació de la Noguera i llurs membres	Nombre de contractes realitzats Variació en el nombre de perfils demandats/ oferents
		Accions de competitivitat: millora del suport a les empreses i els emprenedors	Necessitat d'acompanyar les en el seu procés de creació, ampliació o consolidació	Empreses Emprenedors	Àrees de promoció econòmica Grup d'Acció Local	Nombre de consultes ateses Nombre d'expedients Etc.
		Accions de competitivitat: promoure la professionalització d'entitats i associacions corporatives	Necessitat de dotar entitats i associacions corporatives de tècnics que articulin sectorialment o territorial a l'empresariat i dissenyin i endeguin estratègies de millora de la competivitat	Empreses Emprenedors	Àrees de promoció econòmica Ajuntaments	Nombre d'entitats i/o associacions corporatives que disposen de tècnics en actiu
	Foment de les empreses TIC	Accions de difusió i intercanvi de les potencialitats del sector TIC	Necessitat de disposar i donar visibilitat a un pool d'empreses i serveis adaptats a l'economia emergent de les noves	Empreses TIC Empreses en general Emprenedors	Àrees de promoció econòmica Ajuntaments	Nombre d'accions de difusió i intercanvi

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
			tecnologies de la informació i la comunicació			relatiu al sector TIC
	Foment de l'emprenedoria femenina	Suport i promoció a dones emprenedores de la Noguera i el Segrà nord	Necessitat de promoure la paritat de gènere i incentivar l'emprenedoria i l'activació dels recursos humans en general	Dones emprenedores	Àrees de promoció econòmica	Nombre d'accions de suport realitzades
3. Arrelament de joves i repoblament	Foment de la cultura emprenedora	Continuïtat i promoció del programa FER	Necessitat de donar continuïtat i visibilitat a aquest programa que foment i posa en valor l'activitat econòmica i la creació de riquesa adreçats als infants	Infants	Escoles de primària integrades al programa GAL Noguera Segrià- Nord	Programa FER: Nombre d'escoles integrades.
		Continuïtat i promoció del programa ARRENCA	Necessitat de donar continuïtat i visibilitat a aquest programa que foment i posa en valor l'activitat econòmica i la creació de riquesa adreçats als joves	Joves	Oficina jove GAL Noguera Segrià- Nord	Programa ARRENCA: Nombre de joves inscrits
		Accions de coworking i networking	Avantatges i potencialitats de posar en relació persones amb models de negoci complementaris i amb possibles sinèrgies	Joves Empresaris Emprenedors	CEI Àrees de promoció econòmica Ajuntaments	Nombre de sessions Nombre d'inscrits

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
	Foment de l'habitatge	Accions d'identificació i mobilitzacio d'habitatge vacant i acompanyament de nous residents	Necessitat de disposar d'un banc d'habitatges mínim, de venda i/o lloguer, per poder donar sortida a la demanda per part de joves autòctons o altres amb voluntat d'arrelar al territori	Ciutadania Joves	Ajuntaments	Nombre d'habitatges identificats i mobilitzats/ municipi
		Accions d'acompanyament de nous residents	Necessitat d'establir un protocol d'acollida per a eventuals nous residents: butlletí d'ofertes laborals, guia de serveis, accions de coneixença, etc.	Nous residents	Ajuntaments Entitats locals	Nombre d'accions d'acompanya-ment
	Serveis a la població, infants, cures i gent gran	Identificació d'oportunitats en l'àmbit sociosanitari en llurs diferents vessants (gent gran, dependents, infants..)	Potencialitats existents al voltant de l'economia assistencial, intensiva en llocs de treball (en bona part qualificats) en un context de població rural envellida junt a la manca d'oportunitats laborals per a la dona	Població vulnerable	Empreses i entitats que gestionen residències de gent gran Serveis socials	Llocs de treball creats en l'àmbit sociosanitari
4. Dinamització del turisme	Serveis culturals	Disseny de producte/s o paquet/s turístics per part dels operadors i agents turístics amb	Necessitat de disposar d'una oferta turística que permeti comercialitzar un producte de cap de setmana que resolgui	Agents i operadors turístics	Agents i operadors turístics Administració sectorial	Nombre de producte/s o paquet/s turístics dissenyats

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
		especial atenció al turisme familiar	l'actual oferta d'activitats, dispersa i deslligada		Consells comarcals	
		Actuacions col.laboratives, de cooperació i foment de la xarxa sectorial	Actuar territorialment i des d'un punt de vista estratègic per donar coherència a l'actual oferta turística, patrimonial i d'oci existent (central de reserves, etc.)	Agents i operadors turístics Agents i programadors culturals	Agents i operadors turístics Administració sectorial Consells comarcals Ajuntaments	Nombre d'actuacions conjuntes realitzades
	Descoberta i posada en valor de patrimoni històric i natural	Valorització dels espais d'interès històric i els espais d'interès natural	Necessitat d'identificar i posar en valor, mitjançant la gestió, cura, rehabilitació, senyalització, etc. dels espais singulars pel seu caràcter històric i natural	Ciutadania Visitants Agents i operadors turístics Agents i programadors culturals	Ajuntaments Consells comarcals	Nombre d'accions realitzades
		Identificar projectes tractor	Necessitat de tenir projectes tractor o "bandera" que serveixen de factor d'atracció de visitants al territori, per tal que un cop allà, accedeixen a altres recursos i/o productes	Agents i operadors turístics	Agents i operadors turístics	Variació en el nombre de visitants a les principals infrastrucutres i

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
				Agents i programadors culturals	Agents i programadors culturals Establiments i empreses	equipaments culturals
		Promoure la professionalització de les entitats i associacions corporatives del sector turístic	Necessitat de dotar entitats i associacions corporatives de tècnics que articulin a l'empresariat i dissenyin i endeguin estratègies de millora de la competivitat i disseny de producte turístic	Agents i operadors turístics	Agents i operadors turístics Empresaris turístics	Nombre d'entitats i/o associacions corporatives que disposen de tècnics en actiu
5. Economia dels recursos naturals i mitigació del canvi climàtic	Promoció d'energies renovables a escala local	Promoció de jornades de difusió i intercanvi d'experiències	Fomentar les taules de treball i el coneixement d'experiències d'èxit en entorns rurals en l'àmbit de les energies renovables i la relació entre agents, administracions i empreses interessats en aquest camp	Ciutadania Empreses Enginyeries i instal.lادors	Ciutadania Empreses Administracions Enginyeries i instal.lادors	Potència instal.lada d'energies renovables/ municipi
		Promoció de comunitats energètiques locals i autoconsum col.lectiu	Promoció de la generació i el consum d'energia renovable a partir d'instal.lacions compartides i properes al punt de consum per minimitzar la	Ciutadania Empreses Administracions	Ciutadania Empreses Administracions	Potència instal.lada d'energies renovables/ municipi

Objectiu específic	Línies d'actuació	Actuació/ projectes	Descripció i justificació	Beneficiaris	Agents implicats	Indicadors d'impacte
			contribució del territori al canvi climàtic	Enginyeries i instal.ladors	Enginyeries i instal.ladors	
	Accions de sostenibilitat o posada en valor dels recursos naturals, i en particular de la fusta	Promoció de jornades de difusió i intercanvi d'experiències	Fomentar les taules de treball i el coneixement d'experiències d'èxit en entorns rurals en l'àmbit l'aprofitament de la biomassa i de la fusta i la relació entre agents, administracions i empreses interessats en aquest camp	Propietaris forestals Empreses Enginyeries	Propietaris forestals Empreses Enginyeries Administracions	Tones de fusta/ biomassa tractada
	Millora de l'eficiència energètica	Visualització de bones pràctiques en empreses i ens	Fomentar la comunicació i coneixement d'experiències d'èxit en l'àmbit l'eficiència energètica entre agents, administracions i empreses interessats en aquest camp	Ciutadania Empreses Administracions Enginyeries i instal.ladors	Ciutadania Empreses Administracions Enginyeries i instal.ladors	Nombre d'experiències d'èxit en eficiència energètica

3.6. ELEMENTS D'INNOVACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

En el sector agroalimentari, considerant la baixa tradició de transformar i comercialitzar el producte en el mateix territori on es produeix, el fet de promoure transformar el producte agroalimentari en el mateix territori on es produeix suposa *per se* un potent factor d'innovació i amb un important efecte demostratiu.

En el sector turístic, el principal element d'innovació en relació a altres territoris, continua sent la Certificació Starlight, que permet oferir un producte turístic molt diferenciat i captar i orientar-se a un perfil de visitants que a partir de l'interès per l'observació del cel, solen mostrar una sensibilitat per la conservació de la natura i el medi ambient.

En el segment d'infants i joves, amb el tema d'arrelament el territori té dos projectes en els que incideix directament en l'arrelament i la cerca d'oportunitats com són l'ARRENCA amb estudiants pre-universitàris i el FER: Ensenyant a emprendre a les escoles del món rural, on els alumnes de primària poden inventar, sense cap límit creatiu, un producte o servei, que sigui factible o no amb la tecnologia actual, per fer front als reptes dels territoris rurals. Aquest projecte està basat en metodologies d'aprenentatge innovadores que s'adapten al nou currículum que s'implanta a les escoles a partir del curs 2022-2023.

3.7. ELEMENTS TRANSVERSALS DE L'ESTRATÈGIA

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha identificat tres elements transversals, respecte als quals la EDL de cada GAL haurà de definir el seu posicionament i contribució:

- La igualtat de gènere,
- El relleu generacional rural,
- El canvi climàtic

A continuació, s'explica en format de taula com l'EDL del GAL Noguera-Segrià Nord, tindrà en consideració els elements transversals que s'han anat internalitzant en el funcionament ordinari del GAL, principalment en base a la pràctica i les accions portades a terme en el darrer període. En el futur, cal incidir i aprofundir en la transversalitat d'aquests elements.

Taula 11. Consideració dels elements transversals en la praxis del GAL Noguera- Segrià Nord.

Element transversal	Projecte- programa GAL o organismes complementaris	Consideració
Igualtat de gènere	Grup de dones emprenedores de la Noguera	L'any 2020 en una jornada per a emprenedores organitzada pel Consorci GAL Noguera-Segrià Nord (en què les participants manifestaren la voluntat de conèixer-se, crear vincles i fer comunitat) s'impulsà un grup de

Element transversal	Projecte- programa GAL o organismes complementaris	Consideració
		dones empresàries amb l'objectiu d'afavorir la participació de la dona empresària en el desenvolupament territorial. No en va, en el període 2014-2020, sols 46 projectes d'un total de 288, és a dir, un 16%, foren liderats per dones. Al 2021, en el marc dels projectes Start Up Rural i Cowocat Rural, es van organitzar 3 jornades de diferents temàtiques adreçades a les empresàries i així va néixer el grup de dones emprenedores, que actualment compta amb 30 membres, encaminat a l'impuls de cooperacions i col·laboracions entre diferents sectors. A la vegada que s'organitzen sessions segons les seves necessitats. Actualment són 17 les dones participants en aquest grup i de diferents sectors empresarials com empreses agroalimentàries, turisme, restauració, formació, ... En la redacció de l'EDL 2023-2027 s'ha tingut en compte expressament d'incorporar membres d'aquest grup en la part inicial del procés d'entrevistes en profunditat. Cal dir que en l'enquesta realitzada en el marc del procés de participació per a la redacció de l'actual EDL s'ha obtingut 138 respostes de les quals 86 (62%) de dones (en relació a la EDL del període 2014-2020 en que es van obtenir 50 respostes i només 18 (0,36%) de dones.
Relleu generacional rural	Projecte FER i "Arrenca" amb l'Oficina Jove	Arrenca: Formació en gestió empresarial i visites a empreses. Projecte de cooperació a Catalunya liderat pel GAL Noguera-Segrià Nord: projecte FER de foment de les vocacions emprenedores entre els infants. Ajuts Practicum Odisseu destinats a incentivar l'estada de joves universitaris en pràctiques remunerades a empreses

Element transversal	Projecte- programa GAL o organismes complementaris	Consideració
		de municipis rurals, per promoure la competitivitat empresarial i el retorn i establiment de joves.
Canvi climàtic	ENERGY LAB (ajuntament de Balaguer-CEI) Oficina transició energètica Certificació Starlight	Projecte creat en el marc del PECT Green&Circular Ponent, per a l'especialització i competitivitat territorial, impulsat per la Paeria de Balaguer i la Diputació que aposta per la transició energètica i la transformació del model econòmic a Ponent. Adreçat a professionals, empreses, grups de recerca i administracions locals. Futura creació de l'Oficina transició energètica de la Noguera en el marc de creació d'aquestes oficines als diferents consells comarcals. L'estalvi energètic que suposa la Certificació Starlight, present a l'estratègia turística de l'àmbit GAL, a renovar properament, també constitueix un element transversal.

3.8. COMPLEMENTARIETAT AMB LES ESTRATÈGIES TERRITORIALS I SINERGIES I/O COL·LABORACIONS PREVISTES AMB ALTRES AGENTS LOCALS

El Consorci GAL Noguera-Segrià Nord en el període 2014-2020 ha mantingut estreta col·laboració amb diversos agents del territori, amb els quals ha de continuar treballant per contribuir a la difusió del Programa LEADER, assolir els objectius de l'EDL i maximitzar-ne les oportunitats. Els agents clau amb els quals es preveu seguir treballant perquè l'estratègia avanci coordinadament amb altres estratègies de desenvolupament local en marxa són principalment els Ajuntaments i els Consells Comarcals. Tanmateix, hi ha un conjunt d'entitats i organismes, alguns dels quals vinculats als dos esmentats, amb els quals es treballa regularment en el marc del programa Leader. S'esmenten a continuació:

Taula 12. Col·laboracions regulars del GAL Noguera-Segrià Nord amb altres organismes públics.

Programa-projecte	Organismes
Projecte FER (Territori Talent)	Centre de Recursos Pedagògics escoles de primària
Odisseu (Territori Talent)	Oficina jove de la Noguera Joventut Segrià
Cowocat (Territori Talent)	Espais de coworking del Territori CEI Balaguer
Territori Intel·ligent	Gustum: Col·lectiu Nogueramentbo, i altres agents agroalimentaris del territori; Start up: Beneficiaris LEADER / CEI Balaguer
Territori Resilient	Enfocc: Beneficiaris LEADER i ajuntaments

	Espais Naturals de Ponent: ajuntaments amb espais naturals + entitats gestores
Territori de Valor	Consell Comarcal-Turisme Empreses i atractius turístics (100)
Arrenca	Oficina jove de la Noguera i Oficina de Joventut del Segrià, instituts
Networking	Oficina jove de la Noguera, Oficina de Joventut del Segrià.

Taula 13. Altres organismes de col.laboració habitual del GAL Noguera-Segrià Nord.

Organismes	
Àrea de turisme dels Consells comarcals	creació de sinergies entre els productors agroalimentaris i el sector turístic. Els representants dels Consells Comarcals en la Comissió Tècnica són els responsables de l'àrea de promoció econòmica i turística, s'aprofitaran les comissions tècniques per aprofundir en les actuacions turístiques i de creació d'empreses del territori. Territori de valor: turisme familiar.
Oficina Comarcal del DACAA	En la dinamització del sector dels petits productors
Catalunya Emprèn	En matèria de creació i consolidació d'empreses pel que fa a la comarca de la Noguera
Servei d'Ocupació de Catalunya- SOC de la Noguera	activitats de joves i també amb activitats de promoció de l'emprenedoria i formació
Servei d'Informació i Atenció a la Dona (Segrià i Noguera)	En la promoció de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, tant organitzant actuacions específiques com aprofitant la proximitat del Servei al col·lectiu de dones, per difondre la informació del GAL
Oficina Jove de la Noguera i Servei de Joventut del Segrià	promoció de retenció de talent i igualtat d'oportunitats almon rural amb el programa Odisseu i altres actuacions a nivell territorial, per fomentar l'emprenedoria entre els joves i el retorn dels universitaris al medi rural (taules de concertació per definir les actuacions, i en funció de les necessitats s'amplia a altres entitats)

Font: GAL Noguera-Segrià Nord.

3.9. ESTRUCTURA DEL GRUP D'ACCIÓ LOCAL

L'estructura organitzativa del Grup d'Acció Local Noguera-Segrià Nord està constituïda per un òrgan de govern que recau en la Junta General, la Presidència, un òrgan executiu i l'equip tècnic.

Figura 12. Organigrama.

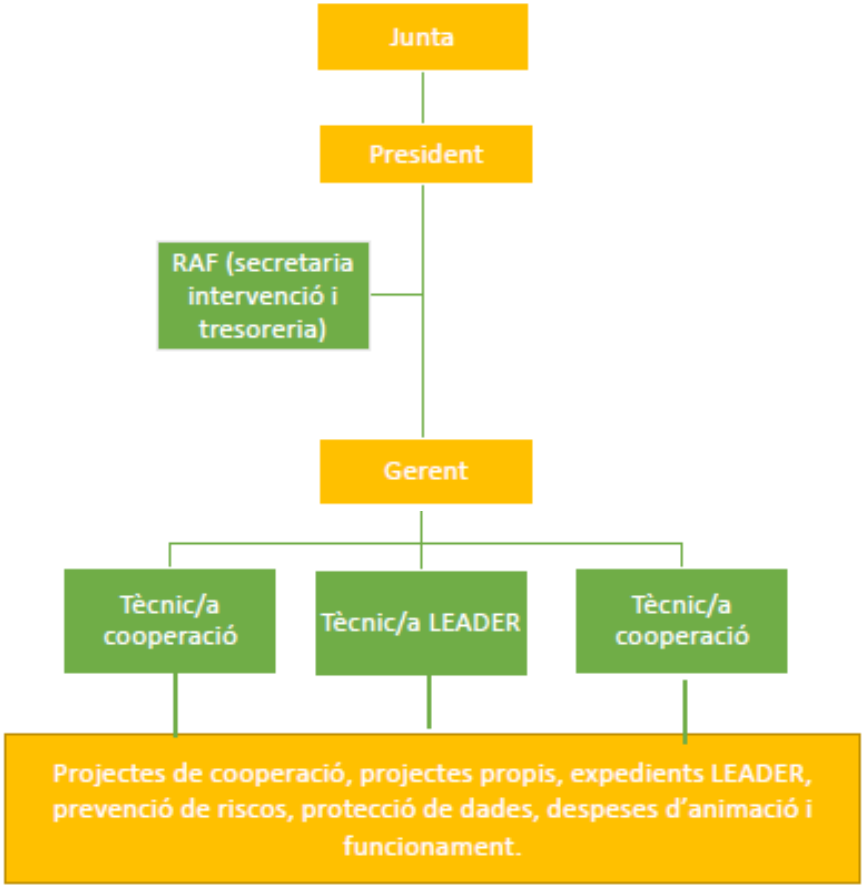

La Presidència ostenta la representació legal del Consorci en tots els àmbits i és assumida, segons els estatuts del Consorci, per la Presidència del Consell Comarcal de la Noguera associada a la temporalitat d'aquell càrrec. El president té la facultat de nomenar un o dos vicepresidents entre els membres de la Junta General, i disposa del vot de qualitat.

La Junta General és l'òrgan superior de govern i és formada per 30 representants, designats a raó de 13 membres de l'administració pública i 17 d'altres entitats públiques i privades sense ànim de lucre, responent a la necessitat de mantenir una composició tendent a paritària entre administració local i la resta d'entitats públiques i privades. La Junta General farà un seguiment anual del grau de compliment i implementació de l'EDL, observant els indicadors i atenent a les reflexions de l'equip tècnic.

Altrament, d'acord amb als percentatges recollits en l'art. 2.i) de la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, en relació a l'estructura del GAL serà necessari que es garanteixi una veritable paritat en la distribució dels càrrecs: "i) Representació paritària: la situació que garanteix una presència de dones i homes segons la qual cap sexe no supera el 60% del conjunt de persones a què es refereix ni és inferior al 40%, i que ha de tendir a assolir el 50% de persones de cada sexe". Actualment, hi ha el 40% de dones de manera que s'assoleixen els percentatges requerits.

L'òrgan executiu del Grup d'Acció Local és la Comissió Tècnica, formada per les Oficines Comarcals del DACAA, els departaments de promoció econòmica dels dos Consells Comarcals i l'equip tècnic del GAL. Una de llurs funcions principals és puntuar i per tant, prioritzar els expedients d'acord amb els barems aprovats per la Junta General.

L'equip tècnic del GAL Consorci Noguera-Segrià Nord és format per personal del Consorci, en concret, gerent, i tècnic; i per personal col·laborador en la realització de les tasques d'intervenció (RAF), secretaria, comptabilitat i suport informàtic que serà personal del Consell Comarcal de la Noguera.

El gerent ha de tenir formació acadèmica universitària, professionalitat adient i experiència en aplicació d'estratègies de desenvolupament local i la realització d'actuacions per a impulsar la promoció econòmica i social dels municipis del territori. Les seves tasques són dirigir i coordinar el personal del consorci, dinamitzar les accions del consorci i coordinar-les amb altres àrees o agents d'interès del territori. És el responsable de la dinamització i gestió dels expedients, de la cooperació interterritorial i de la cooperació transnacional.

3.10. PARTENARIAT I ASSOCIACIÓ GAL NOGUERA-SEGRIÀ NORD

El Grup d'Acció Local Consorci GAL Noguera-Segrià Nord constituït i registrat legalment en una entitat sense ànim de lucre consta d'una Junta General formada pel partenariat local com a mecanisme de governança. Aquest partenariat haurà d'incloure socis públics i privats, estar ben equilibrat i comptar amb representativitat de tots els grups d'interessos locals i tots els sectors socioeconòmics de l'àrea. En el moment actual, compta amb una composició gairebé paritària amb 13 representants de l'administració pública i 17 representants d'altres entitats públiques i privades.

A continuació, es relacionen els 30 membres de la Junta General del GAL per al període 2014-2020, la seva implantació territorial i la representativitat que se'ls assigna, amb el benentès que per a període 2023-2027 es pot variar alguns membres per conferir major dinamisme a la Junta:

Taula 14. Membres del GAL Noguera-Segrià Nord amb altres organismes públics.

	Sector públic	Representant	Representativitat
1	Consell Comarcal de la Noguera	Miquel Plensa i Martinez	Tota la comarca de la Noguera
2	Consell Comarcal del Segrià	David Massot Florensa	6 pobles del Segrià compresos a l'àmbit
3	Ajuntament d'Àger	Mireia Burgués Novau	Rodalia de la Vall d'Àger
4	Ajuntament d'Alfarràs	Maria Rosa Garcia Mas	Polaritat Alfarràs-Almenar
5	Ajuntament d'Algerri	Miquel Plensa i Martinez	Zona secans i nous regadius

6	Ajuntament d'Artesa de Segre	Maria Cusola i Aumedes	Polaritat d'Artesa de Segre
7	Ajuntament de les Avellanes i Santa Linya	Lídia Ver i Salmons	Zona dels Aspres de la Noguera
8	Ajuntament de Balaguer	Jordi Ignasi Vidal Giné	Ciutat de Balaguer
9	Ajuntament de la Baronia de Rialb	M. Dolors Caelles Baró	Polaritat de Ponts
10	Ajuntament de Bellcaire d'Urgell	Jaume Montfort Samà	Zona de regadiu urgellenca
11	Ajuntament de Cubells	Jaume Cuñat Castells	Polaritat d'Artesa de Segre
12	Ajuntament de Ponts	Soles Carabasa Closa	Polaritat de Ponts
13	Ajuntament de Vilanova de l'Aguda	Montserrat Fornells Solé	Polaritat de Ponts
	Sector privat/ públic-privat	Representant	Representativitat
14	Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Lleida	Pompili Roger Juny	Comerciants i industrials en general
15	Assoc. empresaris i comerciants Mig Segre de Ponts	Raimon Poves Tebé	Comerciants i industrials polaritat de Ponts
16	Assoc. de Dones del Món Rural	Lídia Romeu Sancho	Dones emprenedores
17	Assoc. de veïns del Casc Antic de Balaguer	Jaume Marvà Agustí	Veïns del nucli antic de Balaguer
18	Assoc. Montsec Turístic	Jaume Leon Andrès	Sector turístic del Montsec i proximitats
19	Associació per la salvaguarda de la biodiversitat i la natura "La Sabina"	M. Carmen Díaz Clari	Sector del turisme ornitològic i de natura
20	Balaguer Comercial 2021	Mª Carme Boneu Mallorques	Sector comercial de Balaguer
21	Centre de Promoció d'Activitats de Muntanya- CPAM	Antoni Ricart Serena	Sector del turisme actiu
22	Cooperativa del Camp de Bellcaire d'Urgell	Ramon Valentines Balsells	Sector primari i cooperatiu
23	Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya	Miquel Sales Cucó	Sector primari i cooperatiu
24	Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)	Lluís Viladrich Xuriguera	Sector primari i agro-ramader
25	Assoc. de Comerç i Empresaris d'Alfarràs	Esther Mellado Ganau	Comerciants i industrials polaritat d'Alfarràs-Almenar
26	Unió de Pagesos de Catalunya	Montse Mangues Tarroja	Sector primari i agro-ramader

27	PIMEC	Jaume Saltó Albareda /Anna Torres	Comerciants i industrials en general
28	Assoc. de comerciants i empresaris de la Noguera Alta-les Aspres	Jaume Leon Andrès	Comerciants i industrials de la zona dels Aspres-Os de Balaguer
29	Societat Gastronòmica i Cultural del Comtat d'Urgell	Joan Santamaria Ferrer	Turisme i restauració en general
30	Cercle de promoció econòmica i iniciatives de Balaguer i comarca	Angel Serra Mirada	Comerciants i industrials en general

Font: GAL Noguera- Segrià Nord.

3.11. FONS DE FINANÇAMENT I COL·LABORACIÓ ENTRE FONS

En data 17/06/2022, el GAL Noguera-Segrià Nord, presentà la sol·licitud a l'empara de l'Ordre ACC/115/2022, de selecció de grups d'acció local i d'estratègies de desenvolupament rural per a l'aplicació a Catalunya del desenvolupament local participatiu en el marc del Pla estratègic nacional de la política agrària comunitària (PEPAC) 2023-2027. En data 21/07/2022 el Comitè de Selecció de GAL i estratègies, previst a l'art. 7 de l'Ordre ACC/115/2022, acorda l'aprovació amb caràcter provisional del Consorci GAL Noguera-Segrià Nord, ratificat amb la resolució de selecció provisional de data 27/07/2022. A efectes orientatius, el dit Comitè fixà una dotació provisional per al període de programació 2023-2027, per la preparació de les estratègies, i que inclou la dotació de les mesures d'implementació d'estratègies, cooperació i funcionament i animació dels GAL, d'acord al Pla estratègic nacional de la política agrària comunitària (PEPAC) 2023-2027:

GAL	Ajuts d'inversió	Cooperació	Despeses de funcionament	TOTAL
Consorci Grup d'Acció Local Noguera-Segrià Nord	2.827.909,05 €	516.977,12 €	575.066,15 €	**3.919.952,31 €**

La selecció definitiva del GAL resta condicionada a la presentació de l'estratègia de desenvolupament local, amb la posterior signatura del conveni entre el GAL i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Pel que fa l'aportació de l'administració local, el GAL Noguera-Segrià Nord té establert un conveni amb el Consell Comarcal de la Noguera, pel qual aquest assumeix les despeses no subvencionables del GAL, les tasques de Responsable Administratiu i Financer (RAF). A més a més, el Consell Comarcal de la Noguera cedeix l'espai físic per a la seu del GAL, és a dir, despatxos, sales de reunions i d'actes i espai a l'arxiu, i proporciona el servei de comptabilitat, manteniment, informàtica, telèfon i telecomunicacions.

Altrament per aconseguir els objectius de l'EDL el Consorci GAL Noguera-Segrià Nord pot mirar d'incorporar altres fons de finançament, ja siguin fons d'altres convocatòries compatibles amb el FEADER o aportacions d'altres administracions locals.

Col·laboració entre fons

L'actuació del GAL Noguera-Segrià Nord en el territori es basarà principalment en el fons FEADER destinats a la implementació d'estratègies de desenvolupament local, la conservació i millora del patrimoni rural, la creació i millora d'empreses i projectes estratègics, i els projectes de cooperació entre GAL i despeses de funcionament i animació dels GAL. A més, el Consell Comarcal de la Noguera i del Segrià aporten 1.500 i 500 euros respectivament (contra justificació de despeses no subvencionables). En cas d'aconseguir fons addicionals, això redundarà en un efecte multiplicador ja que es podran realitzar més accions o més potents, amb més impacte i més repercussió.

3.13. PLA DE COMUNICACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

Per posar en valor l'estratègia de desenvolupament local del GAL Noguera-Segrià Nord i donar visibilitat i transparència a les actuacions, caldrà dissenyar un pla de comunicació. Amb això també es dona satisfacció a les peticions d'informació demandades en el procés de participació per a la elaboració de l'estratègia, per part de les administracions locals i els agents clau. Amb aquest pla s'estableix una comunicació continuada amb els grups d'interès en la fase inicial, la fase d'implementació i la fase de seguiment i avaluació.

Taula 15. Esquema del pla de comunicació de l'EDL del GAL Noguera-Segrià Nord.

Fase	Accions	Objectiu	Grup destinatari
Inicial-elaboració de l'EDL	Emissió de notes de premsa per donar publicitat i difusió del procés participatiu (enquesta i tallers)	Contribuir i prendre part en la reflexió prèvia i paral·lela a l'elaboració de l'EDL	▪ Agents clau ▪ Administracions locals ▪ Beneficiaris Leader ▪ Públic en general
Implementació EDL	Emissió de notes de premsa per publicitat a: ▪ Convocatòries ▪ Projectes del GAL ▪ Projectes de cooperació del GAL	Comunicar els beneficis socials i ambientals de les accions, i llur impacte en la innovació i cooperació entre agents del territori i entre territoris amb característiques i reptes similars Facilitar la transferència de coneixements i augmentar la capacitat de demostració, contribuint al desenvolupament de les zones rurals	▪ Públic en general ▪ Beneficiaris Leader ▪ Agents clau ▪ Administracions locals ▪ Organismes cofinançadors
Seguiment i avaluació de l'EDL	Redacció d'un informe anual	Difusió de resultats, creació de sinergies entre actors i actuacions per	▪ Agents clau ▪ Administracions locals

Fase	Accions	Objectiu	Grup destinatari
	d'avaluació i seguiment Redacció d'un informe d'avaluació i seguiment al mig del període	suscitar propostes de millora Donar publicitat, reforçar la transparència i explicar el grau d'impacte de les accions de l'EDL (en especial, als organismes cofinançadors)	▪ Organismes cofinançadors ▪ Beneficiaris Leader ▪ Públic en general

Taula 16. Mitjans de difusió específics de l'àmbit GAL.

Polaritat	Mitjà	Contacte
General	Web Consorci GAL, llistes de correu e-	GAL (Gemma Cortada)
	Xarxes socials	GAL (Gemma Cortada)
	Cartells en paper	GAL (Gemma Cortada)
	e-bando	Ajuntaments
Balaguer	Groc (informatiu)	Francisco Alarcón
	Noguera TV (Grup Segre)	Ariadna Sánchez
	TV Balaguer (independent)	Miquel Àngel Daviu
	Ràdio Balaguer (municipal)	Sònia Arimany
	Nació Digital	Àlvar Llobet
Artesa de Segre	La Palanca (revista mensual en paper), 600 subscriptors	revista@lapalanca.cat
Almenar-Alfarràs	EMUN Ràdio (opera des d'Almenar amb programació compartida als 5 dials Almenar-Alfarràs- Alguaire- Albesa-Torrefarrera)	Pili Garcia

Font: pròpia.

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

El seguiment i l'avaluació de l'Estratègia de desenvolupament local, fonamentalment es realitza en base a dos documents:

a) Informe Anual d'Execució del Desenvolupament Local Participatiu Leader:
Es realitza al final de cada anualitat del programa per part de l'equip tècnic del GAL. S'hi dona comptes de l'exercici anual que venç. Al final de l'informe inclús hi ha un apartat d'indicadors.

A continuació, es mostra l'índex del document assenyalant en groc aquells apartats que contenen explícitament continguts d'avaluació i seguiment:

1. Introducció i informació bàsica 4
1.1 Localització del GAL 5
1.2 Composició del GAL 6
1.3 Junta general del Consorci GAL Noguera-Segrià Nord 8
1.4 Personal que treballa al GAL en l'anualitat en qüestió 9
2. Antecedents 10
2.1 Context general d'actuació 10
2.2 Resum de l'estratègia del GAL 12
2.2.1 Fomentar la creació i la consolidació d'empreses en el territori 13
2.2.2 Dinamització del turisme 13
2.2.3 Promoure la transformació i comercialització del producte agroalimentari 14
2.2.4 Implicació de la joventut en el desenvolupament territorial. Retorn de joves al món rural 14
2.3 Coherència de l'estratègia del GAL amb l'entorn físic, polític i socioeconòmic 16
3. Tramitació d'expedients 17
3.1 Criteris de selecció dels projectes 17
3.2 Número de Sol·licituds, Aprovacions, No aprovacions, Certificacions o Renúncies en la Tramitació d'expedients 20
3.3 Llistats de sol·licituds i certificacions 24
3.3.1 Convocatòria 2021(sol·licituds) 24
3.3.2 Convocatòria 2020 (aprovacions) 27
3.3.3 Convocatòria 2019 (certificacions) 31
3.4 Acompanyament de projectes per la implantació dels plans de millora i eines per l'empresa 35
4. Projectes 38
4.1 Projectes en l'àmbit cooperació nacional i transnacional 38
4.1.1 Fase execució i certificació 38
4.2 Projectes en l'àmbit estratègic de cada territori 48
4.2.1 Fase execució 48
5. Despeses de funcionament 101
6. Estat d'execució del quadre financer 103
6.1 Estat d'execució del quadre financer per operació 103
7. Administració i gestió 109
7.1 Actuacions del GAL per garantir la qualitat i l'eficàcia en l'execució 109
7.2 Operacions per garantir la publicitat del programa Leader 110
7.3 Assistència tècnica (en el seu cas) 121
7.4 Operacions adoptades pel GAL per tal d'evitar riscos de conflicte d'interessos al seu territori 121
8 Controls i/o auditories al GAL 121
8.1 Detall i dates de controls i/o auditories efectuats al GAL durant l'any 2020. Organisme que fa el control 121
8.2 Resum dels resultats de cada control i auditoria 122
8.3 Operacions adoptades pel GAL per aplicar les recomanacions rebudes 122
9 Indicadors 124
9.1 Ocupació generada pels projectes subvencionats per comarca i per operacions 124
9.2 Dades empreses per operacions i comarca 124
9.3 Tipus sol·licitant per comarca i operació 125
9.4 Efectes multiplicadors per operacions 126

b) Autoavaluació intermèdia Desenvolupament Local Participatiu Leader:

Es redacta al mig del període d'implementació del programa LEADER per part de l'equip tècnic. En el darrer període 2014-2020 fins i tot es va acompanyar d'un petit procés de participació mitjançant una enquesta on line.

A continuació, es mostra l'índex del dit document assenyalant en groc aquells apartats que contenen explícitament continguts d'avaluació i seguiment, que òbviament responent a la seua naturalesa, són la major part:

A. Introducció 3
B. Les Estratègies de Desenvolupament Local del Grup d'Acció Local 7
C. El territori del Grup d'Acció Local i els principals indicadors 12
D. Avaluació de les EDL del Grup d'Acció Local 62
1. En quin grau el suport al desenvolupament local està facilitant la definició i execució de nous projectes d'acord amb l'estratègia? 64
2. En quin grau s'està aconseguint la col·laboració entre agents per a resoldre problemes locals, intercanviar coneixements i treballar en xarxa? 120
3. En quin grau s'està contribuint a la innovació en el territori? 126
4. En quin grau s'està millorant la governança local? 132
5. En quin grau l'EDLP està reforçant la competitivitat d'empreses locals existents i està estimulant la creació de noves i d'ocupació? 143
6. En quin grau s'aconsegueix la valorització sostenible de recursos naturals i culturals (patrimoni i entorn natural) per contribuir al desenvolupament local? 151
7. En quin grau es contribueix a l'economia circular? (ús d'energia renovables, producció eficient en energia, agua, matèries primeres, eco-disseny, reciclatge, consum responsable...) 155
8. En quin grau es contribueix a l'equilibri territorial i poblacional i a la cohesió social? 158
E. Els projectes de cooperació i el seu impacte 170
F. Conclusions 212

La redacció d'aquests documents és útil per determinar si cal establir modificacions en l'estratègia, incorporant o modificant línies d'actuació o accions, indicadors, propostes de cooperació, treballar amb altres agents territorials per crear noves sinergies, modificar els criteris de selecció de projectes per a la consecució dels objectius, etc.

En qualsevol cas, en paral·lel a la redacció dels dits informes caldrà realitzar reunions de seguiment, anàlisi i avaluació amb la Comissió Tècnica del GAL i també amb els agents implicats en la definició i execució dels objectius, és a dir, els agents clau representant en el partenariat inclòs a la Junta General, com a mínim un cop a l'any. Amb això, s'amplia la percepció en la implementació de l'EDL i ajuda a completar la comprensió més enllà de l'anàlisi merament numèrica resultant dels indicadors.

ANNEX 1. ANÀLISI DELS INDICADORS DE CONTEXT

INDICADORS DEMOGRAFIA (I)						
Municipi	**Densitat**	**Població**	**S (km2)**	**Variació P. (2016-2021)**	**Micropobles**	**Entitats singulars població**
Àger	3,7	588	160,57	-2,33	NO	9
Albesa	41,5	1561	37,61	-2,19	NO	2
Alfarràs	242	2759	11,4	-5,61	NO	1
Algerri	7,8	423	54,32	0,00	SI	1
Alguaire	61,2	3065	50,11	1,96	NO	2
Almenar	50,5	3365	66,59	-3,91	NO	2
Alòs de Balaguer	1,8	122	69,08	-2,40	SI	1
Artesa de S.	19,6	3441	175,9	-3,23	NO	22
Avellanes i Sta. Linya, les	4,3	447	102,96	-3,87	SI	4
Balaguer	303,7	17409	57,32	5,32	NO	1
Baronia de Rialb, la	1,6	229	145,08	-4,58	SI	11
Bellcaire d'Urgell	39	1225	31,38	-3,01	NO	2
Bellmunt d'Urgell	35,6	182	5,11	-3,19	SI	1
Cabanabona	4,2	60	14,16	-22,08	SI	2
Camarasa	5,1	807	157,13	-8,19	NO	7
Castelló de Farfanya	10,1	529	52,62	-4,86	NO	1
Corbins	71,4	1499	21,01	7,00	NO	1
Cubells	9,1	357	39,17	-4,29	SI	2
Foradada	6,8	195	28,55	13,37	SI	6
Ivars de N.	12,3	335	27,14	-4,56	SI	1
Menàrguens	39	789	20,25	-6,85	NO	1
Montgai	22,6	655	28,94	0,61	NO	2
Oliola	2,3	201	86,28	-8,64	SI	8
Os de Balaguer	7,4	1000	135,96	-2,15	NO	4
Penelles	17,4	443	25,51	-6,54	SI	6
Ponts	86,1	2629	30,52	-0,34	NO	4
Portella, la	59,1	727	12,31	-1,89	NO	1
Preixens	14,7	421	28,67	-6,03	SI	3
Sentiu de Sió, la	14,4	426	29,62	-7,79	SI	4
Térmens	48,3	1330	27,54	-12,84	NO	1
Tiurana	4,6	73	15,86	0,00	SI	2
Torrelameu	69,4	759	10,93	7,97	NO	1
Vallfogona de Balaguer	70,9	1912	26,97	2,36	NO	3
Vilanova de la Barca	52,3	1127	21,55	6,93	NO	1
Vilanova de l'Aguda	3,6	194	53,68	-8,92	SI	7
Vilanova de Meià	4,1	427	105,24	3,14	SI	5
TOTAL/ MITJANA	**26,29**	**51711**	**1967,04**	**-2,55**		

INDICADORS DEMOGRAFIA (II)				
Municipi	**Envelliment**	**Índex sobreenvelliment**	**Taxa. P. juvenil**	**Taxa feminitat**
Àger	3,5	0,241	10,2	45,24
Albesa	1,8	0,192	13,5	45,74
Alfarràs	1,8	0,209	14,7	48,28
Algerri	3,9	0,223	11,1	45,15
Alguaire	1,5	0,197	14,2	46,75
Almenar	1,9	0,208	13,3	47,16
Alòs de Balaguer	5,0	0,200	13,1	39,34
Artesa de S.	1,5	0,198	15,4	48,50
Avellanes i Sta. L.	2,8	0,221	8,5	44,07
Balaguer	1,0	0,203	15,6	48,77
Baronia de Rialb, la	4,2	0,250	12,7	48,47
Bellcaire d'Urgell	2,2	0,215	14,0	48,65
Bellmunt d'Urgell	2,3	0,326	17,6	50,55
Cabanabona	20,0	0,500	8,3	53,33
Camarasa	3,0	0,232	8,7	49,44
Castelló de Farfanya	2,1	0,286	11,9	45,75
Corbins	1,3	0,184	12,6	44,03
Cubells	3,0	0,363	13,2	49,02
Foradada	2,3	0,167	15,4	36,92
Ivars de N.	2,5	0,218	11,3	47,76
Menàrguens	2,9	0,259	13,4	45,75
Montgai	3,6	0,218	11,8	47,18
Oliola	2,5	0,180	14,9	46,27
Os de Balaguer	1,5	0,239	15,5	48,70
Penelles	2,7	0,254	12,0	42,66
Ponts	1,6	0,202	16,3	49,11
Portella, la	1,8	0,185	13,1	43,74
Preixens	2,8	0,277	11,6	49,88
Sentiu de Sió, la	2,6	0,238	9,2	47,89
Térmens	1,9	0,217	13,7	48,72
Tiurana	3,0	0,333	12,3	54,79
Torrelameu	1,9	0,140	14,5	37,94
Vallfogona Balaguer	1,1	0,201	10,9	49,84
Vilanova de la Barca	1,9	0,179	13,7	44,54
Vilanova de l'Aguda	6,3	0,143	14,4	51,03
Vilanova de Meià	3,1	0,171	14,5	38,41
TOTAL/ MITJANA	**3,02**	**0,23**	**13,05**	**46,65**

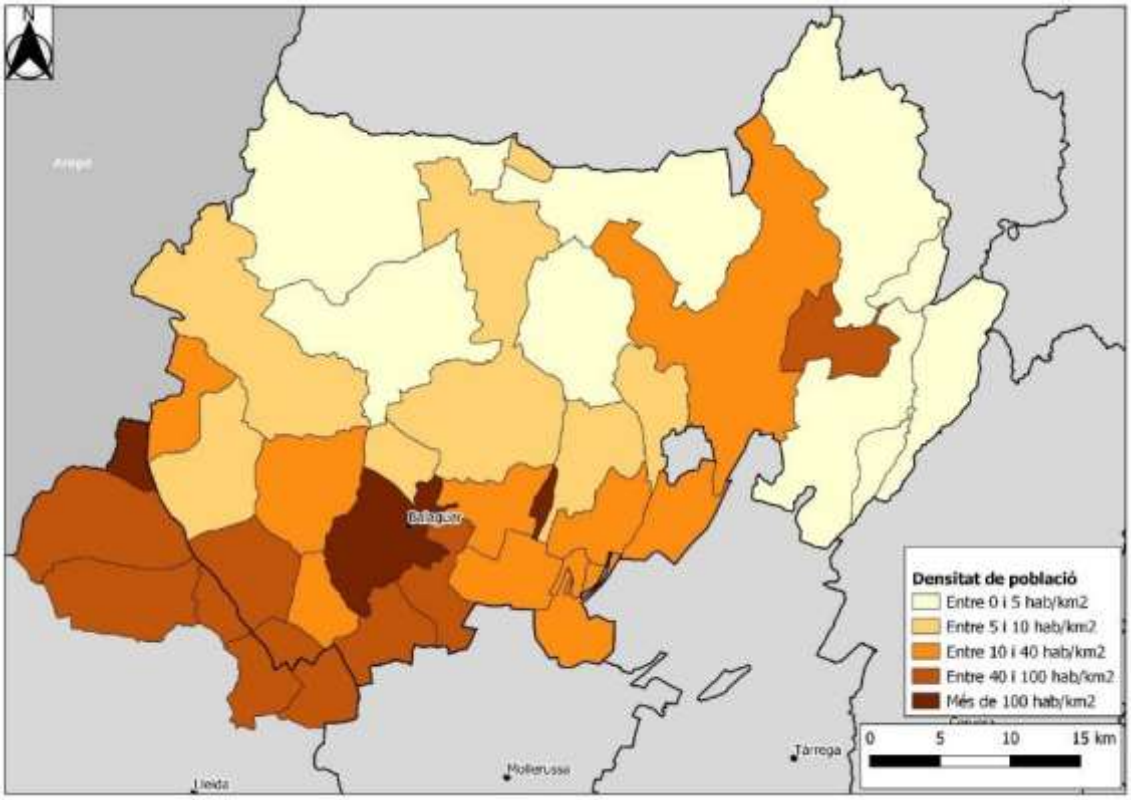
Balaguer
Densitat de població
Entre 0 i 5 hab/km2
Entre 5 i 10 hab/km2
Entre 10 i 40 hab/km2
Entre 40 i 100 hab/km2
Més de 100 hab/km2
0 5 10 15 km
Tàrrega
Mollerussa
Lleida

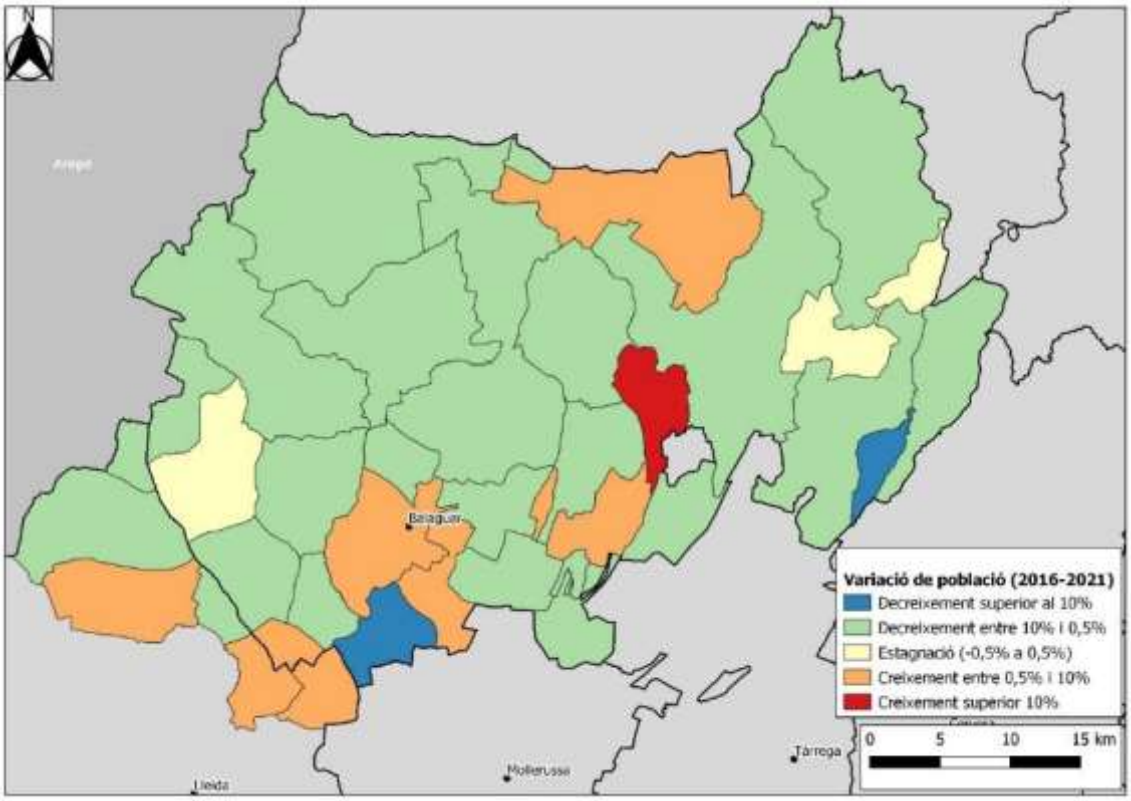
Balaguer
Variació de població (2016-2021)
Decreixement superior al 10%
Decreixement entre 10% i 0,5%
Estagnació (-0,5% a 0,5%)
Creixement entre 0,5% i 10%
Creixement superior 10%
0 5 10 15 km
Tàrrega
Mollerussa
Lleida

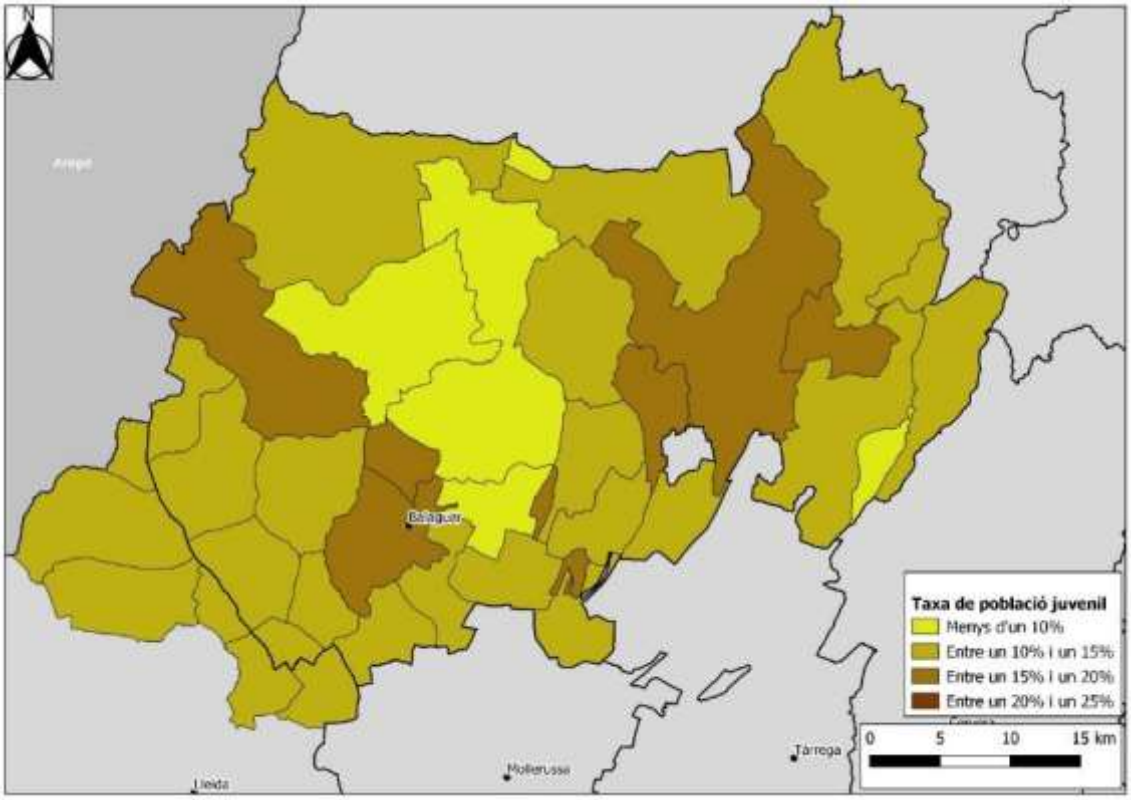
Taxa de població juvenil
Menys d'un 10%
Entre un 10% i un 15%
Entre un 15% i un 20%
Entre un 20% i un 25%
0 5 10 15 km
Balaguer
Mollerussa
Tàrrega
Lleida

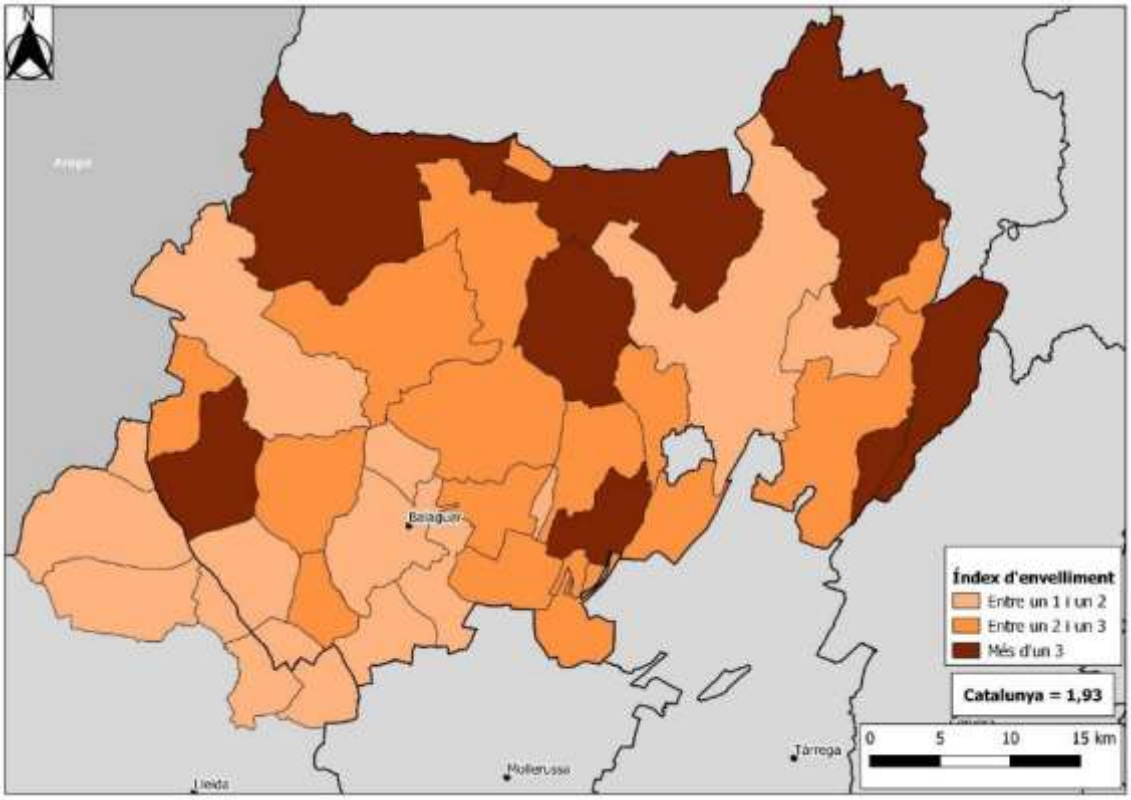
Índex d'envelliment
Entre un 1 i un 2
Entre un 2 i un 3
Més d'un 3
Catalunya = 1,93
0 5 10 15 km
Balaguer
Mollerussa
Tàrrega
Lleida

INDICADORS ECONOMIA			
Municipi	**Taxa atur r.**	**Comptes de cotització**	**Dinamisme socioeconòmic (2019-20)**
Àger	5,7%	32	3,89
Albesa	8,9%	32	-0,53
Alfarràs	20,2%	79	-2,20
Algerri	10,5%	20	2,49
Alguaire	9,5%	84	2,49
Almenar	9,6%	105	0,18
Alòs de Balaguer	10,7%	4	-0,05
Artesa de S.	8,3%	155	0,36
Avellanes i Sta. Linya, les	6,8%	22	0,17
Balaguer	15,7%	540	-0,21
Baronia de Rialb, la	7,9%	10	0,96
Bellcaire d'Urgell	6,7%	47	-0,12
Bellmunt d'Urgell	5,6%	7	3,05
Cabanabona	8,6%	6	-1,53
Camarasa	8,2%	30	-0,04
Castelló de Farfanya	18,5%	20	-3,56
Corbins	7,9%	26	0,13
Cubells	6,2%	7	0,54
Foradada	5,0%	17	5,99
Ivars de N.	10,9%	3	0,99
Menàrguens	9,2%	28	0,89
Montgai	3,5%	27	3,57
Oliola	2,9%	12	2,13
Os de Balaguer	8,0%	33	0,17
Penelles	9,4%	20	-0,81
Ponts	10,8%	99	0,19
Portella, la	7,3%	25	7,49
Preixens	12,1%	17	-1,85
Sentiu de Sió, la	11,2%	18	-0,60
Térmens	8,0%	54	1,53
Tiurana	0,0%	4	9,58
Torrelameu	7,5%	24	0,69
Vallfogona de Balaguer	7,3%	76	3,78
Vilanova de la Barca	6,4%	41	4,92
Vilanova de l'Aguda	0,0%	10	0,87
Vilanova de Meià	9,4%	19	1,57
TOTAL/ MITJANA	8,5%	1753	1,31

INDICADORS ECONOMIA – Afiliats Seguretat Social					
Municipi	**Afiliats Agricultura**	**Afiliats Indústria**	**Afiliats Construcció**	**Afiliats Serveis**	**Total Afiliats**
Àger	11	11	16	80	118
Albesa	0	0	28	74	130
Alfarràs	17	23	242	175	457
Algerri	29	11	38	73	151
Alguaire	14	214	559	254	1041
Almenar	39	91	37	293	460
Alòs de Balaguer	12	0	8	0	24
Artesa de S.	120	472	47	287	926
Avellanes i Sta. Linya, les	26	0	0	32	73
Balaguer	34	636	334	2486	3490
Baronia de Rialb, la	6	0	0	15	22
Bellcaire d'Urgell	17	125	21	78	241
Bellmunt d'Urgell	0	0	7	13	22
Cabanabona	0	0	6	40	46
Camarasa	11	13	19	84	127
Castelló de Farfanya	28	0	0	67	97
Corbins	0	64	14	95	173
Cubells	0	0	0	40	44
Foradada	0	0	0	35	42
Ivars de N.	0	0	0	5	6
Menàrguens	0	33	0	58	103
Montgai	0	85	0	28	136
Oliola	28	0	0	19	49
Os de Balaguer	10	35	23	69	137
Penelles	0	25	0	121	150
Ponts	15	86	39	573	713
Portella, la	37	0	0	302	355
Preixens	7	20	9	58	94
Sentiu de Sió, la	11	79	17	29	136
Térmens	49	182	106	202	539
Tiurana	0	0	0	9	10
Torrelameu	0	0	12	95	115
Vallfogona de Balaguer	101	196	45	412	754
Vilanova de la Barca	26	102	48	214	390
Vilanova de l'Aguda	7	0	0	24	34
Vilanova de Meià	35	0	0	24	61
TOTAL	**690**	**2503**	**1675**	**6463**	**11466**

INDICADORS ECONOMIA – Autònoms					
Municipi	**Agricultura**	**Indústria**	**Construcció**	**Serveis**	**Total**
Àger	34	0	0	32	78
Albesa	106	0	0	53	185
Alfarràs	54	5	34	126	219
Algerri	28	6	5	13	52
Alguaire	83	9	44	104	240
Almenar	148	21	52	127	348
Alòs de Balaguer	0	0	0	5	9
Artesa de S.	148	38	76	187	449
Avellanes i Sta. Linya, les	38	0	0	9	54
Balaguer	147	86	166	839	1238
Baronia de Rialb, la	26	0	0	0	32
Bellcaire d'Urgell	68	9	17	66	160
Bellmunt d'Urgell	18	0	5	0	27
Cabanabona	0	0	0	5	12
Camarasa	35	5	13	28	81
Castelló de Farfanya	35	0	0	12	58
Corbins	72	9	17	52	150
Cubells	28	0	0	22	60
Foradada	9	0	0	11	26
Ivars de N.	23	0	7	0	38
Menàrguens	52	0	0	33	97
Montgai	71	12	5	28	116
Oliola	21	0	0	7	30
Os de Balaguer	43	11	19	64	137
Penelles	23	0	7	20	50
Ponts	58	25	31	175	289
Portella, la	24	0	0	17	55
Preixens	25	0	0	22	51
Sentiu de Sió, la	16	0	0	20	46
Térmens	56	7	15	61	139
Tiurana	0	0	0	0	5
Torrelameu	47	0	0	17	74
Vallfogona de Balaguer	98	21	33	106	258
Vilanova de la Barca	36	8	8	42	94
Vilanova de l'Aguda	31	0	0	5	39
Vilanova de Meià	48	0	0	13	66
TOTAL	**1749**	**272**	**554**	**2321**	**5062**

INDICADORS ECONOMIA – Indústries Agroalimentàries		
Municipi	Indústries Agroalimentàries	I. Agroalimentàries Ecològiques
Àger	0	1
Albesa	8	1
Alfarràs	6	4
Algerri	5	1
Alguaire	8	7
Almenar	8	8
Alòs de Balaguer	0	0
Artesa de Segre	14	13
Avellanes i Sta. Linya, les	1	2
Balaguer	15	2
Baronia de Rialb, la	2	0
Bellcaire d'Urgell	9	0
Bellmunt d'Urgell	0	0
Cabanabona	0	0
Camarasa	1	0
Castelló de Farfanya	4	0
Corbins	3	1
Cubells	2	1
Foradada	1	0
Ivars de N.	0	0
Menàrguens	6	1
Montgai	2	0
Oliola	0	1
Os de Balaguer	5	3
Penelles	1	0
Ponts	4	0
Portella, la	4	0
Preixens	2	0
Sentiu de Sió, la	0	0
Térmens	3	0
Tiurana	0	0
Torrelameu	3	1
Vallfogona de Balaguer	10	0
Vilanova de la Barca	3	3
Vilanova de l'Aguda	1	
Vilanova de Meià	1	2
TOTAL	**132**	**52**

INDICADORS ECONOMIA – Places turístiques									
Municipi	**Auto-caravanes**	**Hotels**	**HUTS**	**Turisme rural**	**Llars compartides**	**Càmpings**	**Places càmping**	**Total places**	**% places**
Àger	183	71	31	98	0	1	549	933	23,6%
Albesa	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Alfarràs	0	29	0	8	0	0		37	0,9%
Algerri	0	25	2	0	0	0		27	0,7%
Alguaire	0	0	2	0	0	0		2	0,1%
Almenar	0	0	1	14	0	0		15	0,4%
Alòs de B.	0	0	9	8	0	1	450	467	11,8%
Artesa de S.	0	46	11	52	0	0		109	2,8%
Avellanes i Sta. L.	0	14	14	34	4	0		66	1,7%
Balaguer	0	188	26	14	0	0		228	5,8%
Baronia de Rialb, la	0	16	18	54	0	0		88	2,2%
Bellcaire U.	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Bellmunt U.	0	0	3	0	0	0		3	0,1%
Cabanabona	0	0	1	4	0	0		5	0,1%
Camarasa	302	35	25	19	0	2	906	1289	32,6%
Castelló de Farfanya	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Corbins	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Cubells	0	13	7	0	0	0		20	0,5%
Foradada	0	0	13	29	0	0		42	1,1%
Ivars de N.	0	0	3	9	0	0		12	0,3%
Menàrguens	0	0	0	0	0	0		0	0,0%
Montgai	0	0	1	38	0	0		39	1,0%
Oliola	0	0	2	47	0	0		49	1,2%
Os de B.	0	72	8	12	0	0		92	2,3%
Penelles	0	0	6	6	0	0		12	0,3%
Ponts	0	157	4	0	0	0		161	4,1%
Portella, la	0	0	0	0	0	0		0	0,0%
Preixens	0	19	3	38	0	0		60	1,5%
Sentiu de S.	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Térmens	0	0	0	0	0	0		0	0,0%
Tiurana	0	0	5	0	0	0		5	0,1%
Torrelameu	0	0	1	0	0	0		1	0,0%
Vallfogona B.	0	0	4	0	0	0		4	0,1%
Vilanova de la Barca	0	0	0	0	0	0		0	0,0%
Vilanova de l'Aguda	0	0	1	50	0	0		51	1,3%
Vilanova de Meià	0	12	8	8	0	0		28	0,7%
TOTAL	522	758	214	542	4	4	1905	3945	

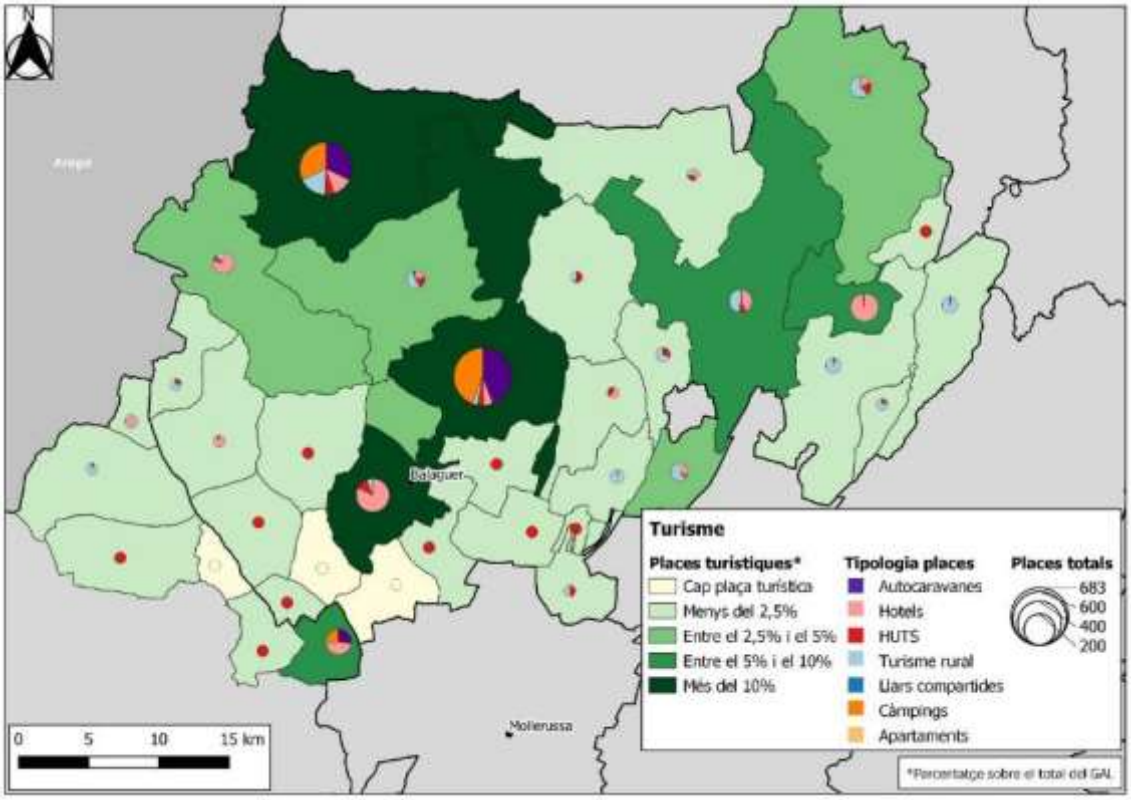
Balaguer
Mollerussa
Turisme
Places turístiques*
Cap plaça turística
Menys del 2,5%
Entre el 2,5% i el 5%
Entre el 5% i el 10%
Més del 10%
Tipologia places
Autocaravanes
Hotels
HUTS
Turisme rural
Llars compartides
Càmpings
Apartaments
Places totals
683
600
400
200
0 5 10 15 km
*Percentatge sobre el total del GAL

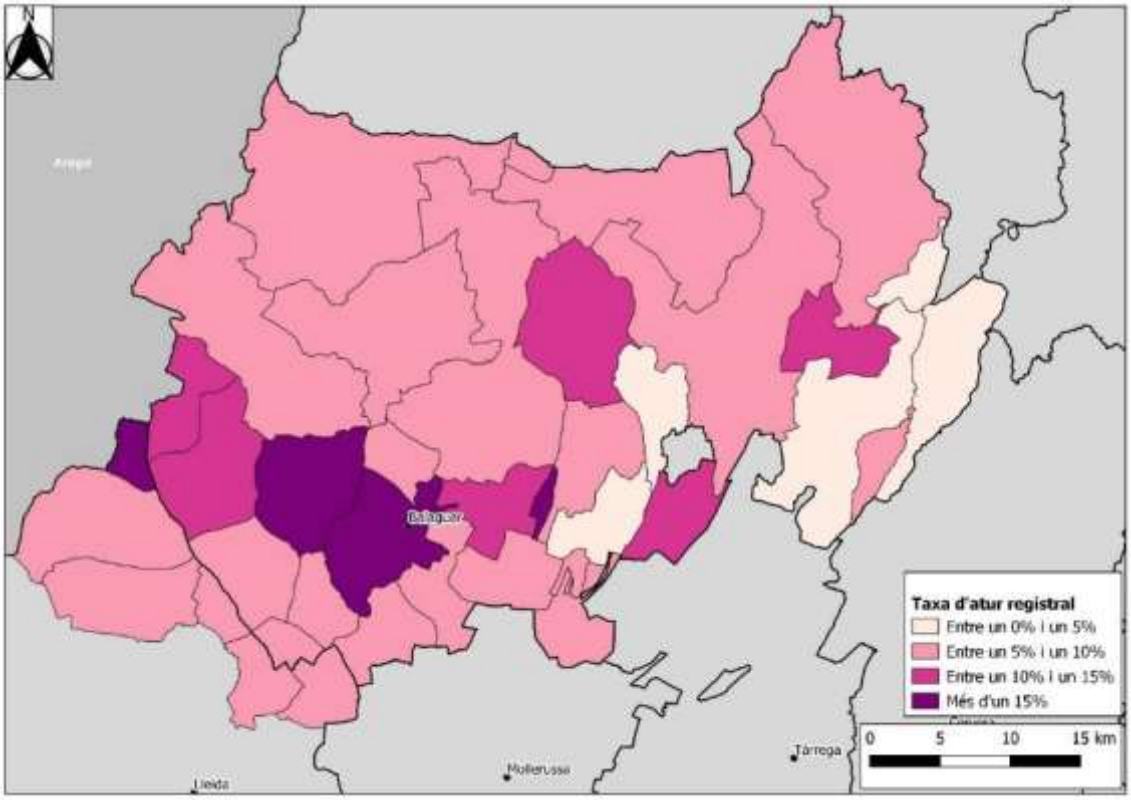
Balaguer
Mollerussa
Lleida
Tàrrega
Taxa d'atur registral
Entre un 0% i un 5%
Entre un 5% i un 10%
Entre un 10% i un 15%
Més d'un 15%
0 5 10 15 km

INDICADORS SERVEIS I QUALITAT DE VIDA				
Municipi	**Escoles primària (20-21)**	**Taxa total centres de dia i residències**	**Disposa d'equipament cultural**	**Distància en min. a capital comarca**
Àger	1	24	Si	26
Albesa	1	0	Si	16
Alfarràs	1	7	Si	26
Algerri	1	0	Si	13
Alguaire	1	0	Si	17
Almenar	1	11	Si	24
Alòs de Balaguer	0	0	No	35
Artesa de S.	1	5	Si	23
Avellanes i Sta. Linya, les	2	0	Si	14
Balaguer	4	10	Si	-
Baronia de Rialb, la	0	0	Si	34
Bellcaire d'Urgell	1	0	Si	10
Bellmunt d'Urgell	1	0	No	17
Cabanabona	0	205	No	38
Camarasa	1	0	Si	16
Castelló de Farfanya	1	0	Si	9
Corbins	2	0	Si	12
Cubells	1	44	Si	15
Foradada	0	0	No	20
Ivars de N.	1	0	Si	21
Menàrguens	1	0	No	8
Montgai	2	0	Si	16
Oliola	0	0	No	32
Os de Balaguer	2	18	Si	12
Penelles	1	0	Si	16
Ponts	1	7	Si	30
Portella, la	1	0	Si	19
Preixens	2	0	Si	21
Sentiu de Sió, la	1	0	Si	11
Térmens	1	0	Si	13
Tiurana	0	0	Si	44
Torrelameu	1	0	Si	12
Vallfogona de Balaguer	2	0	Si	10
Vilanova de la Barca	1	47	Si	17
Vilanova de l'Aguda	0	0	No	38
Vilanova de Meià	1	0	Si	37
TOTAL/ MITJANA	**38**			

INDICADORS MEDI AMBIENT I TERRITORI				
Municipi	**Superfície municipal protegida**	**% Superfície protegida (2019)**	**Generació de residus (kg) per càpita i any**	**Superfície forestal ordenada (Ha)**
Àger	7252	45	584	148
Albesa	21	1	359	0
Alfarràs	0	0	308	0
Algerri	3205	59	460	0
Alguaire	289	6	295	0
Almenar	697	10	306	0
Alòs de Balaguer	3905	57	338	19
Artesa de S.	2795	16	453	176
Avellanes i Sta. Linya, les	3498	34	363	3
Balaguer	1952	34	460	0
Baronia de Rialb, la	46	0	395	5521
Bellcaire d'Urgell	197	6	434	0
Bellmunt d'Urgell	34	7	417	0
Cabanabona	1277	90	600	0
Camarasa	8218	52	570	0
Castelló de Farfanya	2450	47	346	0
Corbins	78	4	314	0
Cubells	2109	54	635	0
Foradada	1455	51	352	0
Ivars de N.	1736	64	399	0
Menàrguens	30	1	363	0
Montgai	1165	40	401	0
Oliola	3957	46	345	536
Os de Balaguer	4885	36	455	236
Penelles	65	3	495	0
Ponts	47	2	463	73
Portella, la	14	1	282	0
Preixens	526	18	470	0
Sentiu de Sió, la	930	31	469	0
Térmens	33	1	392	0
Tiurana	2	0	146	222
Torrelameu	12	1	407	0
Vallfogona de Balaguer	25	1	420	0
Vilanova de la Barca	81	4	412	0
Vilanova de l'Aguda	1166	22	384	318
Vilanova de Meià	4217	40	542	140
TOTAL/ MITJANA	**58371**	**25**	**412**	**7391**

Municipi	Superfície SAU (ha) 2009	Superfície SAU (ha) 2020	Diferencial SAU 2009-2020
Àger	4108	3965	-143
Albesa	3013	3043	30
Alfarràs	858	501	-357
Algerri	3638	3788	150
Alguaire	4532	4330	-202
Almenar	5778	5450	-328
Alòs de Balaguer	925	0	-925
Artesa de S.	13030	7309	-5721
Avellanes i Sta. Linya, les	3349	2330	-1019
Balaguer	4840	3815	-1025
Baronia de Rialb, la	2844	2717	-127
Bellcaire d'Urgell	3271	2531	-740
Bellmunt d'Urgell	379	270	-109
Cabanabona	880	880	0
Camarasa	4483	3729	-754
Castelló de Farfanya	3076	3599	523
Corbins	1331	1448	117
Cubells	2828	2589	-239
Foradada	2648	1316	-1332
Ivars de N.	741	834	93
Menàrguens	1929	1834	-95
Montgai	2407	2009	-398
Oliola	4667	6123	1456
Os de Balaguer	3267	2772	-495
Penelles	2146	2404	258
Ponts	1184	873	-311
Portella, la	893	958	65
Preixens	2066	2094	28
Sentiu de Sió, la	1780	1499	-281
Térmens	2193	2400	207
Tiurana	510	0	-510
Torrelameu	726	942	216
Vallfogona de Balaguer	3089	2531	-558
Vilanova de la Barca	1430	1530	100
Vilanova de l'Aguda	2272	2481	209
Vilanova de Meià	2769	2351	-418
TOTAL	**99880**	**87245**	-12635

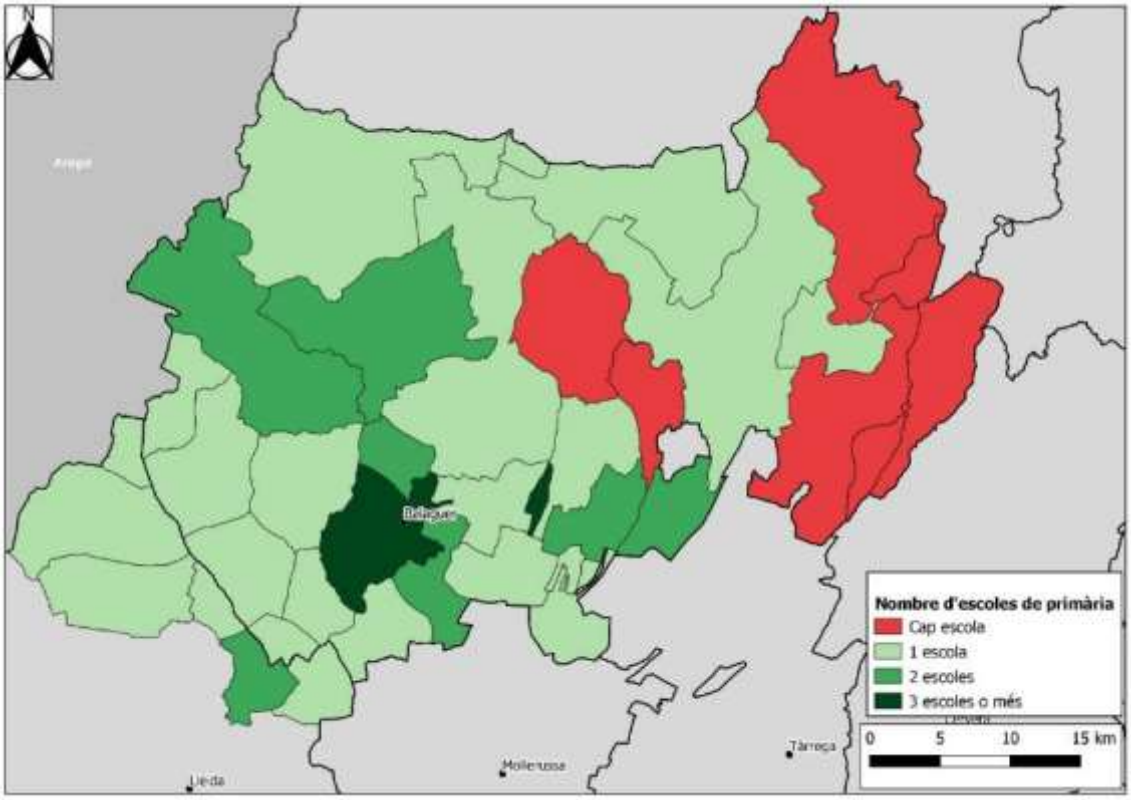
Nombre d'escoles de primària
Cap escola
1 escola
2 escoles
3 escoles o més
0 5 10 15 km
Tàrrega
Mollerussa
Lleida

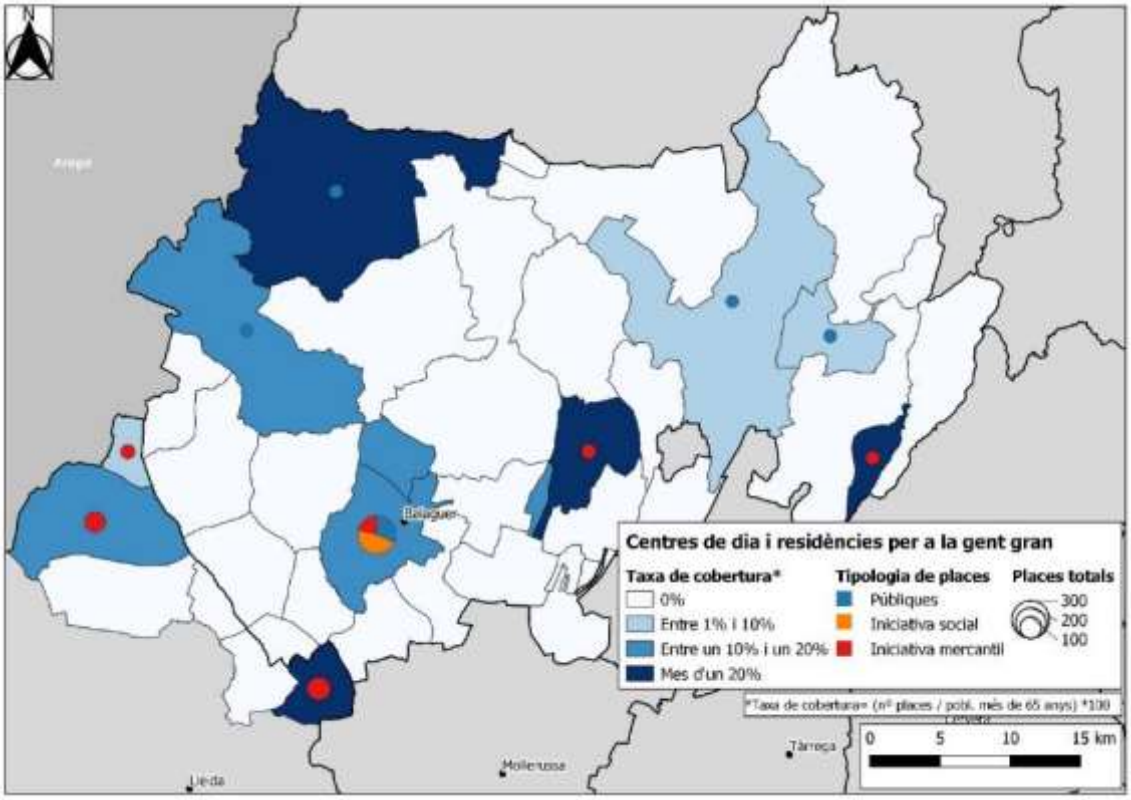
Centres de dia i residències per a la gent gran
Taxa de cobertura*
0%
Entre 1% i 10%
Entre un 10% i un 20%
Mes d'un 20%
Tipologia de places
Públiques
Iniciativa social
Iniciativa mercantil
Places totals
300
200
100
*Taxa de cobertura= (nº places / potl. més de 65 anys) *100
0 5 10 15 km
Tàrrega
Mollerussa
Lleida

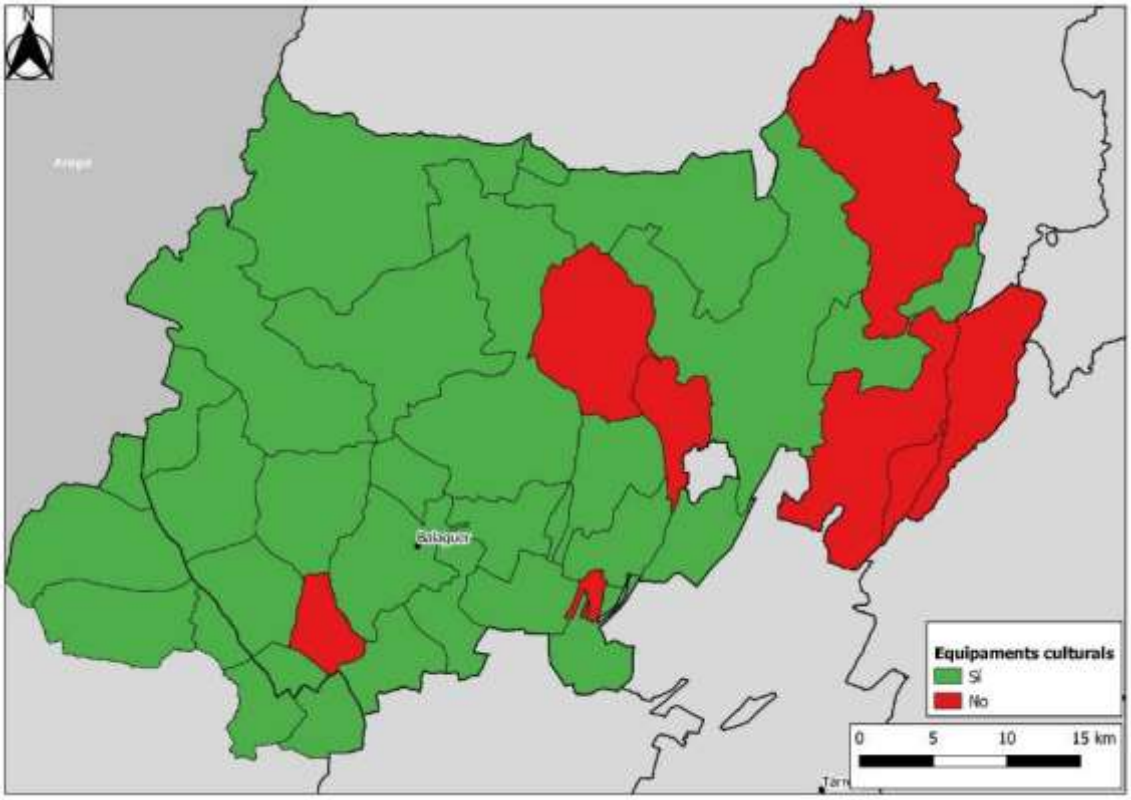
Balaguer
Equipaments culturals
Sí
No
0
5
10
15 km

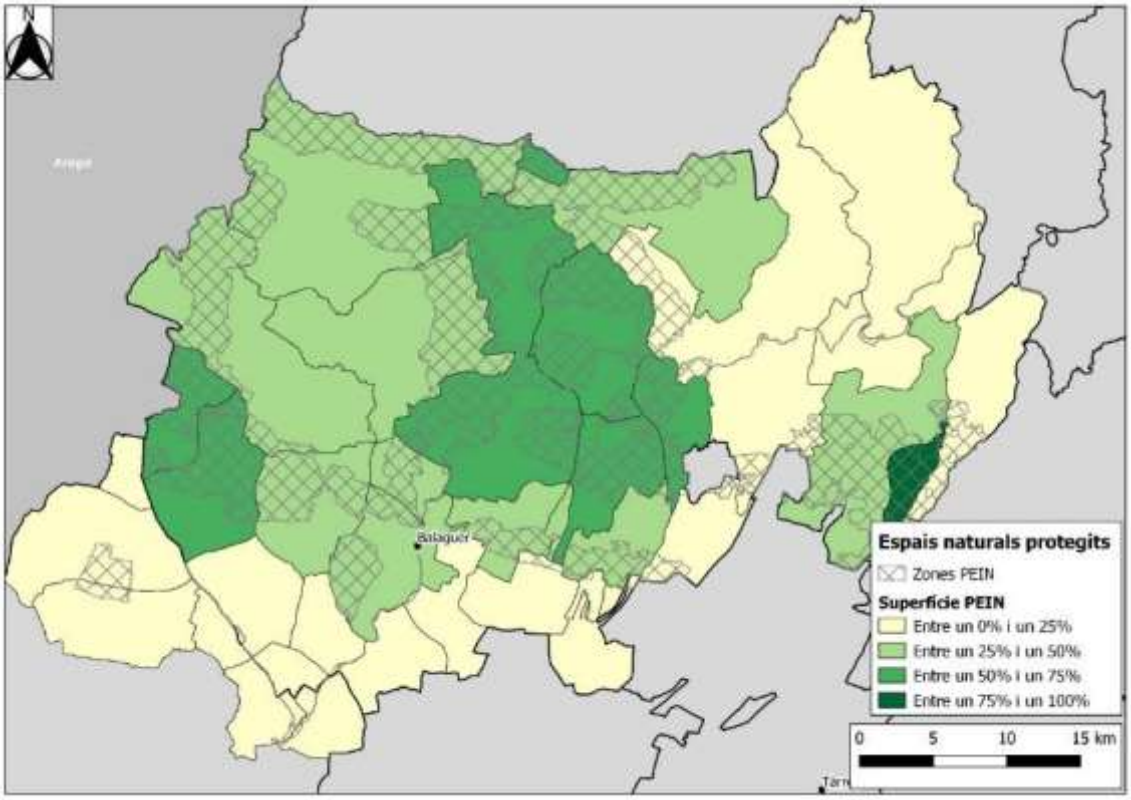
Balaguer
Espais naturals protegits
Zones PEIN
Superfície PEIN
Entre un 0% i un 25%
Entre un 25% i un 50%
Entre un 50% i un 75%
Entre un 75% i un 100%
0
5
10
15 km

ANNEX 2. DESCRIPCIÓ DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El procés de participació associat a la redacció de l'EDL GAL Noguera-Segrià Nord, s'ha basat en 3 la realització de tres processos, dividits en una fase de procés participatiu preliminar (entrevistes) i el procés participatiu obert (tallers i enquestes):

a) Realització d'entrevistes (presencials i en videotrucada) a 46 agents clau del territori.

b) Realització de 5 tallers en poblacions que comprenen tots els subàmbits territorials o polaritats de l'àmbit territorial del GAL.

c) Enquesta on line.

REALITZACIÓ D'ENTREVISTES

Taula 2.1. Entrevistes realitzades per a la redacció de l'EDL GAL Noguera-Segrià Nord.

	Persona	Càrrec	Àmbit	Empresa/ens/organisme
1.	Cortada, Gemma	24/07/2022	Desenvolupament local	GAL LEADER- Noguera-Segrià Nord
2.	*Marvà, Jaume*	02/08/2022	Empresari turístic	Viu l'Oest, Ass. Veïns centre històric de Balaguer
3.	*Orpinell, Ramon*	02/08/2022	Empresari turístic	Castells de Lleida, la Sabina, Montiline. BF
4.	Sellart, Carme	03/08/2022	Ensenyament	Escola de Primària Vallfogona de Balaguer
5.	*León, Jaume*	08/08/2022	Empresari turístic	Ass. Empresaris Aspres del Montsec/ Montsec turístic
6.	Porté, Anna	08/08/2022	Admo.- Joventut	Consell Comarcal de la Noguera, Oficina Jove
7.	Bernaus, Maria	08/08/2022	Promoció econòmica-admo.	Participant Erasmus Plus, regidora joventut d'Artesa
8.	Torra, Miquel Àngel	08/08/2022	Empresari serveis a les persones	Residència Cal Tomeu. BF
9.	**Alarcón, Iolanda**	09/08/2022	Promoció econòmica-admo.	Consell Comarcal Segrià
10.	**Jové, Josep**	09/08/2022	Admo.-DAAC Segrià	Cap oficina comarcal DAAC Segrià
11.	Pla, Rosa Maria	09/08/2022	Promoció econòmica-admo.	SOC Balaguer
12.	*Esteve, Víctor*	16/08/2022	Promoció econòmica-privat. Empresari	Ass. Empresaris d'Alfarràs
13.	*Mellado, Ester*	16/08/2022	Promoció econòmica-privat. Empresària	

14.	Alsina, Gabriel	16/08/2022	Agroalimentari-expl. Familiar	Olis Castelló, Assoc. de molins d'oli. BF
15.	*Boneu, Carme*	16/08/2022	Promoció econòmica-privat	Ass. Comerciants de Balaguer ACB-21
16.	Guillaumet, Francesc	16/08/2022	Periodisme-mitjans	La Mañana, director
17.	Alemany, Ferran	08/09/2022	Agroalimentari-expl. Familiar. Empresari	Mel i Torrons Alemany. BF
18.	Carrera, Mireia	09/09/2022	Admo.- general	Consell Comarcal de la Noguera, coordinadora tècnica
19.	Pauls, Anna	09/09/2022	Admo.- general	
20.	Casas, Judit	09/09/2022	Admo.- general	
21.	Fabregat, Jordi	09/09/2022	Agroalimentari-agroindústria	Coop. de Bellcaire d'Urgell
22.	*Coll, Andreu*	09/09/2022	Agroalimentari-agroindústria	
23.	Arderiu, Ramon	09/09/2022	Agroalimentari-agroindústria	
24.	Gea, Ramon	14/09/2022	Empresa- automoció i energia. Empresari	Gea Energia Crio
25.	Pla, Rosa Maria	14/09/2022	Tercer sector	Associació l'Estel
26.	Berga, Èric	14/09/2022	Admo.- ensenyament	Centre de Recursos
27.	Villart, David	14/09/2022	empresa logística	Villart Logístic
28.	Roca, Jaume	16/09/2022	Promoció econòmica-admo.	Director CEI
29.	*Vidal, Jordi Ignasi*	16/09/2022	Promoció econòmica-admo.	Alcaldia
30.	*Guarné, Ester*	16/09/2022	Promoció econòmica-admo.	Regidora promoció econòmica
31.	Solà, Jordi	16/09/2022	Empresari TIC	Compsa on line. BF
32.	Carrera, Xavier	16/09/2022	Empresari TIC	
33.	Martínez, Antonieta	22/09/2022	Promoció econòmica-admo.	IMPIC (directora)
34.	Porta, Robert	22/09/2022	Empresari turístic	Dir. Monestir de les Avellanes
35.	Josep Maria Rovira	22/09/2022	Promoció econòmica-associació. Empresari	President Assoc. comerciants Balaguer
36.	Bellet Reig, Montse;	23/09/2022	Agroalimentari-agroindústria	Escola Agrària de Vallfogona
37.	Cortés, Rosa	23/09/2022	Agroalimentari-agroindústria	Escola Agrària d'Alfarràs
38.	Feliu, Cel	23/09/2022	Empresari turístic	Càmping la Noguera. BF
39.	Armengol, Rosa M.	23/09/2022	Admo.-DAAC Noguera	Director DAAC Noguera

40.	Erika Arenas	23/09/2022	Promoció econòmica-admo.	Borsa de treball municipal
41.	Marina Perejuan	23/09/2022	Promoció econòmica-admo.	
42.	Josep Baldillou	23/09/2022	Promoció econòmica-admo.	
43.	Garcia, Pili	29/09/2022	Periodisme-mitjans	Emun ràdio
44.	Sanchez, Ariadna	29/09/2022	Periodisme-mitjans	Noguera TV
45.	Ribas, Salvador	30/09/2022	Turisme	Parc Astronòmic del Montsec
46.	Miron, Joel	30/09/2022	Empresari turístic	Zenit aventura, BF
47.	Pedra, Gemma	30/09/2022	Promoció econ-.tercer sector	Associació Reintegra

Notes: BF: Beneficiari LEADER; en cursiva, membre del partenariat del GAL; en negreta, membre de la comissió tècnica del GAL.

Els noms de les persones participants no es poden utilitzar fora del context de l'estratègia.

REALITZACIÓ DE TALLERS

Taula 2.2. Tallers de participació fets per a la redacció de l'EDL GAL Noguera-Segrià Nord.

Lloc	Lloc	Data	Hora	Núm. Assistents
Balaguer	Consell Comarcal	Dimarts, 20/09	18:00	9
Artesa de Segre	Cooperativa d'Artesa Segre	Dimarts, 27/09	19:00	15
Corbins	Sala de plens de l'ajuntament	Dimarts, 04/10	19:00	6
Ponts	Sala 1 d'octubre	Dilluns, 10/10	19:00	9
Alfarràs	Sala de plens de l'ajuntament	Dimarts, 18/10	16:00	7
Total				46

Nom complet:	Nom empresa/associació:	Selecciona la jornada a la qual vol assistir:
Rosa M. Pla Valls	Oficina de Treball de Balaguer	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
maria alba valls camps	Universitat Pompeu Fabra	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Irina Garrofé Ber	Lo Pagès del Montsec	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
RAMON ORPINELL VI	CASTELLS DE LLEIDA, S.L.	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
Ferran Sales Aige	Personal	11 D'OCTUBRE - PONTS - matí
Alba Piqué Serra	Associació Iniciatives Rurals de Catalunya (ARC	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - matí
Maribel Sala Escales	ESCOLA AGRÀRIA DEL PALLARS	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
Carles Terré Carreño	Carlos Terré Carreño	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
Mari Espejo Arenas	Mari Espejo Arenas	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
David Lesan Esqué	Consell Comarcal del Segrià - Jove_Segrià	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Erika Arenas Soria	Ajuntament de Balaguer	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
Josep Baldillou Salvans	Paeria de Balaguer	20 DE SETEMBRE - BALAGUER - tarda
M. Angels López Ortiz	Ajuntament Artesa de Segre	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - matí
Herminia Villena Collad	Cal Jordi i l' Herminia	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Jordi Casals Fransi	Cal Jordi i l'Herminia	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Ramon I. Canyelles	Ramon I. Canyelles	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
JOSEP SOLSONA I FL	CAL SOLSONA DE BELLFORT	11 D'OCTUBRE - PONTS - tarda
Pere Vilella	Lapica Trips and Events, S.L.	11 D'OCTUBRE - PONTS - tarda
Josep M. Balcells Ros	MAGIC CARAVANING	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Montserrat Monguet Ga	MAGIC CARAVANING	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Jordi Verdú Paijà	Ajuntament de Corbins	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Esther Solans Lesan	TALLERS CORBINS SL	4 D'OCTUBRE - CORBINS - tarda
Silvia Miranda Vilanova	2Pedres	11 D'OCTUBRE - PONTS - tarda
laia	prova	10 D'OCTUBRE - PONTS - tarda
Sònia Vilana	Jaume Solé Vilaseca	10 D'OCTUBRE - PONTS - tarda
Inma Roigé Porqueres	La cistella de la Imma	18 D'OCTUBRE - ALFARRÀS - tarda
Montse Díaz Peraire	A títol personal	18 D'OCTUBRE - ALFARRÀS - tarda
Lluis Soldevila Cuadan	Ajuntament Os de Balaguer	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Carla Mascó Jou	Artesa de Segre	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Rosa Maria Jou Guim	Artesa de Segre	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Gemma Villaseca	Artesa de Segre	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda
Josep Galceran Sellart	Artesa de Segre	27 DE SETEMBRE - ARTESA DE SEGRE - tarda

Taller a Balaguer al dia 20/09

Agenda Rural de Catalunya

LEADER

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

PRESENTACIÓ DE L'AGENDA RURAL DE CATALUNYA

20 DE SETEMBRE DE 2022 | 18.00 H | Consell Comarcal de la Noguera *

El món rural reivindica formar part de les decisions sobre desenvolupament territorial, socioeconòmic i ambiental, com a peça fonamental que és per al desenvolupament sostenible del planeta. Per fer-ho realitat, durant l'any 2021 es va dur a terme el procés participatiu de l'Agenda Rural de Catalunya amb la participació de més de 1.200 persones i 350 entitats.

Aquest procés va finalitzar amb un document d'Agenda Rural de Catalunya que va ser aprovada en Acord de Govern el passat 24 de maig (ACORD GOV/108/2022).

PROGRAMA:

18.00 h. Inauguració institucional de l'acte.

18.15 h. Presentació de l'Agenda Rural de Catalunya.
A càrrec de la Comissió Redactora de l'Agenda Rural de Catalunya.

19.00 h. L'Atles del Món Rural 2022, una eina per a l'anàlisi territorial.
A càrrec de les entitats promotores de l'Atles del Món Rural 2022.

19.15 h. Les noves Estratègies de Desenvolupament Local, els Grup d'Acció Local i l'Agenda Rural de Catalunya.
A càrrec de Gemma Cortada, Gerent del Consorci Leader Noguera Segrià Nord.

19.30 h. Jornada Participativa. Els reptes de l'Agenda Rural al territori de la Noguera i el Segrià Nord.

20.00 h. Clausura de l'acte.

* Consell Comarcal de la Noguera: Plaça de la Unió Catalanista, 1, 25600 Balaguer, Lleida

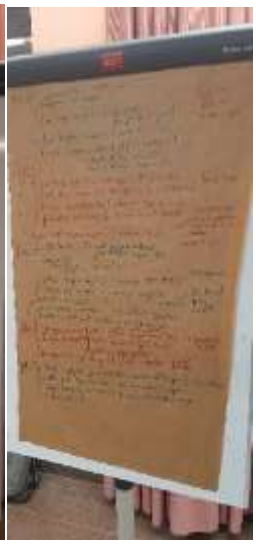

Taller a Artesa de Segre al dia 27/09

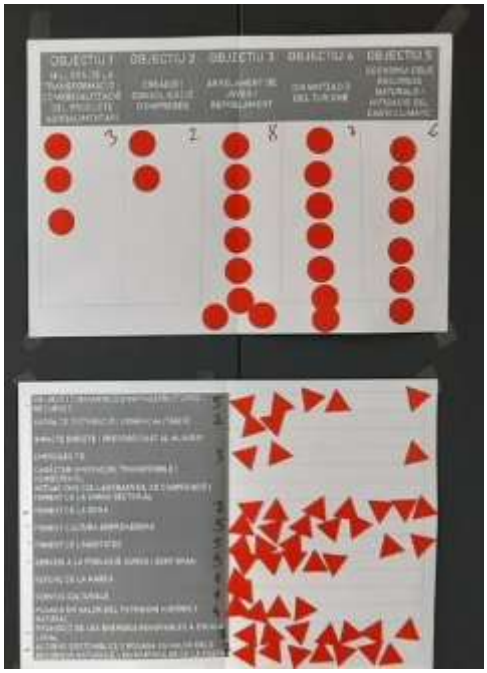

Taller a Corbins al dia 4/10

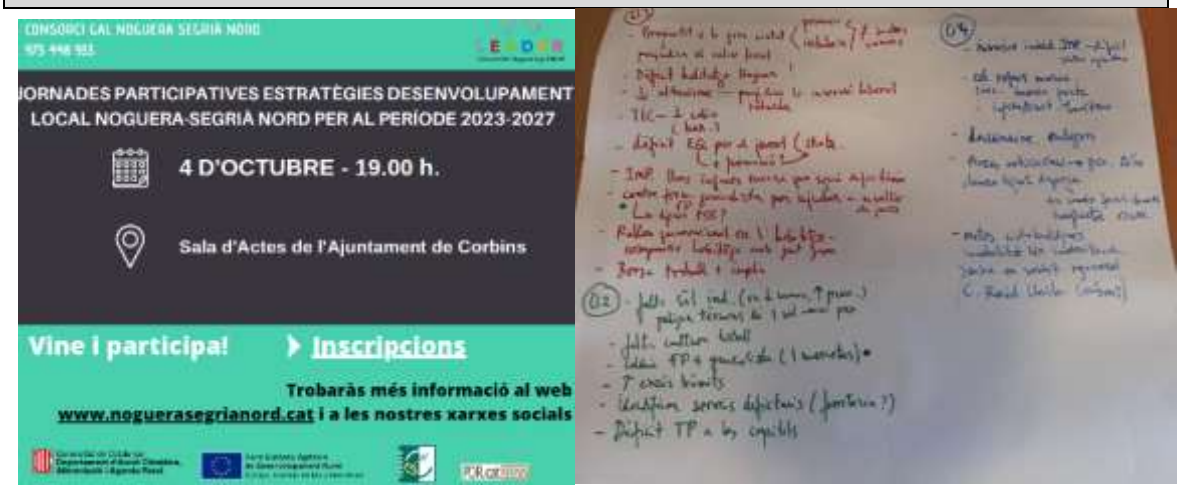

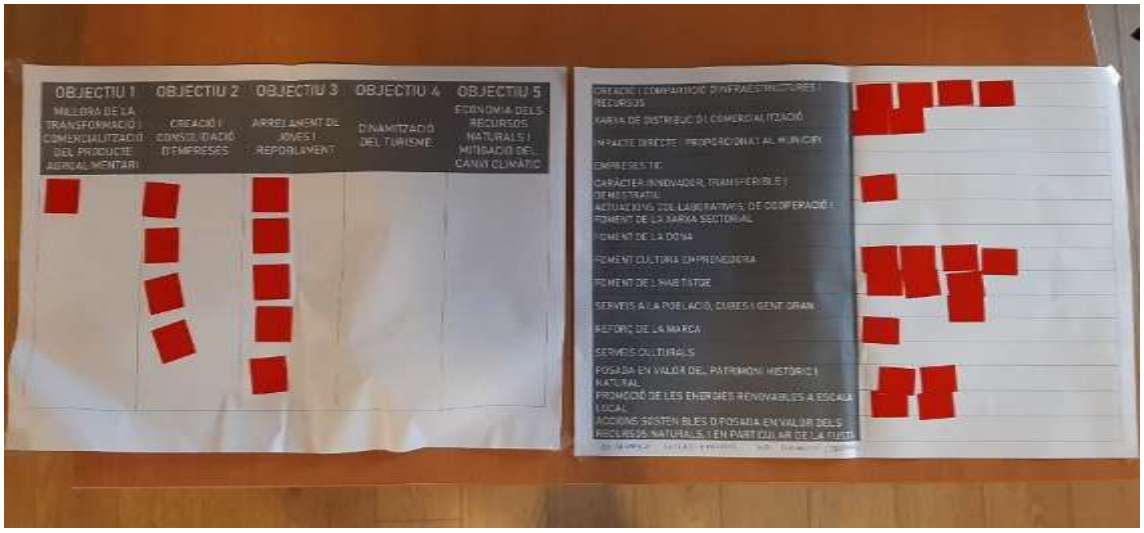

Taller a Ponts al dia 10/10

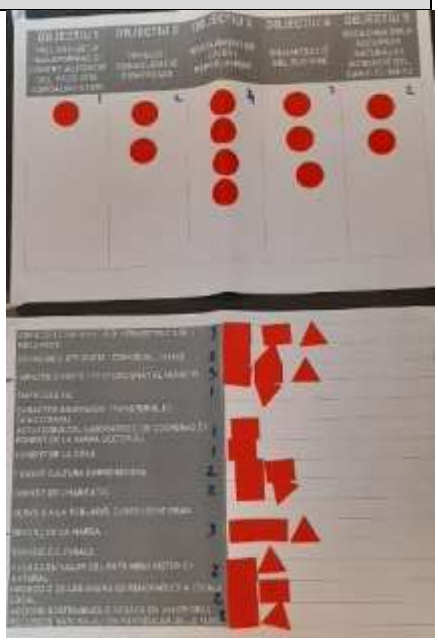

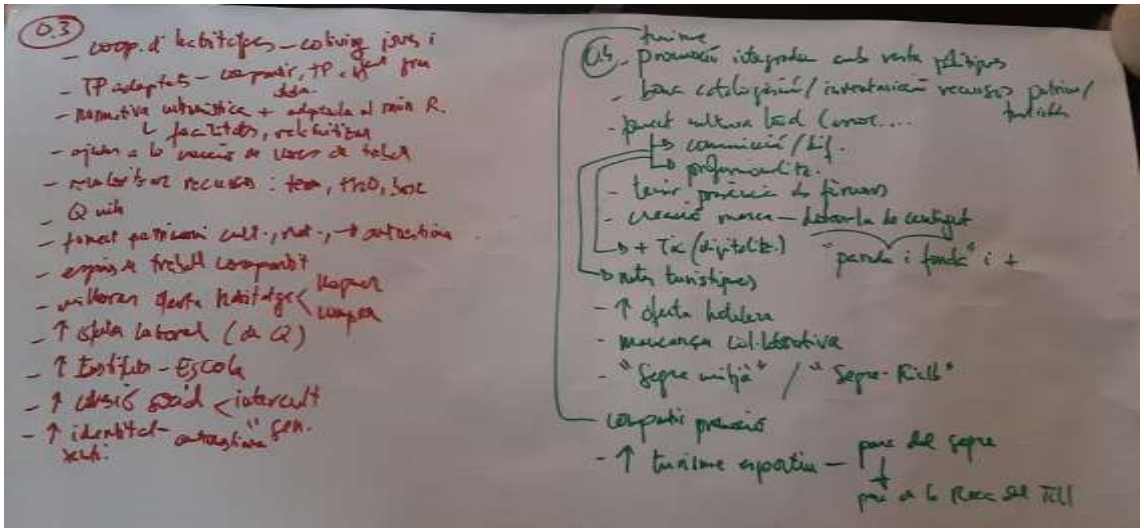

Taller a Alfarràs al dia 18/10

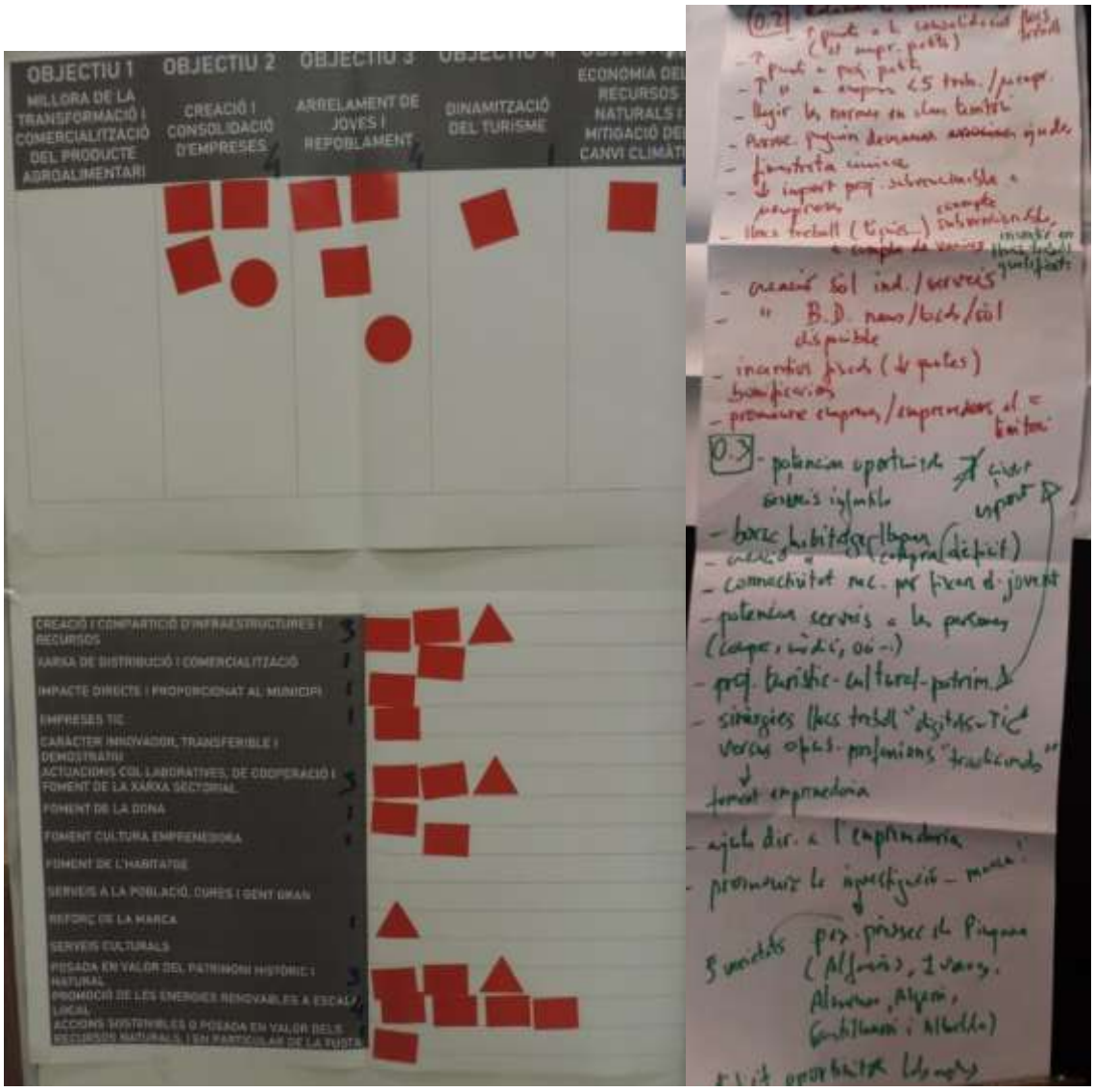
OBJECTIU 1
MILLORA DE LA TRANSFORMACIÓ I COMERCIALITZACIÓ DEL PRODUCTE AGROALIMENTARI
OBJECTIU 2
CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ D'EMPRESES
OBJECTIU 3
ARRELAMENT DE JOVES I REPOBLAMENT
DINAMITZACIÓ DEL TURISME
ECONOMIA DEL RECURSOS NATURALS I MITIGACIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC
CREACIÓ I COMPARTICIÓ D'INFRAESTRUCTURES I RECURSOS
XARXA DE DISTRIBUCIÓ I COMERCIALITZACIÓ
IMPACTE DIRECTE I PROPORCIONAT AL MUNICIPI
EMPRESES TIC
CARÀCTER INNOVADOR, TRANSFERIBLE I DEMOSTRATIU
ACTUACIONS COL·LABORATIVES, DE COOPERACIÓ I FOMENT DE LA XARXA SECTORIAL
FOMENT DE LA DONA
FOMENT CULTURA EMPRENEDORIA
FOMENT DE L'HABITATGE
SERVEIS A LA POBLACIÓ, GENT GRAN
REFORÇ DE LA MARCA
SERVEIS CULTURALS
POSADA EN VALOR DEL PATRIMONI HISTÒRIC I NATURAL
PROMOCIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES A ESCALA LOCAL
ACCIONS SOSTENIBLES O POSADA EN VALOR DELS RECURSOS NATURALS, I EN PARTICULAR DE LA RUTA

ENQUESTES ON LINE. RESULTATS

Sexe

138 respostes

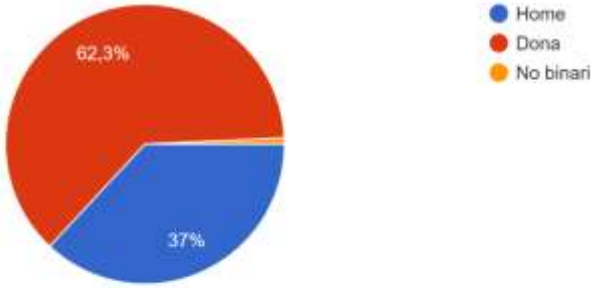

Edat

138 respostes

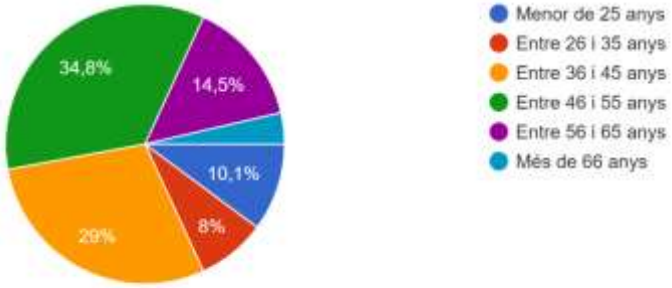

Entitat

138 respostes

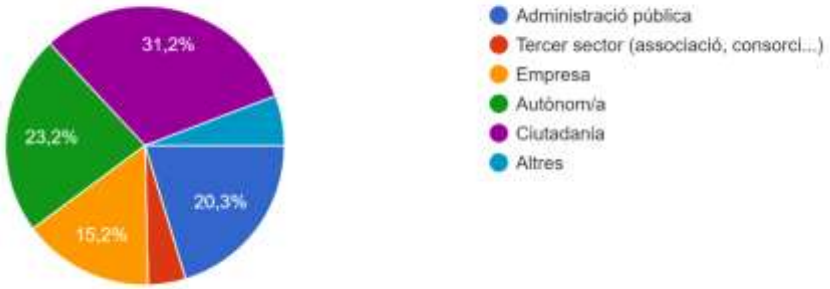

Quin és el teu sector?

138 respostes

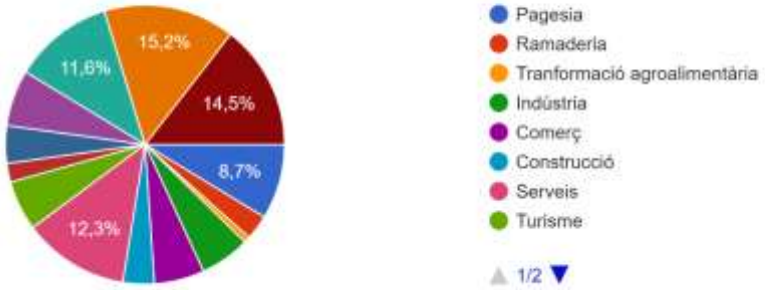

Coneixes el Grup d'Acció Local Noguera-Segrià Nord?

138 respostes

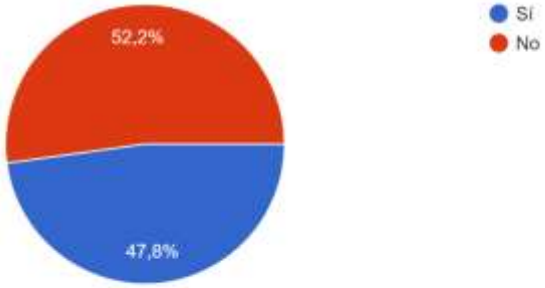

A través de quins projectes ens has conegut?

66 respostes

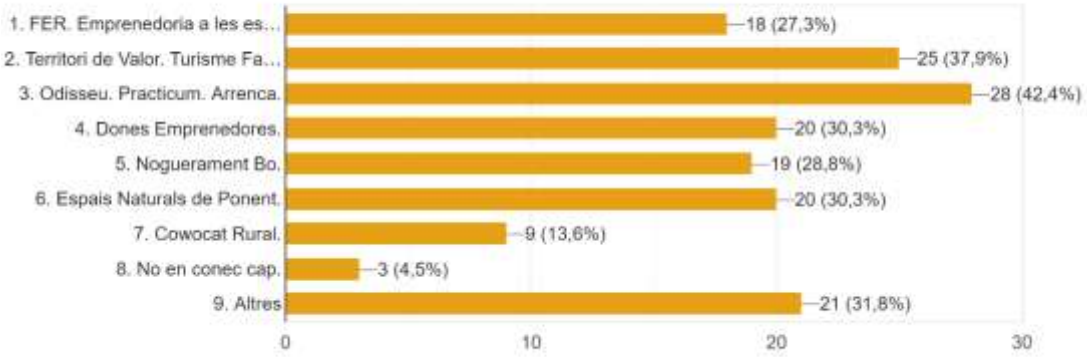

De quina manera has conegut aquest/s projectes?

66 respostes

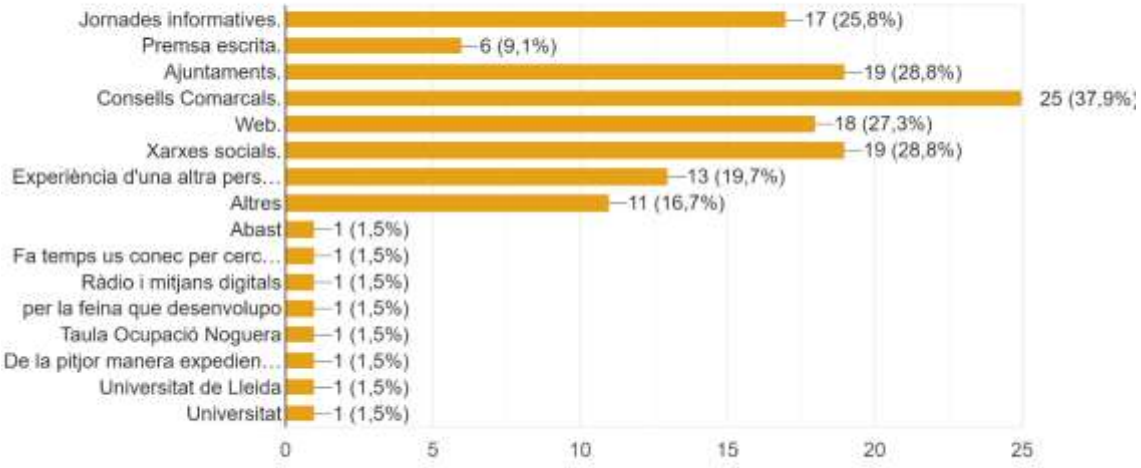

Coneixes els ajuts LEADER?

138 respostes

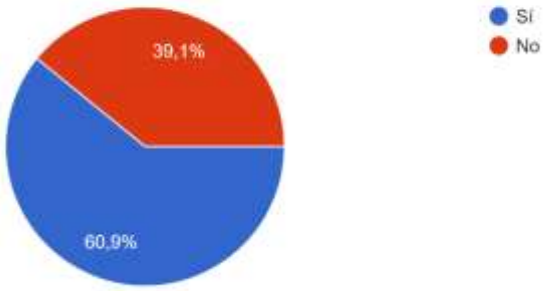

Has sigut beneficiari/a d'algun ajut LEADER?

84 respostes

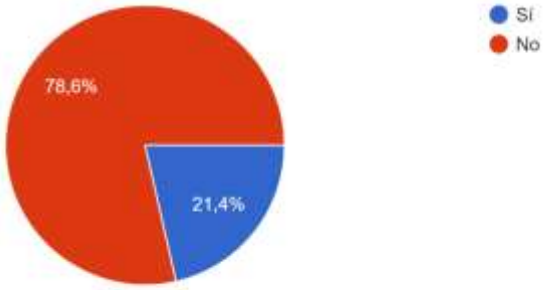

Marca els criteris que creus que haurien de ser prioritaris per seleccionar projectes subvencionables amb l'ajut LEADER. *Màxim 6 criteris*

138 respostes

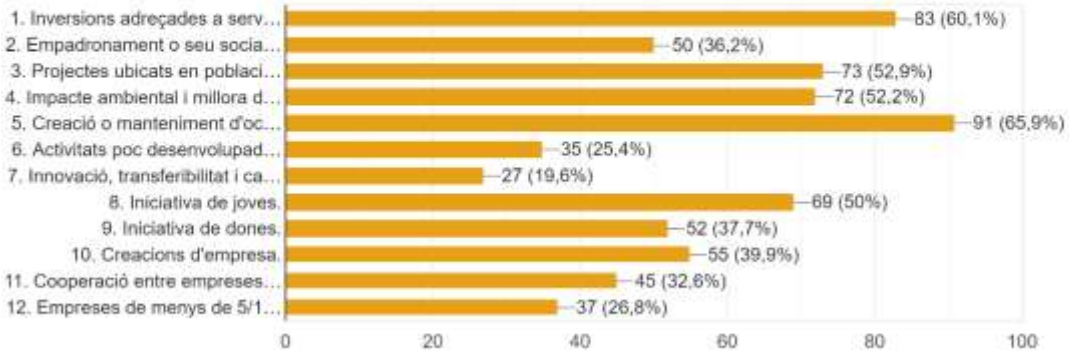

Marca els 3 objectius que consideris més importants per treballar i desenvolupar a l'EDL 2023-2027

138 respostes

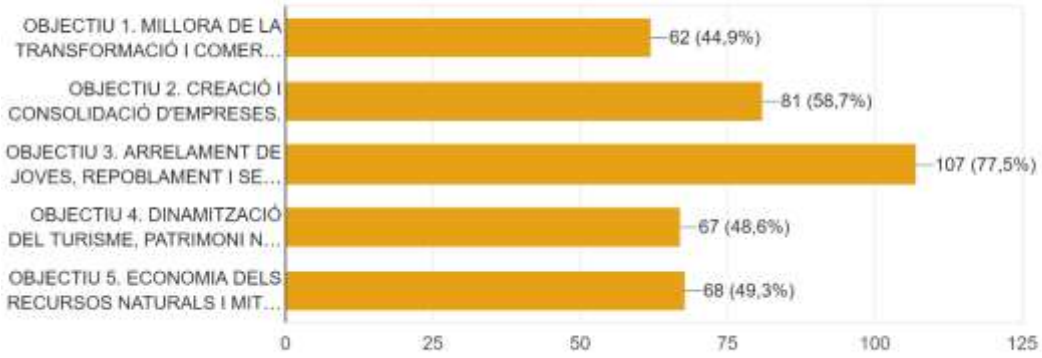

OBJECTIU 1. MILLORA DE LA TRANSFORMACIÓ I COMERCIALITZACIÓ DEL PRODUCTE AGROALIMENTARI. *Escull 1 subobjectiu*

138 respostes

OBJECTIU 2. CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ D'EMPRESES. *Escull 2 subobjectius*

138 respostes

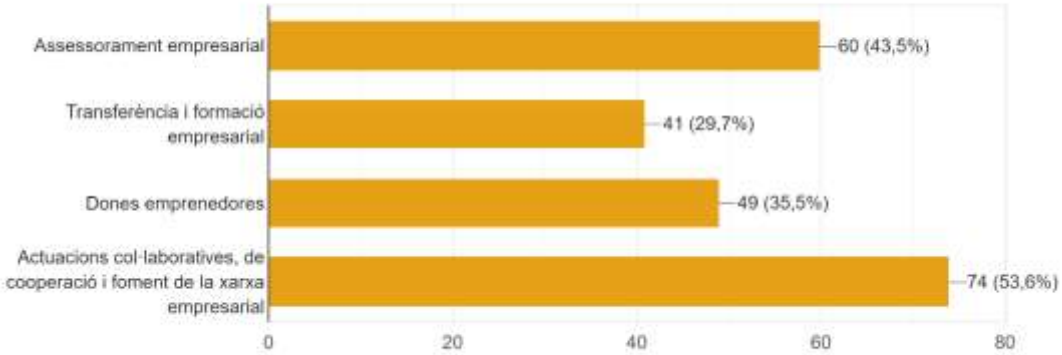

OBJECTIU 3. ARRELAMENT DE JOVES, REPOBLAMENT I SERVEIS A LA POBLACIÓ. *Escull 1 subobjectiu*

138 respostes

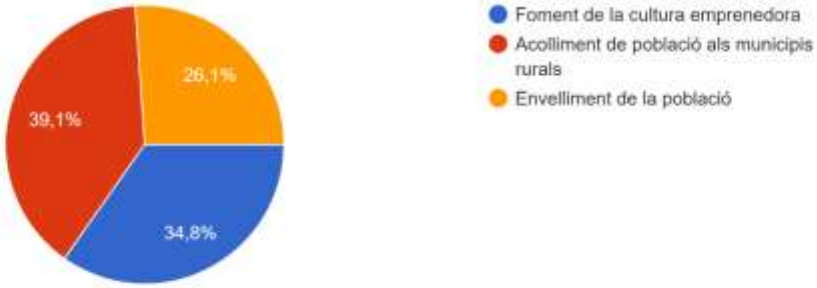

OBJECTIU 4. DINAMITZACIÓ DEL TURISME, PATRIMONI NATURAL, CULTURAL I HISTÒRIC. *Escull 2 subobjectius*

138 respostes

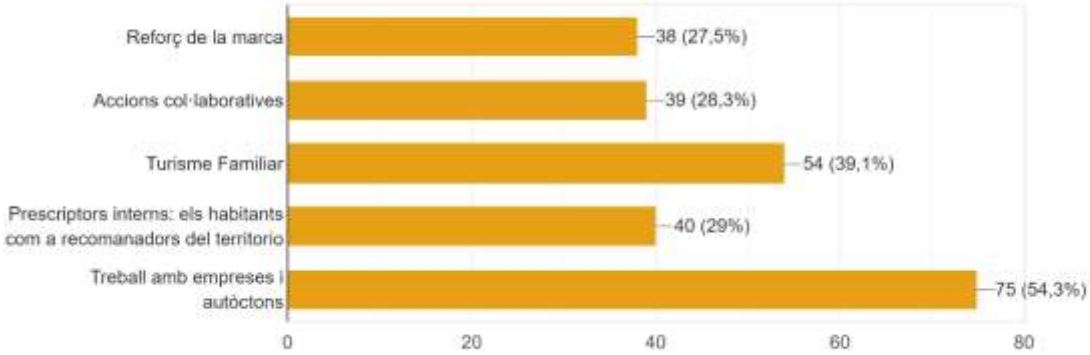

OBJECTIU 5. ECONOMIA DELS RECURSOS NATURALS I MITIGACIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC. *Escull 1 subobjectiu*

138 respostes

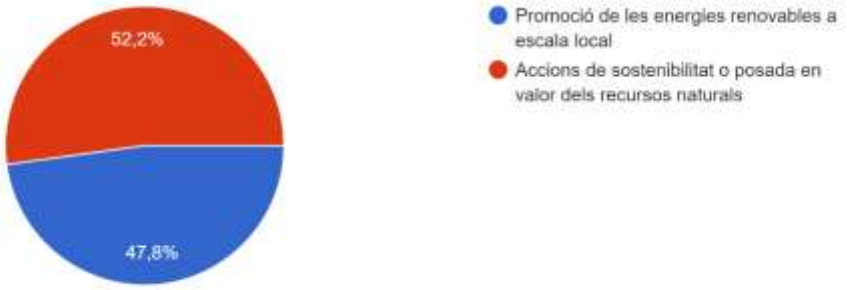

Comentaris rebuts (16)

1. Pensar que les subvencions s'han d'adreçar als autònoms i petites empreses que tenen poca capacitat d'inversió però sostenen el comerç i l'empresa de proximitat i local.
2. S'hauria de buscar la manera de involucrar als joves al municipi, ja que ara com ara tots volen marxa i buscar unes noves experiències. Però caldria fer-los tornar i que es sentissin involucrats a fer coses que ara no passa gaire i més encara al municipis com el nostre on tenim 11 nuclis molt dispersats.
3. Tot molt bonic, però la carrega burocràtica a Catalunya es el primer escull.
4. Crear escola amb docents altament preparats : experts en pensament crític, creativitat, neurociències, sociologia de la educació, emprenedors de veritat. Centres de QUALITAT; molts arbres i zones verdes, Amplies aules. Cotxes de gama alta amb infants als barracons. que ens passa?
5. Inversió en la neteja i conservació dels espais del municipi. Totalment descuidats!
6. Ajudar més a petites/mitjana empresa i comerços locals, no ajudar o encarar les accions a les grans empreses.. Potenciar entre els joves cultura d'estimar els oficis, on podrien trobar un lloc de treball segur i desenvolupar.se i créixer amb ell. Les empreses no trobem treballadors, no estan preparats pels oficis, i molt tristament l'aptitud es molt negativa davant els oficis de sempre. Es necessari donar un gir a tot això sí es vol tenir economia sana. Augmentar l'activitat de vols comercials a l'aeroport d'Alguaire. Els vols xàrter dels esquiadors passen de llarg del territori. No crec pas que amb aquesta enquesta pugueu posar llum a la foscor. Molt Bona Feina, gràcies
7. Sols dir als sol·licitants (ADMINISTRACIONS publiques) que per ser Administració no s' han de falsejar dades als expedients administratius vulnerant Drets Fonamentals als PARTICULARS Se'ns controla amb lupa
8. Més enllà del foment de l'emprenedoria i l'arribada de nous residents, un primer pas podria ser reforçar i garantir allò del que ja es disposa (serveis públics, relleu

generacional per als comerços, etc.) Una vegada això està encaminat apostar per tractar d'atraure nous residents que vulguin viure als espais rurals (pla d'acollida), independentment del seu lloc d'origen, i per desenvolupar noves activitats socioeconòmiques basades en l'aprofitament de recursos existents al territori.

9. Un punt molt important és allotjament pels joves en entorns rurals! N'hi ha que tenen la seva feina però els hi costa trobar habitatge fora de Balaguer en aquest cas!
10. Com a veí de la població de Corbins, recomano pel meu municipi: Pintar voreres per fer corredors segurs per anar a l escola pels nens del meu poble (Vegeu la connexió del barri Firal- Secá Balaguer) Creació d un pumptrack i skatepark junt a la pista de padel projectada, ja que si es vol fer un altre esport que no sigui futbol, s ha d anar fora del municipi.
11. S'hauria de fer coses per a que els nens i joves puguin disfrutar, pum tracks, parc en condiciones, promoure activitats lúdiques per a pobles petits
12. Sent un nouvingut en el poble de Corbins, trobo molt a faltar equipaments per als nens, els que hi ha estan totalment obsolets i en pèssimes condicions. També s'hauria de potenciar urgentment, millores en els carrers, ja que en el s. XXI com estem, encara hi ha plagues de rates, degut a un clavegueram deficitari, i forats als carrers que encara s han d asfaltar... Increïble.
13. Yo veo que en el ahora,mi pueblo, Corbins, faltan muchos equipamientos para los mas peques,hasta la edad adolescente. Solo hay futbol sala, y piscinas en verano. Las calles, estan sin aceras, la mitad tienen asfalto y la otra mitad no... Me comentaron el endeudamiento del anterior equipo de gobierno, y los esfuerzos para revertir esta situación, pero si hay dinero para pancartas independentistas, lo tiene que haber para mejorar,y, ampliar equipamientos.